

ЈАВНО СООБРАЌАЈНО ПРЕТПРИЈАТИЕ СКОПЈЕ
Скопје

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

За годината завршена на 31 декември 2016

со

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

СОДРЖИНА

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	3
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА.....	6
ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА.....	7
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА.....	8
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ	9
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ.....	10
ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО	26

PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

Даме Груев 8, 1000 Скопје, Р. Македонија

T+389 (0)2 3233 301

T+389 (0)2 3233 302

F+389 (0)2 3216 186

www.rsmmk.mk

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Јавно Сообраќајно Претпријатие Скопје – ЈСП Скопје

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Јавното сообраќајно претпријатие Скопје - Скопје (Друштвото) коишто го вклучуваат извештајот за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2016 како и извештајот за сеопфатна добивка, извештајот за промени во главнината и извештајот за парични текови за годината којашто завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со стандардите за ревизија кои што се во примена во Република Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD

AUDIT | TAX | CONSULTING

PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

Даме Груев 8, 1000 Скопје, Р. Македонија

Т+389 (0)2 3233 301

Т+389 (0)2 3233 302

Ф+389 (0)2 3216 186

www.rsmmk.mk

околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

Основачкиот влог на Друштвото во износ од 53.296 илјади денари прикажан во финансиските извештаи, не е утврден со Актот на основање и не е регистриран во Централниот регистар на РМ. Ова е во спротивност со Законот за јавни претпријатија, член 10, точка 3. Ние не сме во можност да ги процениме ефектите од соодветните корекции кои би произлегле од потврдување на реалноста и веродостојноста на оваа ставка, доколку постојат. Раководството презело активности за надминување на состојбата со дописи од ЈСП Скопје бр.11-1609/1 од 29.11.2010 година и 14-1192/1 од 17.09.2015 година, ургенција од 19.11.2015 година, како и допис од ревизорите од 08.08.2016 година со архивски број 03-172, со кои се бара дефинирање на основачкиот влог во Централниот регистар на РМ. До издавањето на овој извештај, основачот не презел активности за надминување на состојбата. (Поврзано со Белешка 1 кон финансиските извештаи и Извештајот за промените во главнината)

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за можните ефекти од прашањата на кои се укажува во пасусот Основа за мислење со резерва, финансиските извештаи ја презентираат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Јавното сообраќајно претпријатие Скопје - Скопје заклучно со 31 декември 2016 година, како и неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Нагласување на прашање

Без да дадеме натамошни квалификации во нашето мислење, нагласуваме дека Друштвото има негативна главнина (види Извештај за промени во главнина), што предизвикува сомневања дека овие финансиски извештаи се подготвени врз претпоставката дека Друштвото ќе продолжи да работи според принципот на континуитет. Друштвото оствари добивка во износ од 65.260 илјади денари за 2016 година, а пренесената загуба е

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD

AUDIT | TAX | CONSULTING

PCM МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

Даме Груев 8, 1000 Скопје, Р. Македонија

T+389 (0)2 3233 301

T+389 (0)2 3233 302

F+389 (0)2 3216 186

www.rsmmk.mk

во износ од 375.957 илјади денари. Основачот нема преземено мерки за покривање на загубата.

Во Недвижностите, постројките и опремата на Друштвото на 31 декември 2016 е вклучено и земјиште со сметководствена вредност од 165.767 илјади денари. Вреднувањето на земјиштето не е потврдено во поблиско минато од овластен проценител. По добивање на извештај од овластен проценувач, би била утврдена реална вредност и можна разлика од постоечкиот износ. Друштвото во 2016 година има испланирано јавна набавка за проценка на земјиштето, која што е реализирана во 2017 година. (Поврзано со Белешка 9.2 кон финансиските извештаи)

Извештај за други правни и регулативни барања

Менаџментот на Друштвото е одговорен за подготвувањето на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва.

Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да изразиме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај за работа со годишната сметка финансиските извештаи за истата година.

Мислење

Според наше мислење, податоците во годишниот извештај се конзистентни со оние во годишната сметка и финансиските извештаи на Јавното сообраќајно претпријатие Скопје - Скопје за 2016 година.

Скопје, 14.06.2017

Овластен ревизор
Стојан Јорданов

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Stojan Jordanov', written over a faint circular stamp.

Друштво за ревизија
PCM МАКЕДОНИЈА Скопје

The RSM logo is shown next to a circular official stamp. The stamp contains the text 'Друштво за ревизија' and 'PCM МАКЕДОНИЈА Скопје' around a central emblem.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD

AUDIT | TAX | CONSULTING

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА

		2016	2015
Приходи од продажба	4	1,061,339	1,079,656
Останати приходи	7	482,161	768,488
Капитализирано сопствено производство и услуги	4	649	811
Вредност на продажбата		1,544,149	1,848,955
Промена на вредноста на залихи на готови производи и на недовршено		-	-
Трошоци за сировини и други материјали	5,6	348,116	400,749
Набавна вредност на продадени стоки	6	-	114
Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови и отпадоци	5	5	7
Услуги со карактер на материјални трошоци	6	90,773	67,282
Останати трошоци од работењето	6	41,999	38,099
Трошоци за вработени:	8	640,735	608,730
Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	6	339,606	332,119
Вредносно усогласување (обезвреднување) на нетековни и тековни средства	7,1	-	-
Резервирања за трошоци и ризици	6	1,696	1,378
Останати расходи од работењето	7,1	7,016	8,772
Расходи од работењето		1,469,960	1,468,089
Финансиски приходи	8	583	1,223
Финансиски расходи	8,1	1,568	11,015
Удел во добивката на придружно друштво		-	-
Удел во загубата на придружно друштво		-	-
Добивка од прекинато работење		72,980	119,866
Добивка од прекинато работење		72,980	119,866
Данок на добивка		7,908	8,931
Одложени даночни приходи		-	-
Одложени даночни расходи		-	-
Нето добивка за финансиска година		65,260	72,980
Нето загуба за финансиска година		-	-
Нето добивка за финансиска година		65,260	72,980

Скопје, 03.03.2017

Раководител на сметководство
Зора Корѓијевска

Генерален директор
Игор Јанушев

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

СРЕДСТВА			
Нематеријални средства	8.1	21,179	28,909
Материјални средства	8.2	937,727	1,077,242
Вложувања во надежности	8.3	4,680	5,058
Долгорочни финансиски средства	9.4	101,768	191,656
Долгорочни побарувања	9.5	-	-
Одложени даночни средства	9.6	-	-
ВКУПНО СРЕДСТВА		1,064,654	1,292,865
Залихи	10.1	66,263	64,188
Нетековни средства кои се чуваат за продажба	10.2	-	-
Побарувања од поврзани друштва	10.3	-	-
Побарувања од купувачите	10.4	23,780	25,152
Побарувања од државата	10.5	430	117
Побарувања од вработените	10.6	501	490
Останати краткорочни побарувања	10.7	-	-
Краткорочни финансиски средства	10.8	6,767	6,755
ВКУПНО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА		94,741	96,592
Ревалоризациони резерви		-	-
Резерви		-	-
Акумулирана добитак/(загуба)		(375,957)	(448,937)
Добитак/(загуба) за тековна година		65,260	72,860
ВКУПНО КАПИТАЛИ И ОБВРСКИ		1,634,555	1,683,997
Долгорочни резервирања	11.1	-	-
Долгорочни обврски	11.2	411,949	576,793
Одложени даночни обврски	11.3	-	-
ВКУПНО ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ		411,949	576,793
Обврски кон поврзани друштва	12.1	-	-
Обврски кон добавувачите	12.2	234,763	166,461
Обврски кон државата	10.5	18,467	24,613
Обврски кон вработените	12.3	35,439	33,349
Останати краткорочни обврски	12.4	132	186
Краткорочни финансиски обврски	12.5	32,200	13,380
Однапред пресметани обврски	12.6	1,119,016	1,192,076
ВКУПНО КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ		1,400,517	1,407,065
ВКУПНО КАПИТАЛИ И ОБВРСКИ		1,634,555	1,683,997

Скопје, 03.03.2017

Раководител на сметководство
Зора Ѓорѓијевска

Генерален директор
Мирко Јанушев

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА

МКД '000	Капитал	Ревалоризациони резерви	Резерви	Акумулирана добивка/ (загуба)	Вкупно
2015					
Состојба на 1 јануари	53.296	-	-	(449.712)	(396.416)
Корекција				775	775
Нето добивка/загуба за годината				72.980	72.980
Состојба на 31 декември	53.296	-	-	(375.957)	(322.661)
2016					
Состојба на 1 јануари	53.296	-	-	(375.957)	(322.661)
Нето добивка/загуба за годината				65.260	65.260
Состојба на 31 декември	53.296	-	-	(310.697)	(257.401)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ

МКД '000		2016	2015
А	Парични текови од оперативни активности		
	Нето добивка пред оданочување	73.168	81.911
	Усогласувања за:		
	Амортизација	339.606	633.497
	Приходи од субвенции	(349.528)	(612.342)
	Отпис на обврски	(2.407)	(4.113)
	Вишоци	(26)	(446)
	Кусоци	147	12
	Приходи од продажба на ОС	-	(49)
	Неотпишана вредност на продадени ОС	165	166
	Приходи/расходи за камати, нето	985	9.792
	Оперативна добивка пред промени во обртниот капитал	62.111	108.428
	Намалување/(Зголемување) на залихите	(1.187)	(14.176)
	Намалување/(Зголемување) на побарувања од купувачите	1.372	2.375
	Намалување/(Зголемување) на побарувања од државата	72	-
	Намалување/(Зголемување) на побарувања од вработените	(11)	157
	Намалување/(Зголемување) на краткорочни финансиски средства	(32)	17
	Намалување/(Зголемување) на АВР	(5.463)	(24.041)
	Зголемување/(Намалување) на обврските кон добавувачите	71.700	(283.081)
	Зголемување/(Намалување) на обврските кон државата	1.072	(868)
	Зголемување/(Намалување) на обврските кон вработените	2.090	288
	Зголемување/(Намалување) на останатите краткорочни обврски	(54)	(649)
	Зголемување/(Намалување) на ПВР	275.568	342.392
	Парични средства кои произлегуваат од работењето	407.238	130.842
	Платен данок на добивка	(15.410)	(449)
	Нето парични текови од оперативни активности	391.828	130.393
Б	Парични текови од инвестициони активности		
	Купување на недвижности, материјални и нематеријални средства	(192.184)	(244.686)
	Продажба на недвижности, материјални и нематеријални средства	(165)	(28)
	Купување на акции/удели	(212)	(3.049)
	Нето парични текови од инвестициони активности	(192.561)	(247.763)
В	Парични текови од финансиски активности		
	Прилив/(одлив) по основ на долгорочни кредити	(164.844)	111.243
	Прилив/(одлив) по основ на краткорочни кредити	18.820	205.792
	Примени камати	583	1.223
	Платени камати	(1.568)	(11.015)
	Нето парични текови од финансиски активности	(147.009)	307.243
	Нето зголемување/(намалување) на паричните средства	52.258	189.873
	Парични средства на почетокот на годината	253.780	63.907
	Парични средства на крајот на годината	306.038	253.780

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

1. ОПШТО ЗА ДРУШТВОТО

Јавното сообраќајно претпријатие Скопје - Скопје е организиран систем и најголем превозник на патници во главниот град на Република Македонија, со јасно дефинирана дејност од посебен општествен интерес.

ЈСП СКОПЈЕ - Скопје е носител на превозот на патници во јавниот градски и приградски сообраќај на подрачјето на град Скопје.

Врз основа на решението на Извршниот народен одбор на град Скопје од 1947 година на 17 Јануари 1948 година е конституирано Градското автобуско сообраќајно претпријатие.

Со Одлука на Собранието на град Скопје од 1989 година Работната организација за градски сообраќај „Скопје“ е трансформирана во ЈАВНО СООБРАЌАЈНО ПРЕТПРИЈАТИЕ СКОПЈЕ СКОПЈЕ. Според член 10, позиција 4, алинеа 10 од Законот за град Скопје, уредувањето и организацијата на јавниот градски и приградски превоз на патници, како единствен превозен системот во градот, е под надлежност на градот Скопје.

Главната канцеларија на компанијата е во Скопје на булевар Александар Македонски бр. 10.

Тековна состојба на правното лице од Единствениот трговски регистар

ЕМБС	4057040
Целосен назив на правното лице	Јавно сообраќајно претпријатие Скопје – Скопје
Седиште	Ул. Александар Македонски бр. 10 Скопје
Вид на субјект на упис	Друго
Датум на основање	05.12.1989
Единствен даночен број	4030955261454
Организационен облик	03.3 – сообраќај
Надлежен регистар	Трговки регистар

Основна главнина

Вкупно основна главница МКД	0,00
-----------------------------	------

Сопственици

ЕМБС	4066006
Име	СОВЕТ НА ГРАД СКОПЈЕ
Адреса	Ул. Градски парк бб, Скопје
Тип на сопственик:	Основач /сопственик/ Основач

Дејности

Претежна дејност	49.31	Градски и приградски патнички копнен сообраќај
Дејности во внатрешниот промет:		
	29.20	Производство на каросерии за моторни возила, производство на приколки и полуприколки
	45.20	Одржување и поправка на моторни возила
	49.39	Друг патнички копнен транспорт, неспомнат на друго место
	63.11	Обработка на податоци, хостирање и слични дејности
	68.20	Издавање и управување со сопствен недвижен имот земен под закуп (лизинг)
	69.20	Сметководствени, книговодствени и ревизорски работи; даночно советување

Овластувања

Овластени лица	
ЕМБГ/ЕМБС	1311983480003
Име	ИГОР ЈАНУШЕВ
Адреса	Борис Трајковски бр.32 Велес, Велес
Овластувања:	Директор
Овластено лице:	Овластено лице

Подружници на Друштвото се следните:

1. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Контролен пункт бр.1 Скопје
2. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Контролен пункт бр.2 Скопје
3. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Контролен пункт бр.3 Скопје
4. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Контролен пункт бр.4 Скопје
5. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Контролен пункт бр.5 Скопје
6. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Контролен пункт бр.6 Скопје
7. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Контролен пункт бр.7 Скопје
8. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Контролен пункт бр.8 Скопје
9. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Контролен пункт бр.9 Скопје
10. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Контролен пункт бр.10 Скопје
11. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Контролен пункт бр.11 Скопје
12. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Контролен пункт бр.12 Скопје
13. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 1 Скопје
14. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 2 Скопје
15. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 3 Скопје
16. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 4 Скопје
17. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 5 Скопје
18. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 6 Скопје
19. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 7 Скопје
20. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 8 Скопје
21. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 9 Скопје
22. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 10 Скопје
23. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 11 Скопје
24. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 12 Скопје
25. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 13 Скопје
26. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 14 Скопје
27. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 15 Скопје
28. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 16 Скопје
29. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 18 Скопје
30. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 19 Скопје
31. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 20 Скопје
32. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 21 Скопје
33. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 22 Скопје
34. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 23 Средно Водно Скопје
35. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Јавен тоалет Скопје
36. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 25 Скопје
37. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 26 Скопје
38. Јавно сообраќајно претпријатие СКОПЈЕ Подружница Билетара бр. 27 Скопје

Овластено лице, во функција на раководител на сите подружници на Друштвото е Стојче Јовановски, со матичен број 1603967480002, со адреса на Ул. Кочо Рацин бр. 4, Велес.

2. ОСНОВИ ЗА ИЗГОТВУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Финансиските извештаи на Друштвото се изготвени во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Финансиските извештаи се изготвени со употреба на со примена на принципот на пресметковна основа во сметководството.

Финансиските извештаи се изготвени врз претпоставка на континуитет во работењето, односно Друштвото нема намера и нема причини да го прекине стопанисувањето во блиска иднина.

Финансиските извештаи се прикажани во илјади денари, освен ако не е поинаку наведено.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

ЈАВНО СООБРАЌАЈНО ПРЕТПРИЈАТИЕ
СКОПЈЕ

Скопје, Бул. Александар Македонски бр.10

П. Фах 50, Скопје Македонија

Телефон: ++ 389 (2) 3 174 264

Факс: ++ 389 (2) 3 174 260

<http://www.jsp.com.mk>

С М Е Т К О В О Д С Т В Е Н И

П О Л И Т И К И

Скопје, Септември 2011 година

С о д р ж и н а

		Страна
	Вовед	3
I	ОПШТ ДЕЛ	4
1	Дефиниција на сметководствените политики	4
2	Цел на сметководствените политики	4
3	Правна рамка за донесување на сметководствените политики	4
4	Координација и контрола на имплементацијата на сметководствените политики	8
5	Презентирање на сметководствените политики	8
6	Рокови на примена на сметководствените политики	8
7	Промени во сметководствените политики	8
II	ПОСЕБЕН ДЕЛ	9
8	Рамка за подготвување и презентирање на финансиските извештаи	9
9	Презентирање на финансиските извештаи	12
10	Залихи	16
11	Сметководствени политики, промени на сметководствени проценки и грешки	18
12	Настани по периодот на известување	19
13	Даноци на добивка	20
14	Недвижности, постројки и опрема	21
15	Приходи	25
16	Користи за вработените	27
17	Државни поддршки и обелоденување на државна помош	31
18	Ефекти од промени на девизни курсеви	33
19	Трошоци на позајмување	34
20	Обелоденувања за поврзани страни	35
21	Консолидирани и посебни извештаи	35
22	Финансиски инструменти	36
23	Меѓупериодско финансиско известување	41
24	Обезвреднување на средства	42
25	Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства	43
26	Нематеријални средства	44
27	Вложувања во недвижности	47

В О В Е Д

Со цел финансиското известување на ЈСП СКОПЈЕ да се прилагоди кон современите барања на финансиското известување за екстерни цели, претпријатието пристапува кон имплементација на сметководствено информативен систем, кој покрај другото ќе подготвува и презентира финансиски извештаи согласно Рамката за финансиско известување, односно согласно сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Македонија.

Како значајна компонента на сметководствено информативниот систем, а и на деловната политика на претпријатието се усвоените сметководствени политики презентирани во продолжение.

За целите на донесување на сметководствените политики, нивната имплементација, како и контролата на нивната имплементација во продолжение дадена е основната организациона поставеност на претпријатието, како и системот на управување и раководење во претпријатието.

ОСНОВНА ОРГАНИЗАЦИОНА ПОСТАВЕНОСТ НА ЈСП СКОПЈЕ, Скопје

Основните организациони единици на претпријатието се следни:

1. Автобаза Автокоманда;
2. Автобаза Ѓорче Петров;
3. Сектор сообраќај;
4. Сектор економика;
5. Сектор човечки ресурси, правни и општи работи;
5. Сектор информатичка подршка; и
6. Сектор набавка;

Покрај организационите единици, постојат и самостојни служби и едно одделение:

1. Служба за маркетинг и односи со јавноста;
2. Служба за внатрешна контрола;
3. Служба за управување со жичара; и
4. Одделение за внатрешна ревизија;

СИСТЕМ НА УПРАВУВАЊЕ И РАКОВОДЕЊЕ ВО ЈСП СКОПЈЕ, Скопје

Системот на управување и раководење со претпријатието го сочинуваат:

- Управен одбор;
- Надзорен одбор;
- Директор;
- Технички директор;
- Директори на автобази: Автокоманда и Ѓорче Петров;
- Директори на секторите: Сообраќај, Економика, Човечки ресурси, правни и општи работи, Информатичка подршка и Набавка;
- Раководители на: служби и на работни единици;

Покрај погоренаведените, во системот на сметководствените политики вклучени се и сите останати извршители од сите нивоа во претпријатието во делокругот на своите работни задачи.

I. ОПШТ ДЕЛ

1. ДЕФИНИЦИЈА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ

Сметководствените политики се специфични принципи, основи, конвенции, правила и практики усвоени од страна на ЈСП СКОПЈЕ кои се имплементираат при подготвувањето и презентирањето на финансиските извештаи.

2. ЦЕЛ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ

Целта на овие сметководствени политики е да подготвувањето и презентирањето на финансиските извештаи биде усогласено со барањата на секој применлив Меѓународен сметководствен стандард (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), Толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ), Толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ) утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС).

За оние трансакции и настани каде што не постојат специфични барања, претпријатието ќе развие политики за да осигури дека финансиските извештаи обезбедуваат информации кои се:

- а) релевантни за потребите за донесување на одлуки од страна на корисниците; и
- б) веродостојни во тоа дека:
 - верно ги претставуваат резултатите и финансиската состојба на претпријатието;
 - ја одразуваат економската суштина на настаните и трансакциите, а не само правната форма;
 - се неутрални и ослободени од пристрасности;
 - се засновани на принципот на претпазливост;
 - се комплетни во сите материјални аспекти.

3. ПРАВНА РАМКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ

Правната рамка за донесување на сметководствените политики на претпријатието е определена од:

- законите и прописите донесени врз основа на законите кои ја регулираат материјата опфатена со сметководствените политики;
- Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), Толкувањата на Постојниот комитет за толкувања (ПКТ), кој во 2002 година е заменет со Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ) утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС); и
- интерните акти на претпријатието.

Согласно членот 7 од Законот за јавните претпријатија ("Сл. весник на Република Македонија" бр.38/96, исп. 9/97, 6/02, 40/03, 49/06, 22/07, 83/09 и 97/10) ЈСП СКОПЈЕ, како јавно претпријатие кое врши дејност од јавен интерес, сметководството, подготвувањето и поднесувањето на годишната сметка и финансиските извештаи го врши во согласност со

Законот за трговските друштва и усвоените меѓународни сметководствени стандарди и меѓународните стандарди за финансиско известување објавени во “ Службен весник на Република Македонија”.

Со одредбите содржани во членовите 469 до 490 од Законот за трговските друштва (“ Службен весник на Република Македонија “ бр.28/04 , 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11 и 52/11) регулирана е материјата која го опфаќа водењето на сметководството, трговските книги , годишните сметки и финансиските извештаи , финансискиот резултат и распоредувањето на добивката кај трговците.

Согласно членот 469 став 2 од Законот за трговските друштва ЈСП СКОПЈЕ, има обврска да подготвува и да поднесува финансиски извештаи во согласност со усвоените меѓународни сметководствени стандарди , објавени во “ Службен весник на Република Македонија “. Овие Меѓународни сметководствени стандарди се ажурираат на годишна основа за да бидат усогласени со тековните стандарди, онака како што се дополнети, изменети или усвоени од страна на Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС).

Согласно Правилникот за водење на сметководството , донесен од Министерот за финансии (“ Сл. весник на Република Македонија “ бр.159/09 и 164/10) ЈСП СКОПЈЕ, своето сметководство треба го води во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување, а тоа се Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) , Толкувањата на Постојниот комитет за толкувања (ПКТ) , Толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ) утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС).

Целта на имплементацијата на овие стандарди е да се обезбедат високо квалитетни, транспарентни и споредливи информации во финансиските извештаи и останатото финансиско известување за да им помогне на учесниците на различните пазари на капитал во светот и останатите корисници на информациите да донесат соодветни економски одлуки.

Пристапувајќи кон целосна имплементација на процесот на финансиско известување ЈСП СКОПЈЕ, истовремено пристапи и кон донесување на соодветни **сметководствени политики** како составен дел на тој процес. Во процесот на финансиско известување се вклучени **финансиските извештаи за општа намена** како и **финансиски и нефинансиски информации**, обезбедени надвор од финансиските извештаи кои што помагаат во толкувањето на целосниот сет на финансиски извештаи и кои ја подобруваат способноста на корисниците да донесат ефикасни економски одлуки.

Во продолжение дадени се прегледи на Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) , Толкувањата на Постојниот комитет за толкувања (ПКТ) и Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ).

МЕЃУНАРОДНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ (МСС)

(објавени во “ Службен весник на Република Македонија “ бр.159/09 и 164/10)

Ред. бр.	Број на МСС	О П И С
1	2	3
1	МСС 1	ПРЕЗЕНТИРАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ
2	МСС 2	ЗАЛИХИ
3	МСС 7	ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИ ТЕКОВИ
4	МСС 8	СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ, ПРОМЕНИ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И ГРЕШКИ
5	МСС 10	НАСТАНИ ПО ПЕРИОДОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ
6	МСС 11	ДОГОВОРИ ЗА ИЗГРАДБА
7	МСС 12	ДАНОЦИ НА ДОБИВКА
8	МСС 16	НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА
9	МСС 17	НАЕМИ
10	МСС 18	ПРИХОДИ

11	МСС	19	КОРИСТИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ
12	МСС	20	СМЕТКОВОДСТВО ЗА ДРЖАВНИ ПОДДРШКИ И ОБЕЛОДЕНУВАЊЕ НА ДРЖАВНА ПОМОШ
13	МСС	21	ЕФЕКТИ ОД ПРОМЕНИ НА ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ
14	МСС	23	ТРОШОЦИ ЗА ПОЗАЈМУВАЊЕ
15	МСС	24	ОБЕЛОДЕНУВАЊА ЗА ПОВРЗАНИ СТРАНИ
16	МСС	26	СМЕТКОВОДСТВО И ИЗВЕСТУВАЊЕ ОД СТРАНА НА ПЛАНОВИТЕ ЗА КОРИСТИ ПРИ ПЕНЗИОНИРАЊЕ
17	МСС	27	КОНСОЛИДИРАНИ И ПОСЕБНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
18	МСС	28	ВЛОЖУВАЊА ВО ПРИДРУЖЕНИ ЕНТИТЕТИ
19	МСС	29	ФИНАНСИСКО ИЗВЕСТУВАЊЕ ВО ХИПЕРИНФЛАТОРНИ ЕКОНОМИИ
20	МСС	31	УЧЕСТВА ВО ЗАЕДНИЧКИ ВЛОЖУВАЊА
21	МСС	32	ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ: ПРЕЗЕНТИРАЊЕ
22	МСС	33	ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА
23	МСС	34	МЕЃУПЕРИОДСКО ФИНАНСИСКО ИЗВЕСТУВАЊЕ
24	МСС	36	ОБЕЗВРЕДНУВАЊЕ НА СРЕДСТВА
25	МСС	37	РЕЗЕРВИРАЊА, НЕИЗВЕСНИ ОБВРСКИ И НЕИЗВЕСНИ СРЕДСТВА
26	МСС	38	НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА
27	МСС	39	ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ: ПРИЗНАВАЊЕ И МЕРЕЊЕ
28	МСС	40	ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ
29	МСС	41	ЗЕМЈОДЕЛСТВО

МЕЃУНАРОДНИ СТАНДАРДИ ЗА ФИНАНСИСКО ИЗВЕСТУВАЊЕ (МСФИ)

(објавени во “Службен весник на Република Македонија “ бр.159/09 и 164/10)

Ред.бр.	Број на МСФИ	О П И С
1	2	3
1	МСФИ 1	ПРВИЧНО УСВОЈУВАЊЕ НА МЕЃУНАРОДНИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ФИНАНСИСКО ИЗВЕСТУВАЊЕ
2	МСФИ 2	ПЛАЌАЊЕ ВРЗ ОСНОВА НА АКЦИИ
3	МСФИ 3	ДЕЛОВНИ КОМБИНАЦИИ
4	МСФИ 4	ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ
5	МСФИ 5	НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА
6	МСФИ 6	ИСТРАЖУВАЊЕ ЗА И ВРЕДНУВАЊЕ НА МИНЕРАЛНИ РЕСУРСИ
7	МСФИ 7	ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ: ОБЕЛОДЕНУВАЊА
8	МСФИ 8	ОПЕРАТИВНИ СЕГМЕНТИ

Толкувања на Постојниот комитет за толкувања (ПКТ)

(објавени во “Службен весник на Република Македонија “ бр.159/09 и 164/10)

Ред. бр.	Број на Толкување	О П И С	Повикување на МСС
1	2	3	4
1	ПКТ 7	Воведување на еврото	МСС-1;8;10; 21 и 27
2	ПКТ 10	Државна помош - нема специфична врска со оперативните активности	МСС – 8 и 20
3	ПКТ 12	Консолидација - ентитети со посебна намена	МСС- 8;19;27; 32 и МСФИ 2
4	ПКТ 13	Заеднички контролирани ентитети – немонетарни придонеси од страна на учесници во заеднички вложувања	МСС-8; 16; 18 и 31
5	ПКТ 15	Оперативни наеми - стимуланси	МСС- 1;8 и 17
6	ПКТ 21	Даноци на добивка – надоместување на ревалоризирани средства кои не се амортизираат	МСС-8;12;16 и 40

7	ПКТ	25	Даноци на добивка – промени на даночниот статус на ентитетот или неговите акционери	МСС-1;8 и 12
8	ПКТ	27	Оценка на суштината на трансакциите со правна форма на наем	МСС- 8;11;17; 18; 37; 39 и МСФИ 4
9	ПКТ	29	Аранжмани за концесија на услуги: Обелоденувања	МСС-1;16;17; 37;38и КТМФИ 12
10	ПКТ	31	Приходи – разменски трансакции кои вклучуваат услуги за рекламирање	МСС -8 и 18
11	ПКТ	32	Нематеријални средства – трошоци за веб страница	МСС-1;2;11; 16; 17;36; 38 и МСФИ 3

Толкувања на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување
(КТМФИ)

(објавени во “ Службен весник на Република Македонија “ бр.159/09 и 164/10)

Ред. бр.	Број на Толкување		О П И С	Повикување на МСС
1	2		3	4
1	КТМФИ	1	Промени во постоечките обврски за престанок на работа, обновување и слични обврски	МСС-1; 8; 16; 23;36 и 37
2	КТМФИ	2	Акции на членовите во кооперативни елементи и слични инструменти	МСС – 32 и 39
3	КТМФИ	4	Определување дали аранжманот содржи наем	МСС-8; 16;17; 38 и КТМФИ 12
4	КТМФИ	5	Права на учества кои произлегуваат од фондови за престанок со работа, обновување и еколошка рехабилитација	МСС-8; 27;28; 31;37;39 и ПКТ 12
5	КТМФИ	6	Обврски кои произлегуваат од учество на специфичен пазар – отпад од електрична и електронска опрема	МСС – 8 и 37
6	КТМФИ	7	Примена на пристапот на повторно прикажување според МСС 29 Финансиско известување во хиперинфлаторни економии	МСС -12 и 29
7	КТМФИ	8	Делокруг на МСФИ 2	МСС-8 и МСФИ 2
8	КТМФИ	9	Повторна проценка на вградени деривативи	МСС–39; МСФИ 1 и МСФИ 3
9	КТМФИ	10	Меѓупериодско финансиско известување и обезвреднување	МСС – 34;36 и 39
10	КТМФИ	11	Трансакции со групни и сопствени акции	МСС -8;32 и МСФИ 2
11	КТМФИ	12	Аранжмани за концесија на услуги	МСФИ 1 и 7; МСС – 8;11;16;17;18;20 ;23;32;36;37;38; 39;КТМФИ4 и ПКТ29
12	КТМФИ	13	Програми за лојалност на купувачите	МСС–8;18 и 37
13	КТМФИ	14 МСС 19	Ограничување на средство за дефинирани користи, барања за минимално финансирање и нивното меѓусебно влијание	МСС – 1;8;19 и 37
14	КТМФИ	15	Договори за изградба на недвижен имот	МСС– 1;8,11;18;37; КТМФИ 12и13
15	КТМФИ	16	Хеџинзи на нето вложување во работење со странство	МСС - 8;21 и 39
16	КТМФИ	17	Распределба на непарични средства на сопственици	МСФИ – 3;5;7; МСС 1;10 и 27

4.КООРДИНАЦИЈА И КОНТРОЛА НА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈАТА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ

Секој сектор, служба и одделение, односно секој извршител е должен да се придржува кон мерките и инструментите кои се во функција на остварување на целта на секоја посебна сметководствена политика. Воедно со ваквото придржување ќе придонесе кон постигнување на општата цел на сметководствените политики во однос на финансиското известување за екстерни цели.

При имплементацијата на секоја посебна сметководствена политика мора да постои координација и контрола на сите нивоа (хоринзонтална и вертикална хиерархија) помеѓу носителите и имплементаторите на сметководствените политики.

Креирањето и имплементација на сметководствените политики во голема мерка се зависни од информациониот систем којшто е релевантен за целите на финансиското известување. Бидејќи информациониот систем е составен од инфраструктура (физички и хардверски компоненти), софтвер, луѓе, постапки и податоци, и истиот обемно ја користи информационата технологија (ИТ) потребно е истиот да се одржува на високо ниво и да одговори на потребите на работењето.

5.ПРЕЗЕНТИРАЊЕ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ

Овие сметководствените политики се применуваат при подготвувањето и презентирањето на финансиските извештаи и се составен дел на финансиските извештаи.

Сметководствените политики се презентираат во белешките кон финансиските извештаи, при што треба да се опише следното:

- а)основите за мерење користени при подготвувањето на финансиските извештаи; и
- б)секоја специфична сметководствена политика која е неопходна за правилно разбирање на финансиските извештаи.

6.РОКОВИ НА ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ

Овие сметководствени политики се применуваат од 01.01.2011 година

7.ПРОМЕНИ ВО СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ

Промените во сметководствените политики се вршат ако тоа го бара законот, или тело за поставување на сметководствени стандарди, односно доколку тие промени ќе резултираат во посоодветно презентирање на настаните и трансакциите во финансиските извештаи на претпријатието.

Промените се вршат на начин и во постапка како што е утврдена при донесувањето на овие сметководствени политики.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ

ПОСЕБНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

8. РАМКА ЗА ПОДГОТВУВАЊЕ И ПРЕЗЕНТИРАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Подготвувањето и презентирањето на финансиските извештаи се врши согласно **Рамката за подготвување и презентирање на финансиските извештаи** определена со законите и прописите донесени врз основа на законите, општо прифатените сметководствени принципи, сметководствената практика и сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Македонија.

Финансиските извештаи се подготвуваат во согласност со сметководствениот модел кој е базиран на надоместливата набавна вредност и концептот за одржување на номиналниот финансиски капитал.

Делокругот на рамката за подготвување и презентирање на финансиските извештаи ги обработува: целта на финансиските извештаи, основните претпоставки, квалитативните карактеристики на финансиските извештаи, елементите на финансиските извештаи, признавање на елементите на финансиските извештаи, мерење на елементите на финансиските извештаи, концепт на капиталот и одржување на капиталот и корисници на финансиските извештаи.

8.1. Целта на финансиските извештаи

Целта на финансиските извештаи е да обезбедат информации во врска со финансиската состојба, резултатот и промените во финансиската состојба на претпријатието, кои се корисни за голем број на корисници при донесувањето на економските одлуки.

8.2. Основните претпоставки

Основни претпоставки за подготвување на финансиските извештаи се пресметковната основа во сметководството и претпоставката на континуитет на претпријатието.

8.2.1. Пресметковна основа

Јавното претпријатие ги подготвува своите финансиски извештаи, освен информациите за паричните текови, врз пресметковна основа (фактурирана реализација).

Според оваа основа, ефектите на трансакциите и другите настани се признаваат тогаш кога ќе настанат а не кога ќе бидат примени или платени пари или парични еквиваленти, и се евидентираат во сметководствената евиденција и се известуваат во финансиските извештаи за периодот на кој се однесуваат. При ова се применува принципот на спротивставување на приходите и расходите, односно расходите се признаваат во билансот на успехот врз основа на непосредно поврзување меѓу настанатите трошоци и заработувачката по поделните ставки на приходи.

Вака подготвените финансиски извештаи ги информираат корисниците не само за минатите трансакции кои опфаќаат плаќање и примање на пари, туку и за обврските за кои треба да се исплатат пари во иднина и за ресурсите кои претставуваат пари кои треба да бидат примени во иднина.

8.2.2.Континуитет

Финансиските извештаи на претпријатието се подготвуваат под претпоставка дека претпријатието претставува континуитет и дека ќе продолжи да работи во догледна иднина, односно претпријатието нема ниту намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

8.3.Квалитативните карактеристики на финансиските извештаи

Секоја информација во финансиските извештаи за да биде корисна за корисниците треба да поседува квалитативни карактеристики. Основните квалитативни карактеристики на финансиските извештаи се: **разбирливост, релевантност, веродостојност и споредливост.**

Разбирливоста е суштински квалитет на информациите содржани во финансиските извештаи. Информациите треба да бидат лесно разбирливи за широк круг на корисници на финансиските извештаи под претпоставка да тие имаат разумно познавање за деловните и економските активности, за сметководството, како и желба да ги проучат информациите со разумно внимание.

Релевантност на информацијата значи да информацијата, покрај корисна, таа мора да биде релевантна за потребите за донесување одлуки од страна на корисниците. Релевантност на информацијата значи кога таа влијае врз економските одлуки на корисниците на тој начин што им помага да ги оценат минатите, сегашните или идните настани. Релевантноста на информацијата е под влијание на нејзината природа и нејзината **материјалност**. Информацијата е материјална доколку нејзиното испуштање или погрешно прикажување може да влијае врз економските одлуки на корисниците направени врз основа на финансиските извештаи.

Веродостојност на информацијата значи дека информацијата е ослободена од материјално погрешно прикажување и пристрасност. За да биде информацијата веродостојна таа мора **верно да ја претставува** трансакцијата или настанот чие што значење го претставува. За да информацијата верно ја претставува трансакцијата или настанот таа мора да ја одразува суштината и економската реалност, а не само правната форма. За да биде информацијата веродостојна таа мора да биде **неутрална и непристрасна**. Исто така информациите мора да бидат потполни во рамките на границите на материјалноста и трошоците. Во овој контекст би го спомнале и принципот на **претпазливост** при подготвување и презентирањето на финансиските извештаи.

Споредливост на информациите значи да корисниците на финансиските извештаи можат да ги споредуваат со претходните периоди и со финансиските извештаи на други претпријатија.

8.4.Елементите на финансиските извештаи

Финансиските извештаи ги отсликуваат финансиските ефекти на трансакциите и другите настани на тој начин што ги групираат во поголеми групи во согласност со нивните економски карактеристики. Овие поголеми групи се нарекуваат **елементи на финансиските извештаи**. Елементите кои се директно поврзани со мерењето на финансиската состојба во билансот на состојбата се средствата, обврските и главнината. Елементите кои се директно поврзани со мерењето на успешноста во работењето во билансот на успехот се приходите и расходите.

Одделните елементи на финансиските извештаи се дефинираат на следниот начин:

Средство е ресурс контролиран од страна на претпријатието како резултат на минати настани и од кој се очекува прилив на идни економски користи за претпријатието.

Обврска е сегашна облигација на претпријатието која произлегува од минати настани, чие што подмирување се очекува да резултира во одлив на ресурси кои содржат економски користи од претпријатието.

Главнина е остаток на учеството во средствата на претпријатието по одземањето на сите негови обврски.

Приход е зголемување на економските користи во текот на сметководствениот период во вид на приливи или зголемување на средствата или намалување на обврските кои резултираат во зголемување на главнината, освен оние кои се однесуваат на придонесите од учесниците во главнината.

Расход е намалување на економските користи во текот на сметководствениот период во вид на одливи или намалување на средства или правење на обврска која резултира во намалување на главнината, освен оние кои се однесуваат на учесниците во главнината.

8.5.Признавање на елементите на финансиските извештаи

Средството се признава во билансот на состојбата кога е веројатно дека идните економски користи ќе претставуваат тек на претпријатието и кога средството има трошок или вредност која може веродостојно да се измери.

Обврската се признава во билансот на состојбата кога е веројатно дека од подмирувањето на сегашната обврска ќе произлезе одлив на ресурси кои инкорпорираат економски користи и кога износот по кој ќе се изврши подмирувањето може да биде веродостојно измерен.

Приходот се признава во билансот на успехот кога се јавува зголемување на идните економски користи поврзано со зголемување на некое средство или намалување на некоја обврска која може веродостојно да се измери.

Расходот се признава во билансот на успехот кога се јавува намалување на идните економски користи поврзано со намалување на дадено средство или зголемување на дадена обврска кое може веродостојно да се измери.

8.6.Мерење на елементите во финансиските извештаи

Мерењето претставува процес на определување на монетарни износи по кои елементите на финансиските извештаи треба да бидат признаени и прикажани во билансот на состојбата и билансот на успехот. Елементите на финансиските извештаи се мерат по следните основи: набавна вредност, тековен трошок, реализациона вредност и сегашна вредност.

8.7.Концепт на капиталот и одржување на капиталот

Претпријатието се придржува кон финансискиот концепт на капиталот, кој подразбира да вложените парични средства или вложената куповна сила претставува синоним за нето средствата или главнината на претпријатието.

Од погоре наведеното произлегува концептот за одржување на финансискиот капитал.

8.8.Корисници на финансиските извештаи

Корисници на финансиските извештаи се постојните и потенцијалните вложувачи, вработените, работодавателите, добавувачите, купувачите, советот на Град Скопје, владата, државните институции и јавноста.

9.ПРЕЗЕНТИРАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

Презентирањето на финансиските извештаи е пропишано со Меѓународниот сметководствен стандард:

МСС - 1 : Презентирање на финансиските извештаи ; како и

ПКТ – 7 : Воведување на еврото ;

ПКТ – 15 : Оперативни наеми -стимуланси ;

ПКТ– 25 :Даноци на добивка – промени на даночниот статус на ентитетот или неговите акционери;

ПКТ – 29 : Аранжмани за концесија на услуги: Обелоденувања;

ПКТ – 32 : Нематеријални средства – трошоци за веб страница;

Целта на оваа сметководствена политика е да ги пропише основите за презентирање на финансиските извештаи за општа намена, со цел да се обезбеди споредливост со финансиските извештаи од претходните периоди на претпријатието и со финансиски извештаи на други претпријатија.

Целта на финансиските извештаи за општа намена е да се обезбедат информации за финасиската состојба, успешноста и паричните текови на претпријатието. Финансиските извештаи исто така ги покажуваат резултатите од раководење и управување со доверените средства. Воедно финансиските извештаи се подготвуваат со цел да дадат информации на интерните и екстерните корисници на финансиски извештаи како што се: вложувачите, вработените, работодавателите, добавувачите, купувачите, банките, советот на Град Скопје, владата, државните институции и јавноста (инвеститорите и потенцијалните инвеститори).

За да се постигне оваа цел, финансиските извештаи обезбедуваат информации за:

- средствата ;
- обврските ;
- главнината ;
- приходите и расходите, вклучувајќи ги и добивките и загубите ; и
- паричните текови на претпријатието.

Органите на управување и раководење на претпријатието се одговорни за подготвувањето и презентирањето на финансиските извештаи.

Финансиските извештаи се презентираат најмалку еднаш годишно.

Целосниот комплет на финансиски извештаи ги вклучува следните составни делови:

- Извештај за финансиската состојба на крајот на периодот – МСС 1.10.(а)
(Биланс на состојба)
- Извештај за сеопфатна добивка за периодот – МСС 1.10.(б)
(Биланс на успех)
- Извештај за промени во главнината за периодот – МСС 1.10.(в)
(Извештај за промени во главнината)
- Извештај за паричните текови за периодот – МСС 1.10.(г)
(Извештај за готовински тек)

- применети сметководствени политики и други објаснувачки белешки и извештаи / прегледи (Белешки, кои опфаќаат преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации – МСС 1.10.(д)).

Претпријатието треба да го почитува принципот на конзистентност на презентирањето, што подразбира презентирањето и класификацијата на ставките во финансиските извештаи треба да се одржува непроменето од период во период. Исто така претпријатието ги презентира споредбените информации во однос на претходниот период.

Секоја материјална ставка треба да биде посебно презентирана во финансиските извештаи. Нематеријалните износи треба да бидат сумирани со износи од слична природа или функција и не треба да бидат презентирани одвоено.

Средствата и обврските не треба да се пребиваат освен во случај кога пребивањето се бара или дозволува со некој друг меѓународен сметководствен стандард.

Состојбата и движењето на средствата, обврските, капиталот, приходите, расходите и резултатот од работењето се евидентираат на синтетичките сметки во сметковниот план пропишан со Правилникот за сметковниот план и содржината на одделните сметки во сметковниот план ("Службен весник на Република Македонија бр.113/2006 и 127/2007). Согласно пропишаниот сметковен план за своите потреби друштвото подготвува и применува аналитички сметковен план.

Аналитичкиот сметковен план е составен дел на овие сметководствени политики и истиот е приложен како **прилог број 1**.

За секоја деловна година претпријатието подготвува финансиски извештаи. Како составни делови на финансиски извештаи се Биланс на состојбата (Извештај за финансиската состојба), Биланс на успех (Извештај за добивка или загуба), Извештај за останата сеопфатна добивка и Објаснувачки белешки (дополнителни информации кои не се прикажани во образецот Биланс на успехот и во образецот Биланс на состојбата), кои ги составува и доставува до надлежните институции согласно Правилникот за формата и содржината на годишната сметка ("Службен весник на Република Македонија бр. 52/2011).

Обрасците Биланс на состојбата на ден ____20__ година; Биланс на успехот во периодот од ____ до ____20__ година; Објаснувачки белешки; Извештај за промени во главнината за периодот заклучно со 31 Декември 20__ година и Извештај за паричните текови за периодот заклучно со 31 Декември 20__ година се составни делови на овие сметководствени политики, и истите се приложени како **прилог број 2**.

Според барањата на Меѓународниот сметководствен стандард МСС 1 – Презентирање на финансиските извештаи, во составните делови на финансиските извештаи како минимум треба да бидат вклучени ставки кои ги претставуваат следните износи:

Во Извештајот за финансиската состојба (Биланс на состојбата)

Како минимум, во рамките на билансот на состојба треба да бидат вклучени ставки кои ги претставуваат следните износи:

- недвижности, постројки и опрема;
- вложувања во недвижности;
- нематеријални средства;
- финансиски средства;
- вложувања прикажани според методата на главнина;
- залихи;

- побарувања од купувачите и други побарувања ;
- пари и парични еквиваленти ;
- обврски спрема добавувачите и други обврски ;
- даночни обврски и даночни средства ;
- одложени даночни обврски и одложени даночни средства ;
- резервирања ;
- нетековни обврски кои носат камата ;
- издаден капитал и резерви.

Во Извештајот за сеопфатната добивка (Биланс на успехот)

Како минимум, во рамките на билансот на успех треба да бидат вклучени ставки кои ќе ги презентираат следните износи :

- приходи ;
- резултатите од оперативните активности ;
- финансиски трошоци ;
- учество на добивката и загубата на придружените претпријатија и заедничките вложувања, евидентирани според методот на главнина ;
- даночни расходи ;
- добивки или загуби од редовни активности ;
- вонредни ставки ;
- нето добивка или загуба за период.

Како минимум во рамките на извештајот за сеопфатна добивка треба да бидат вклучени ставки кои ќе ги презентираат следните износи :

- добивка или загуба за периодот ;
- останата сеопфатна добивка / загуба во периодот која што не се прикажува во Билансот на успехот (пред оданочување), која ги вклучува:
 - а) промените на ревалоризациската резерва (вишок) согласно на МСС 16 и 38;
 - б) добивки или загуби настанати со дополнително вреднување на финансиските средства расположиви за продажба согласно на МСС 39;
 - в) актуарски добивки или загуби на дефинирани планови за користи признаени согласно МСС 19;
 - г) добивки или загуби кои произлегуваат од преведување на финансиските извештаи што се однесуваат на работењето во странство според МСС 21;
 - д) ефективниот дел на добивките или загубите од хеџинг инструменти за хеџирање на паричните текови согласно МСС 39;
 - ѓ) данок на добивка на останатата сеопфатна добивка за периодот;
 - е) нето останата сеопфатна добивка / загуба за периодот;
 - ж) сеопфатна добивка или загуба за периодот;

Во Извештајот за промени во главнината

Како минимум, во рамките на Извештајот за промените во главнината треба да бидат вклучени ставки кои ќе ги презентираат следните износи :

- нето добивка или загуба за период ;
- секоја ставка на приход и расход , добивка или загуба кои се признаени директно во главнината и вкупниот износ на овие ставки ;
- кумулативниот ефект на промените на сметководствените политики и исправките на основните грешки кои се третираат во основните третмани во МСС 8.
- капиталните трансакции со сопствениците и распределбата на капиталот на сопствениците ;
- салдото на акумулираната добивка или загуба на почетокот на периодот и на датумот на билансот на состојбата и промените за периодот ;
- усогласување помеѓу сметководствената вредност на секоја класа на сопственичкиот капитал , премија на акции и секоја резерва на почетокот и на крајот на периодот , одвоено обелоденувајќи го секое движење.

Во Извештајот за паричните текови за периодот

Како минимум, во рамките на Извештајот за паричните текови треба да бидат вклучени ставки кои ќе ги презентираат износите од следните активности :

- парични текови од оперативни (деловни) активности :

- парични примања од продажба на производи и давање на услуги;
- парични примања од тантиеми , надоместци , провизии и други надоместоци;
- парични исплати на добавувачи за стоки и услуги;
- парични исплати на и во име на вработените;
- парични примања и исплати за премии и побарувања , ануитети и други полиси;
- парични исплати или рефундирања на данок на добвка;
- парични примања и исплати според договори;

- парични текови од вложувачки (инвестициони) активности :

- парични исплати за стекнување на недвижности , постројки и опрема;
- парични наплати од продажба на недвижности , постројки и опрема;
- парични исплати за стекнување на сопственички или должнички инструменти ;
- парични аванси и заеми дадени на други странки;
- парични наплати од отплата на аванси и заеми дадени на други странки;
- парични исплати за фјучерс договори , термински договори , договори со опција и договори за компензација;
- парични наплати од фјучерс договори , термински договори , договори со опција и договори за компензација;

- парични текови од финансиски активности:

- парични приливи од издавање на акции и други сопственички хартии од вредност;
- парични исплати на сопствениците за стекнување или за откупување на капиталот на друштвото ;
- парични наплати од издавање на необезбедени обврзници , заеми , меници , обврзници , хипотеки и други позајмувања;
- парични отплати на позајмени износи ;
- парични исплати од страна на наемателот за намалување на неподмирените обврски кои се однесуваат на финансиски наем.

Белешки кон финансиските извештаи согласно МСС 1

Во рамките на Белешките кон финансиските извештаи претпријатието треба да презентира информации кои не се прикажани на друго место во финансиските извештаи, за да им помогне на корисниците да ги разберат финансиските извештаи, како и да ги споредуваат со финансиските извештаи на други претпријатија / друштва :

- општи информации за претпријатието;
- основи за подготовка на финансиските извештаи;
- преглед на значајни сметководствени политики;
- користени проценки;
- промена на сметководствените политики и корекции на грешки;
- управување со ризик (кредитен ризик, пазарен ризик, ризик на ликвидност);
- други објаснувачки белешки (долгорочни нематеријални и материјални средства, залихи, побарувања од купувачи, парични средства, основна главнина, долгорочни обврски, краткорочни обврски, приходи од продажба, останати приходи, расходи, останати расходи, одложено плаќање на трошоците и приходите на идниот период, вонбилансни записи).

10.ЗАЛИХИ

Сметководствениот третман на залихите е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард :

МСС - 2 :Залихи ; како и

ПКТ - 32 :Нематеријални средства – трошоци за веб страница.

Целта на сметководствената политика за залихите е да го пропише сметководствениот третман на залихите според системот на набавна вредност.Примарно прашање во сметководствениот третман на залихите е износот кој треба да се признае како средство кое понатаму треба да се води во евиденцијата се додека не бидат признаени поврзаните приходи. Со оваа сметководствена политика се опфаќа определувањето на набавната вредност и нејзиното последователно признавање како расход , вклучувајќи го и намалувањето на износот на залихите до нето реализационата вредност. Исто така се дава и упатство за трошочните формули кои се користат за вреднување на залихите.

Оваа сметководствена политика се применува на следните залихи : суровини и материјали на залиха ; суровини и материјали на пат ; суровини и материјали во доработка , обработка и манипулација ; резервни делови на залиха ; ситен инвентар на залиха ; ситен инвентар во употреба ; амбалажа и автогуми на залиха ; амбалажа и автогуми во употреба ; стоки на залиха ; стоки во туѓ склад ; стоки на пат ; стоки во продавница ; стоки во доработка , обработка и манипулација.

Дефиниции

Залихите се средства :

а)кои се чуваат за продажба во редовниот тек на работењето ;

б)во процесот на производство наменето за ваква продажба ;

в)во вид на суровини или помошни материјали кои ќе бидат потрошени во процесот на производството или во давањето на услуги ;

Набавна вредност на залихите е износот на платените пари или паричните еквиваленти или објективната вредност на друг надоместок даден за стекнување на залихите во времето на нивното стекнување.

Нето реализациона вредност е проценетата продажна цена во редовниот тек на работењето намалена за проценетите трошоци за довршување и проценетите трошоци потребни да се изврши продажбата.

Мерење на залихите

Залихите се мерат според пониската вредност од набавната вредност и нето реализационата вредност

Набавна вредност на залихите

Набавната вредност на залихите ги опфаќа сите трошоци за набавка , трошоците за конверзија и други трошоци кои се направени за доведување на залихите во нивната сегашна локација и состојба.

Трошоците за набавка на залихите ги опфаќаат набавната цена , увозните давачки и другите даноци (освен оние даноци кои можат да се повратат од даночните власти), како и трошоците за превоз , манипулативните и другите трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето на готовите производи , материјалите и услугите.Трговските попусти , рабатите и другите слични ставки се одземаат при утврдувањето на трошоците за набавка.

Во трошоците за набавка можат да се вклучат и курсните разлики кои произлегуваат директно од стекнувањето на залихите фактурирани во странска валута , и тоа оние курсни разлики кои резултираат од големи девалвации и намалување на

вредноста на валутата за кои не постојат практични средства за заштита од ризиците, и кои влијаат врз обврските кои не можат да бидат подмирени.

Трошоци за конверзија на залихите ги вклучуваат трошоците кои непосредно се однесуваат на единиците на производство, како на пример директниот труд.

Другите трошоци се вклучуваат во набавната вредност на залихите само до степенот до кој биле направени при доведувањето на залихите во нивната локација и состојба. Во ови трошоци можат да се вклучат непроизводствени општи трошоци или трошоци за дизајнирање на производи за посебни купувачи.

Трошоци кои се исклучуваат од набавната вредност на залихите и се признават како расходи на периодот во кој се направени се:

- невообичаени износи на растур на материјали, труд или други производствени трошоци;
- трошоци за складирање, освен доколку овие трошоци се потребни во процесот на производството пред понатамошна фаза на производство;
- административни општи трошоци кои не придонесуваат за доведување на залихите во нивната сегашна локација и состојба; и
- трошоци за продажба.

Основен третман

Набавната вредност на залихите се определува користејќи ја трошочната формула прв влезен – прв излезен (ФИ - ФО метода) или трошочната формула за пондериран просек.

Признавање како расход

Кога залихите се употребени или продадени, сметководствената вредност на тие залихи се признава како расход во периодот во којшто е признаен поврзаниот приход. Износот на сите намалувања на вредноста на залихите на нето реализациона вредност и сите загуби на залихите се признаваат како расход во периодот во кој се случува намалувањето на вредноста или загубата. Износот на сите анулирање на намалувањата на вредноста на залихите, кои произлегуваат од зголемување на нето реализационата вредност се признаваат како намалување на износот на залихите признаен како расход во периодот во кој се случува анулирањето.

Согласно Уредбата за начинот на пресметување на амортизацијата, односно отпис на вредноста на нематеријалните и материјалните средства и за номенклатурата на средствата за амортизација и годишните амортизациони стапки (Сл.весник на РМ бр.64/02, 98/02 и 10/08) во ситен инвентар се распоредуваат средствата чиј поединечен трошок на набавка е помал од 300,00 ЕВРА и корисниот век на употреба е пократок од една година.

Ситниот инвентар, амбалажата и автогумите кога се ставаат во употреба се отпишуваат со калкулативна стапка од 100 %.

Обелоденување

Во врска со залихите, претпријатието во финансиските извештаи ќе го обелодени следното:

- 1.Сметководствените политики усвоени за мерење на залихите, вклучувајќи ја и применуваната трошочна формула;
- 2.Вкупната сметководствена вредност на залихите и сметководствената вредност на класификациите кои се соодветни за претпријатието;
- 3.Сметководствената вредност на залихите евидентирани според нето реализациона вредност;
- 4.Износот на сите анулирања на намалувањата на вредноста кој е признаен како приход во периодот;
- 5.Околностите или настаните кои резултирале во анулирање на намалувањата на вредноста на залихите; и
- 6.Сметководствената вредност на залихите заложи како обезбедување за обврските.

7. Во финансиските извештаи треба да се обелодени :

- набавната вредност на залихите произлезени како расход во текот на периодот ; или
- оперативните трошоци , кои се однесуваат на приходите, признаени како расход во текот на периодот, групирани според нивната природа.

11. СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ, ПРОМЕНИ НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ И ГРЕШКИ

Сметководствениот третман на промените во сметководствените политики , во сметководствените проценки и основните грешки е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард :

МСС - 8 :Сметководствени политики, промени на сметководствени проценки и грешки; како и

ПКТ - 7 : Воведување на еврото;

ПКТ - 10: Државна помош-нема специфична врска со оперативните активности;

ПКТ - 12: Консолидација – ентитети со посебна намена;

ПКТ - 13: Заеднички контролирани ентитети-немонетарни придонеси од страна на учесници во заеднички вложувања;

ПКТ- 15: Оперативни наеми – стимуланси;

ПКТ-21:Даноци на добивка-надоместување на ревалоризирани средства кои не се амортизираат;

ПКТ-25:Даноци на добивка–промени на даночниот статус на ентитетот или неговите акционери;

ПКТ-27: Оценка на суштината на трансакциите со правна форма на наем; и

ПКТ- 31: Приходи – разменски трансакции кои вклучуваат услуги за рекламирање;

Дефиниции

Сметководствени политики се специфични принципи, основи, конвенции, правила и практики кои ги применува претпријатието при подготвување и презентирање на финансиските извештаи.

Промена на сметководствена проценка е исправка на сметководствената вредност на средството или обврската, или на износот на потрошокот на средството како резултат на очекувани идни користи и обврски поврзани со средствата и обврските, и истите не претставуваат исправка на грешки.

Материјални испуштања или погрешни прикажувања на ставки се материјални доколку тие би можеле, индивидуално или заедно, да влијаат на економските одлуки кои ги донесуваат корисниците врз основа на финансиските извештаи.

Основни грешки се грешки откриени во тековниот период кои што се од такво значење што повеќе не може да се смета дека финансиските извештаи за еден или повеќе претходни периоди биле веродостојни на датумот на нивното издавање.

Грешки од изминатиот период се пропусти од и грешки во финансиските извештаи на претпријатието за еден или повеќе претходни периоди настанати поради недостатокот од користење, или погрешно користење, на веродостојни информации кои биле на располагање или би се обезбедиле и примениле за тие периоди.

Ретроактивна примена е примена на новата сметководствена политика на трансакции, останати настани и услови, како истата отсекогаш да била применувана.

Ретроактивно повторно прикажување е исправка на признавањето, мерењето и обелоденувањето на износите на елементите на финансиските извештаи како да грешката од претходните периоди никогаш не настанала.

Непрактично е примената на некое барање за да се корегира грешка доколку ефектите од примената не можат да се утврдат или бараат проценки на намерите на раководството во тој период или бараат значителни проценки на износи и не е возможно објективно да се разграничат информациите во врска со тие проценки.

Основни грешки

Грешките во подготвувањето на финансиските извештаи за еден или повеќе поранешни периоди можат да бидат откриени во тековниот период. Грешките можат да настанат како резултат на математички грешки, грешки во примената на сметководствените политики, погрешно толкување на факти, поради измама или превиди.

Доколку некои грешки имаат толку значајно влијание врз финансиските извештаи, така да за тие финансиски извештаи не може да се тврди дека се веродостојни на датумот на нивното издавање, тогаш тие грешки се нарекуваат основни грешки.

Според основниот третман, износот на исправка на основна грешка која се однесува на претходни периоди треба да биде известен преку корегирање на почетното салдо на задржаната добивка. Споредбените информации треба да бидат повторно искажани, освен доколку не е можно да се направи тоа.

Претпријатието треба да обелодени следното:

- природата на основната грешка;
- износот на исправката за тековниот период и за секој презентирани претходен период;
- износот на исправката кој се однесува на периодот пред оние кои се вклучени во споредбените информации; и
- фактот дека споредбените информации се повторно искажани или дека не е можно да се направи тоа.

Промени во сметководствените политики

Промена во сметководствената политика треба да биде направена само ако тоа го бара законот, или тело за поставување на сметководствени стандарди, или доколку промената резултира во посоодветно презентирање на настаните или трансакциите во финансиските извештаи на друштвото.

12. НАСТАНИ ПО ПЕРИОДОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Сметководствениот третман на настаните по периодот на известување е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард:

МСС - 10 :Настани по периодот на известување; како и

ПКТ - 7: Воведување на еврото;

Дефиниции

Настани по периодот на известување се оние настани, поволни и неповолни, кои се случуваат помеѓу крајот на периодот на известување и датумот кога финансиските извештаи се одобрени за издавање. Можат да се идентификуваат два вида на настани:

- оние настани кои обезбедуваат доказ за условите кои постоеле **на крајот од периодот на известување** (настани по крајот на периодот на известување за кои се **врши исправка**); и

- оние настани кои укажуваат на услови кои се појавиле **после крајот од периодот на известување** (настани по крајот на периодот на известување за кои **не се врши исправка**).

Настани по периодот на известување ги вклучуваат сите настани до датумот кога финансиските извештаи се одобрени за издавање, дури и доколку овие настани се случуваат по јавното објавување на добивката или други одбрани финансиски информации.

Корективни настани по периодот на известување

Настани кои се случиле по периодот на известување за кои се бара корегирање на износите признаени во финансиските извештаи се следни:

- разрешување на судски спор по периодот на известување;
- добивање на информација дека некое средство било оштетено по периодот на известување;
- утврдување на набавната вредност на купените средства по периодот на известување, или на приливите од продадените средства пред крајот на периодот на известување;
- утврдувањето на износот на плаќањата за учество во добивката или за бонуси, по периодот на известување;
- откривање на измама или грешки кои покажуваат дека финансиските извештаи биле неточни.

Некорективни настани по периодот на известување

Настани кои се случиле по периодот на известување за кои не се бара корегирање во финансиските извештаи се следни:

- намалување на пазарната вредност на вложувањата помеѓу периодот на известување и датумот кога финансиските извештаи се одобрени за издавање.

13.ДАНОЦИ НА ДОБИВКА

Сметководствениот третман на даноците на добивка е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард:

МСС – 12 : Даноци на добивка , како и

ПКТ – 21 : Даноци на добивка – надоместување на ревалоризирани средства кои не се амортизираат ;

ПКТ – 25 : Даноци на добивка – промени на даночниот статус на ентитетот или неговите основачи.

-Законот за данокот на добивка (“ Службен весник на Република Македонија “ бр.80/93, 33/95, 43/95, 71/96, 5/97, 28/98, 11/2001, 2/2002, 44/2002, 51/2003, 120/2005, 39/2006, 160/2007, 159/2008, 85/2010 и 47/2011);

-Правилникот за начинот на пресметување и уплатување на данокот на добивка и спречување на двојното ослободување или двојното оданочување (“ Службен весник на Република Македонија “ бр.92/2001 , 51/2002 , 54/2003 , 56/2003, 101/2006, 58/2007, 21/2008, 24/2009 и 150/2009).

Дефиниции

Сметководствена добивка е нето добивка или загуба за периодот пред одбивање на даночниот расход.

Оданочива добивка (даночна загуба) е добивка (загуба) за периодот , утврдена во согласност со правилата утврдени од даночните власти , според кои се плаќаат (надоместуваат) даноците на добивка.

Даночен расход (даночен приход) е збирен износ вклучен во утврдувањето на нето добивката или загубата за периодот во врска со тековниот данок и одложениот данок.

Тековен данок е износ на (надоместливата) обврска за даноци на добивка во врска со оданочивата добивка (даночна загуба) за периодот.

Одложени даночни обврски се износи на даноци на добивка кои треба да се платат во идните периоди во врска со оданочивите времени разлики.

Одложени даночни средства се износи на даноци на добивка кои треба да се надоместат во идните периоди во врска со :

- одбитни временски разлики;
- пренесени неискористени даночни загуби ; и
- пренесени неискористени даночни кредити.

Времени разлики се разлики помеѓу сметководствената вредност на средството или обврската во билансот на состојбата и неговата даночна основица. Времените разлики можат да бидат:

- оданочиви времени разлики , се времени разлики кои ќе резултираат во оданочиви износи при утврдување на оданочивата добивка (даночна загуба) за идните периоди кога сметководствената вредност на средствата или обврската ќе се надомести или подмири ;
- одбитни времени разлики , се времени разлики кои ќе резултираат во износи кои се одбиваат при утврдување на оданочивата добивка (даночна загуба) за идните периоди кога сметководствената вредност на средството или обврската ќе се надомести или подмири.

Даночна основица на средство или обврска е износот кој се припишува на тоа средство или обврска за даночни цели.

Како даночен обврзник претпријатието го утврдува и плаќа данокот на добивка , како и аконтациите на данокот на добивка согласно Законот за данокот на добивка (“ Службен весник на Република Македонија “ бр.80/93 , 33/95 , 43/95 , 71/96 , 5/97 , 28/98 , 11/2001 , 2/2002 , 44/2002 , 51/2003 , 120/2005 , 139/2006 , 160/2007 , 159/2008 , 85/2010 и 47/2011); и Правилникот за начинот на пресметување и уплатување на данокот на добивка и спречување на двојното ослободување или двојното оданочување (“ Службен весник на Република Македонија “ бр.92/2001 , 51/2002 , 54/2003 , 56/2003 и 101/2006 , 58/2007 , 21/2008 , 24/2009 и 150/2009).

Даночниот биланс е составен дел на овие сметководствени политики и истиот е приложен како **прилог број 3**.

14.НЕДВИЖНОСТИ , ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

Сметководствениот третман и обелоденувањето на недвижностите , постројките и опремата е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард :

МСС - 16 :Недвижности , постројки и опрема ; како и

ПКТ - 13 :Заеднички контролирани ентитети-немонетарни придонеси од страна на учесници во заеднички вложувања;

ПКТ-21:Даноци на добивка-надоместување на ревалоризирани средства кои не се амортизирани;

ПКТ- 29: Аранжмани за концесија на услуги: Обелоденувања: и

ПКТ- 32: Нематеријални средства-трошоци за веб страница;

Целта на сметководствената политика за недвижности , постројки и опрема е да го пропише сметководствениот третман за недвижностите , постројките и опремата, така што корисниците на финансиските извештаи ќе можат да ги разликуваат информациите за

вложувањето на претпријатието во неговите недвижности, постројки и опрема и промените во таквото вложување. Примарни прашања во сметководството за недвижности, постројки и опрема се временскиот распоред на признавањето на средствата, определувањето на нивните сметководствени вредности и расходите за амортизација (депрецијација) кои треба да бидат признаени во врска со нив.

Во групата на недвижност, постројка и опрема спаѓаат:

- земјиште;
- земјиште и градежни објекти;
- моторни возила;
- машини, алати и уреди;
- мебел и инвентар;
- канцелариска опрема; и
- останата неспомната опрема;

Дефиниции

При сметководствениот третман на недвижностите, постројките и опремата се користат следните термини со нивните специфични значења:

Недвижности, постројки и опрема се материјални средства кои претпријатието ги чува за користење во производството или обезбедувањето на производи или услуги, за изнајмување на други или за административни цели; и се очекува да бидат користени во текот на повеќе од еден период.

Амортизација (депрецијација) е систематска распределба на амортизирачкиот износ на средството во рамките на неговиот корисен век на употреба.

Амортизирачки износ е набавната вредност на средството, или друг износ кој е замена за набавната вредност во финансиските извештаи; намалена за остатокот на вредноста на средството.

Корисен век на употреба е:

- а) временскиот период во рамките на којшто се очекува претпријатието да го користи средството; или
- б) бројот на производствени или слични единици кои се очекува претпријатието да ги добие од средството.

Набавна вредност е износот на платени пари или парични еквиваленти или објективната вредност на друг надоместок даден за стекнување на средството во времето на неговото стекнување или изградба.

Остаток на вредноста е нето износот кој претпријатието очекува да го добие за средството на крајот на неговиот корисен век на употреба по одземање на очекуваните трошоци за отуѓување.

Објективна вредност е износот за кој средството може да биде разменето помеѓу страни доволно инволвирани и спремни своеволно да ја прифатат трансакцијата.

Загуба поради обезвреднување е износот за којшто сметководствената вредност на едно средство го надминува неговиот надоместлив износ.

Сметководствена вредност е износот според кој средството е признаено во билансот на состојба по одземањето на неговата акумулирана амортизација и акумулираните загуби поради неговото оштетување.

Признавање на недвижностите , постројките и опремата

Признавањето на ставката на недвижности , постројки и опрема се врши кога таа ставка ги задоволува :

- дефиницијата на недвижности , постројки и опрема ; и
- критериумите за признавање на недвижностите , постројките и опремата .

Недвижноста , постројката и опремата треба да се признае само доколку е веројатно дека идните економски користи поврзани со тоа средство ќе претставуваат прилив на претпријатието и набавната вредност на тоа средство може веродостојно да се измери.

Мерење на недвижностите , постројките и опремата

Ставката од недвижноста , постројката и опремата која се квалификува за признавање како средство првично се мери според нејзината набавна вредност

Набавната вредност на дадена ставка од недвижноста , постројката и опремата е составена од нејзината набавна цена , увозните давачки и даноците (освен оние даноци кои можат да се повратат од даночните власти), како и сите трошоци кои директно можат да се припишат на доведувањето на средството во работна состојба за неговата наменета употреба.Трговските попусти , рбатите и другите слични ставки се одбиваат при добивањето на набавната цена.

Мерење по почетното признавање

Основен третман

По почетното признавање како средство, определена ставка на недвижност , постројка и опрема треба да се евидентира според нејзината набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Обелоденување за недвижностите , постројките и опремата

Во финансиските извештаи за секоја група недвижности , постројки и опрема претпријатието треба да обелодени :

- 1.Основата за мерење користена при определувањето на бруто сметководствената вредност. Кога се користени повеќе од една основа , треба да се обелодени бруто сметководствената вредност за таа основа во секоја категорија ;
- 2.Користените методи за амортизација (депрецијација) ;
- 3.Користените корисни векови на употреба или користената амортизациона стапка ;
- 4.Бруто сметководствената вредност и акумулираната амортизација (собрана со акумулираните загуби поради обезвреднување) на почетокот и на крајот на периодот.
- 5.Усогласување на сметководствената вредност на почетокот и на крајот на периодот, покажувајќи :

- нови набавки ;
- оттуѓувањата ;
- стекнувањата (прибавувања) преку деловни спојувања ;
- зголемувања или намалувања во текот на периодот кои произлегуваат од ревалоризациите и од загубите поради обезвреднување признаени или анулирани директно во главнината ;
- загубите поради обезвреднување признаени во билансот на успех за време на периодот ;
- загубите поради обезвреднување анулирани во билансот на успех за време на периодот ;
- амортизацијата (депрецијацијата) ;

-нето курсните разлики кои произлегуваат од преведувањето на финансиските извештаи на странски ентитети ;

-други промени.

6.Во финансиските извештаи исто така треба да се обелодени :

-постоењето и износите на ограничувањата на сопственоста , како и недвижности , постројки и опрема кои се заложени како обезбедување на обврски ;

-сметководствената политика за проценетите трошоци за обновување на локацијата на ставки на недвижности , постројки и опрема ;

-износ на издатоците за недвижности , постројки и опрема во текот на изградбата ;

-износ на обврзувањата за стекнување на недвижности , постројки и опрема.

7.Кога ставките на недвижностите, постројките и опремата се искажуваат според ревалоризирани износи треба да се обелодени следново:

-основата користена за ревалоризација на средствата;

-датум кога ревалоризацијата стапува во сила ;

-дали бил вклучен независен проценител ;

-природата на користените показатели кои биле користени за определување на трошоците за замена;

-сметководствената вредност на секоја група на недвижности, постројки, и опрема кои биле вклучени во финансиските извештаи доколку средствата биле евидентирани според основниот третманот ; и

-ревалоризациониот вишок , покажувајќи го движењето за периодот и сите ограничувања на распределбата на салдото на основачите.

8.Корисниците на финансиските извештаи за своите потреби, исто така, ги сметаат како релевантни следниви информации:

-сметководствената вредност на времено неискористените недвижности , постројки и опрема;

-бруто сметководствената вредност на сите целосно амортизирани недвижности, постројки и опрема кои сеуште се во употреба ; и

-сметководствената вредност на недвижностите , постројките и опремата кои се повлечни од активна употреба и се чуваат за оттуѓување ; и

-кога се користи трошочен модел , објективната вредност на недвижностите, постројките и опремата кога таа материјално се разликува од сметководствената вредност.

Согласно Уредбата за начинот на пресметување на амортизацијата, односно отпис на вредноста на нематеријалните и материјалните средства и за номенклатурата на средствата за амортизација и годишните амортизациони стапки (Сл.весник на РМ бр.64/02, 98/02 и 10/08), средствата чиј поединечен трошок на набавка е поголем од 300,00 ЕВРА и корисниот век на употреба е подолг од една година се распоредуваат во недвижности , постројки и опрема.

Амортизацијата , односно отписот на вредноста на средствата се врши со праволиниска метода (непроменливи трошоци за амортизација за време на корисниот век на употребата на средствата) со примена на годишните амортизациони стапки утврдени со Номенклатурата на средствата за амортизација (" Службен весник на Република Македонија " бр.64/2002 , 98/2002 и 10/2008), и истите се дадени во продолжение :

Реден број на амортизациона група	Назив на средствата по амортизациони групи	Годишна стапка на амортизација

1.1	Градежни објекти на високоградба и нискоградба од армирано бетонска и метална конструкција (згради , мостови , тунели , надвозници , нафтоводи , гасоводи , водоводи и далеководи) , како и градежни објекти кои се сметаат за самостојни градежни објекти	2,5
1.2	Градежни објекти на нискоградба со горен строј (горен строј на патишта и пруги , брани , насипи , прегради и слично)	3
1.3	Градежни објекти на високоградба и нискоградба од дрвена конструкција	5
1.4	Останати неспомнати градежни објекти	10
2	ОПРЕМА	
2.1	Опрема за производство и преработка , дистрибуција на нафта , гас , електрична и топлотна енергија , опрема за водовод и комунални услуги и бродови	5
2.2	Погонски и деловен инвентар (машини , алати , транспортни средства и уреди) , авиони и други превозни средства и опрема во воздушниот сообраќај	10
2.3	Мебел и деловен инвентар во трговија , угостителство и туризам , опрема за затоплување , вентилација и за одржување на канцелариски и други простории , канцелариски и друг мебел , како и друга опрема за вршење на канцелариски работи	20
2.4	Компјутерска опрема со софтвер , телекомуникациска опрема , патнички моторни возила , возила на моторен погон и приклучни уреди	25
2.5	Останата неспомната опрема	10
3	ОВОШТАРНИЦИ , ЛОЗЈА , ХМЕЛНИЦИ И ДРУГИ ПОВЕЌЕГОДИШНИ НАСАДИ	10
4	ОСНОВНО СТАДО	20
5	ДОЛГОРОЧНИ НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	20

15.ПРИХОДИ

Сметководствениот третман на приходите е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард :

МСС - 18 : Приходи ; како и

ПКТ - 13 : Заеднички контролирани ентитети-немонетарни придонеси од страна на учесници во заеднички вложувања;

ПКТ - 27 : Оценка на суштината на трансакциите со правна форма на наем ;

ПКТ – 31 : Приходи – разменски трансакции кои вклучуваат услуги за рекламирање;

Интерни акти на претпријатието

Ценовник за превоз на патници со автобусите во градскиот и меѓуопштинскиот (приградскиот) сообраќај во град Скопје (број 02 – 1410/5 од 27.10.2010 година , кој подоцна е изменет и дополнет);

Ценовник за превоз на патници со жичницата (број 02-851/6 од 01.06.2011 година);

Ценовник за работен норма час за ремонтно-сервисни услуги (број 02-1221/6 од 27.08.2010 година);

Ценовник за закуп на рекламни површини (број 02-350/6-1 од 24.02.2011 година, кој подоцна е изменет и дополнет);

Дефиниции

Приход е зголемување на економските користи во текот на сметководствениот период од редовните активности на претпријатието, во форма на бруто приливи или зголемување на средства или намалување на обврски кои резултираат со зголемување на главнината, освен оние зголемувања кои се однесуваат на вложувања од учесниците во главнината.

Од приходот се исклучуваат износите кои се наплатени во име на трети лица како што се даноците на продажбата, даноците на производите и услугите и данокот на додадена вредност.

Објективна вредност е износот за кој средството може да биде разменето, или обврската подмирена, помеѓу запознаени, спремни странки да ја прифатат трансакцијата. Приходите произлегуваат од следните трансакции и настани: продажба на производи; давање на услуги; користење на средствата на претпријатието од страна на други со што се заработува камата.

Видот на услугата и цената на секоја услуга е определена со Ценовникот на основните и останатите услуги.

Основни превозни услуги ги вклучуваат следните услуги:

- превоз на патници на градски и приградски линии во Градот Скопје, по однапред утврден возен ред;
- посебен линиски превоз на патници;
- превоз на лица со посебни потреби;
- слободен превоз на патници во домашниот и меѓународен превоз;
- превоз на патници со жичница од и до Средно Водно-Милениумски крст;

Останати услуги:

- производство на каросерии за моторни возила, приколки и полуприколки;
- одржување и поправка на моторни возила;
- обработка на податоци, хостирање и слични дејности;
- издавање и управување со сопствен недвижен и движен имот со надомест или врз база на договор;
- правни работи,
- сметководствени работи;
- издавање на рекламен простор под закуп;
- угостителски услуги на интерното бифе;
- овластен сервисер за следните типови на возила – МАН, РАБА-МАН, МЕРЦЕДЕС, ФАП, ИВЕКО, Минибуси, автобуси од програмата на ЛАЗ;

Признавање на приходите

Приходот од продажба на производи се признава кога се исполнети сите од следните услови:

- претпријатието му ги пренело на купувачот значајните ризици и награди од сопственоста на производите;
- претпријатието не задржува ниту континуирана раководна инволвираност до степенот кој вообичаено се поврзува со сопственоста, ниту пак ефективна контрола над продадените производи;
- износот на приходот може веродостојно да се измери;
- веројатно е дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за претпријатието; и
- трошоците кои се направени или треба да бидат направени во врска со трансакцијата можат веродостојно да се измерат.

Приходот од давање на услуга се признава со повикување на степенот на довршеност на трансакцијата на датумот на билансот на состојбата.

Резултатот на трансакцијата може веродостојно да се процени кога се исполнети сите од следните услови :

- износот на приходот може веродостојно да се измери ;
- веројатно е дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за претпријатието ;
- степенот на довршеност на трансакцијата на датумот на билансот на состојбата може веродостојно да се измери ; и
- трошоците направени за трансакцијата и трошоците за довршување на трансакцијата можат веродостојно да се измерат.

Приходот од каматата се признава на временски пропорционална основа којашто го зема предвид ефективниот принос на средството .

Мерење на приходите

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува.

Обелоденување во врска со приходите

Претпријатието треба да ги обелодени:

- усвоените сметководствени политики за признавање на приходите, вклучувајќи ги и усвоените методи за определување на степенот на довршеност на трансакциите кои вклучуваат давање на услуги ;
- износот на секоја значајна категорија на приходи признаени во текот на периодот, вклучувајќи ги и приходите кои произлегуваат од :
 - продажба на производи;
 - давање на услуги;
 - камати;
- износот на приходот кој произлегува од размена на производи или услуги вклучен во секоја значајна категорија на приходи.

16.КОРИСТИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

Сметководствениот третман на користите за вработените се пропишани со Меѓународниот сметководствен стандард :

МСС - 19 : Користи за вработените ; и

ПКТ - 12 : Консолидација – ентитети со посебна намена ; како и

- Закон за јавните службеници (“ Службен весник на Република Македонија “ бр.52/2010 и 36/2011);
- Законот за работните односи (Пречистен текст) (“ Службен весник на Република Македонија “ бр.158/2010); како и
- Општиот колективен договор за јавниот сектор на Република Македонија (“ Службен весник на Република Македонија “ бр10/2008, 85/2009, У. суд – 88/2008 и 122/2008);

Интерните акти на претпријатието како што се :

-Правилник за внатрешна организација на ЈАВНОТО СООБРАЌАЈНО ПРЕТПРИЈАТИЕ СКОПЈЕ (деловоден број 02 – 670/5-1 од 03.06.2010 година)

-Правилник за систематизација на работните места на ЈАВНОТО СООБРАЌАЈНО ПРЕТПРИЈАТИЕ СКОПЈЕ (деловоден број 01 – 992/1 од 22.06.2011 година)

- Колективен договор на ЈАВНОТО СООБРАЌАЈНО ПРЕТПРИЈАТИЕ СКОПЈЕ (деловоден број 02 – 696/3-1 од 20.04.2011 година);
- Правилник за работниот ред, дисциплина и надомест на штета на ЈСП СКОПЈЕ (деловоден број 02 – 156/4-1 од 06.02.2006 година);
- Правилник за начинот на одобрување и реализација на службени патувања во земјата и странство во ЈСП СКОПЈЕ (деловоден број 01 – 392/1 од 24.02.2011 година);
- Правилник за заштита при работа на ЈСП СКОПЈЕ (деловоден број 02 – 660/18 септември 1999 година);

Дефиниции

Користи за вработените се сите форми на надоместок кој го дава претпријатието во размена за извршената услуга од страна на вработените.

Краткорочни користи за вработените се користи за вработените (освен користи поради прекин на вработувањето и користите кои се надоместуваат во главнина) кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле поврзаната услуга.

Користи по престанок на работниот однос се користи за вработените (освен користи поради прекин на вработувањето и користи кои се надоместуваат во главнина) кои треба да се платат по престанокот на вработувањето.

Планови за користи по престанок на работниот однос се формални или неформални аранжмани според кои претпријатието обезбедува користи по престанокот на работниот однос за еден или за повеќе вработени.

Планови за дефинирани придонеси се планови за користи по престанок на работниот однос според кои претпријатието плаќа фиксни придонеси во некој посебен ентитет (фонд) и нема да има законска или изведена обврска да плаќа идни придонеси доколку фондот не располага со доволно средства да ги исплати сите користи за вработените во врска со нивната услуга во тековниот и идните периоди.

Планови за дефинирани користи се планови за користи по престанок на вработувањето освен планови за дефинирани придонеси.

Планови на повеќе работодавачи се планови за дефинирани придонеси (освен државните планови) или планови за дефинирани користи (освен државните планови) кои:

- ги здружуваат средствата уплатени како придонеси од страна на разни претпријатија кои не се под заедничка контрола;
- ги користат тие средства за да обезбедат користи за вработените во повеќе од едно претпријатие, врз основата на која се утврдуваат нивоата на придонеси и користи без оглед на идентитетот на друштвото кое ги вработува вработените за кои станува збор.

Останати долгорочни користи за вработените се користи за вработените (освен користи по престанок на работниот однос и отпремнините) кои не доспеваат целосно за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле поврзаната услуга.

Користи поради прекин на работниот однос (отпремнини) се користи за вработените кои треба да се платат како резултат на или:

- одлука на претпријатието да го прекине работниот однос на вработениот пред нормалниот датум на пензионирање; или

-одлука на вработениот да прифати доброволно заминување како технолошки вишок во замена за овие користи.

Користи кои се надоместуваат во главнина се користи за вработениот според кои или :

- вработените имаат право да примат сопственички финансиски инструмент издаден од страна на претпријатието(или неговото матично претпријатие);
- износот на обврската на претпријатието кон вработените зависи од идните цени на сопственичките финансиски инструменти издадени од страна на претпријатието.

Планови за надоместување во главнина се формални или неформални аранжмани според кои друштвото обезбедува користи кои се надоместуваат во главнина за еден или повеќе вработени.

Стегнати користи за вработените се користи за вработените кои не се условени од идно вработување.

Сегашната вредност на обврски за дефинирани користи е сегашната вредност , без одземање на средства на планот, на очекуваните идни плаќања кои се потребни за подмирување на обврската која произлегува од услуги на вработениот во тековниот и претходните периоди.

Трошок за тековните услуги е зголемувањето на сегашната вредност на обврската за дефинирани користи која произлегува од услугите на вработениот во тековниот период.

Трошок за камата е зголемувањето за време на периодот на сегашната вредност на обврската за дефинирани користи која произлегува од фактот што користите се еден период поблиску до подмирувањето.

Средствата на планот содржат :

- средства чувани од страна на фонд за долгорочни користи за вработените ; и
- полиси за осигурување кои се квалификуваат.

Средства чувани од страна на фонд за долгорочни користи за вработените се средства (освен непреносните финансиски инструменти издадени од страна на друштвото) кои :

- се чуваат од страна на ентитет (фонд) кој е правно одвоен од претпријатието и постои само за да ги плати или финансира користите за вработените ; и
- се расположиви да се користат само за да се платат или финансираат користите за вработените , не се расположиви за доверителите на претпријатието (дури и во случај на стечај) , и не можат да бидат вратени на претпријатието освен доколку :
 - преостанатите средства на фондот се доволни да ги задоволт сите поврзани обврски за користи за вработените на планот или на претпријатието ; или
 - средствата се вратени на претпријатието за да ги надомести користите за вработените кои се веќе платени.

Полиси за осигурување кои се квалификуваат се полиси за осигурување издадени од страна на осигурителот кој не е поврзана странка на претпријатието , доколку приливите од полисата :

- можат да се користат само за да се платат или финансираат користи за вработените според планот за дефинирани користи ; и
- не се расположиви за доверителите на претпријатието дури и во случај на стечај) и не можат да му се платат на претпријатието, освен доколку:

- или приливот претставув вишок на средства кои не се потребни за полисата да ги задоволи сите поврзани обврски за користи за вработените ; или
-приливите се вратени на претпријатието за да ги надомести користите за вработените кои се веќе платени

Објективна вредност е износ за кој едно средство може да се размени , или обврска да се подмири помеѓу познати и заинтересирани странки во трансакции помеѓу неповрзани странки.

Поврат на средствата на планот е камата , дивиденди и друг приход кој произлегува од средствата на планот , заедно со реализираните и нереализираните добивки или загуби на средствата на планот , минус трошоците за администрирање на планот и минус даночните обврски од самиот план.

Актуарски добивки и загуби опфаќаат :

-корекции заради искуство (влијание на разликите помеѓу претходните актуарски претпоставки и она што фактички се случило); и
-ефектите од промените во актуарските претпоставки.

Трошок за минати услуги е промената на сегашната вредност на обврската за дефинирани користи за услугата на вработениот во претходните периоди , кои се јавуваат во тековниот период поради воведување на , или промени во користите по престанок на вработувањето или други долгорочни користи за вработениот.Трошокот за минати услуги можат да биде или позитивен (каде што користите се воведени или подобрени) , или негативен (каде што постојните користи се намалени)

Користи за вработените вклучуваат :

а)Краткорочните користи за вработените вклучуваат ставки како што се :

-плати и придонеси за социјално осигурување ;
-краткорочни платени отсуства (како што се платени годишни одмори и платени отсуства поради боледувања) каде што отсуствата се очекува да се случат во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршувале поврзаната услуга ;
-удел во добивката и обврските за бонуси во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршувале поврзаната услуга ;
-немонетарни користи (како што се здравствена заштита , домување , автомобил , субвенционирани производи или услуги) за постојните вработени.

б)Користи по престанок на вработувањето вклучуваат :

-пензии ;
-други користи при пензионирањето ;
-животно осигурување по престанок на вработувањето ;
-здравствена заштита по престанок на вработувањето.

в)Други долгорочни користи за вработените вклучуваат :

-отсуство по долгогодишна служба или отсуство по определен број години ;
-јубилеи или други користи за долгогодишна служба ;
-долгорочни користи за хендикепираност ;
-удел во добивката и бонуси кои треба да се платат за 12 месеци или повеќе по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле поврзаната услуга;

-одложени надоместоци платени за 12 месеци или повеќе по крајот на периодот во кој се заработени.

г)Користи поради прекин на вработувањето

Претпријатието може да биде обврзано според закон , договор , друг аранжман , обичај или желба да дејствува правично , да ги признава користите поради прекин на вработувањето како обврска и расход .

д)Користи кои се надоместуваат во главнина

Друштвото може да ги надомести користите кои се надоместуваат во главнината во форми како што се :

-акции , опции за акции и други сопственички инструменти издадени на вработените по пониска од објективната вредност според која овие инструменти би биле издадени на трети странки ; и

-парични плаќања чии износи ќе зависат од идна пазарна цена на акциите на друштвото.

17.ДРЖАВНИ ПОДДРШКИ И ОБЕЛОДЕНУВАЊЕ НА ДРЖАВНА ПОМОШ

Сметководствениот третман на државните поддршки и обелоденувањето на државната помош е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард :

МСС - 20 :Сметководство за државни поддршки и обелоденување на државна помош ; како и ПКТ - 10 : Државна помош – нема специфична врска со оперативните активности:

Овој стандард се применува во сметководството за , и при обелоденувањето на , државни поддршки и при обелоденувањето на други форми на државна помош.

Овој стандард не се однесува за :

- специфичните проблеми кои произлегуваат во евидентирањето на државните поддршки во финансиските извештаи кои ги одразуваат ефектите од промените на цените или во дополнителните информации од слична природа;
- државна помош која му се обезбедува на претпријатието во форма на користи кои се расположиви при утврдувањето на оданочивата добивкаили даночната загуба;
- учество на државата во сопственоста на претпријатието;

Дефиниции

Држава се однесува на државата , државните агенции и слични тела било да се локални , национални или меѓународни.

Државна помош претставува дејствување на државата направено да обезбеди економска корист специфична за претпријатието или група на претпријатија кои се квалификуваат според извесни критериуми. Државната помош не ги вклучува користите кои само индиректно се обезбедуваат преку дејствување кое влијае на општите услови на тргување , какви што се обезбедување на инфраструктура во подрачјата во развој или наметнувањето на трговски ограничувања на конкурентите.

Државни поддршки се помош од страна на државата во форма на пренос на ресурси на едно претпријатие за возврат на минато или идно усогласување со извесни услови коишто се однесуваат на оперативните активности на претпријатието. Тие ги исклучуваат оние форми на државна помош на кои не може веродостојно да им се додели вредност и трансакциите со државата кои не можат да се разликуваат од нормалните трансакции за тргување на претпријатието.

Поддршки кои се однесуваат на средства се државни поддршки чиј примарен услов е претпријатието кое се квалификува за нив да треба да купи, изгради или на некој друг начин да стекне долгорочно средство. Тука можат да се приклучат и некои дополнителни услови за ограничување на видот или локацијата на средствата или за периодите во текот на кој тие треба да се стекнат или чуваат.

Поддршки кои се однесуваат на приходи се државни поддршки, освен оние кои се однесуваат на средствата.

Неповратни заеми се заеми кои ги дава заемодавателот за да се откаже од отплата под извесни пропишани услови.

Објективна вредност е износ за кој едно средство може да се размени, или обврска да се подмири помеѓу познати и заинтересирани странки во трансакции помеѓу неповрзани странки.

Државни поддршки

Државните поддршки, вклучувајќи ги и немонетарните поддршки по објективна вредност, не треба да бидат признаени се додека не постои разумна сигурност дека:

- претпријатието ќе биде во согласност со придружените услови; и
- поддршките ќе бидат примени.

Државните поддршки треба да се признаат како приход во рамките на периодите кои се неопходни за нивно спротивставување со поврзаните трошоци за кои тие се наменети да ги надоместат на системска основа.

Државна поддршка која станува побарување по основ на надоместување за веќе настанатите расходи или загуби, или со цел да се даде непосредна финансиска поддршка на претпријатието без идни поврзани трошоци, треба да се признае како приход во периодот во кој станува побарување, како вонредна ставка доколку е прикладно.

Државните поддршки кои се однесуваат на средства, вклучувајќи ги немонетарните поддршки по објективна вредност, треба да се презентираат во билансот на состојбата било преку поставување на поддршката како одложен приход, било преку одземањето на поддршката за да се дојде до сметководствената вредност на средството.

Во сметководствениот третман на државните поддршки се применуваат два пристапи, и тоа:

- капитален пристап, според кој поддршката се одобрува директно на учеството во главнината; и
- приходен пристап, според кој поддршката се пренесува во приходот во еден или повеќе периоди.

Државна помош

Државната помош може да биде во различни форми. Примањето помош може да биде значајно при подготвувањето на финансиските извештаи. Доколку на претпријатието му се пренесени ресурси мора да се најде соодветна сметководствена метода за тој пренос. Истовремено треба да се даде показател до кој степен претпријатието имало корист од таа помош, со што ќе се олесни споредувањето на финансиските извештаи со оние од претходните периоди и од други претпријатија.

Обелоденување

Претпријатието треба да обелодени следното :

- усвоената сметководствена политика за државната поддршка вклучувајќи ги и методите за презентирање на финансиските извештаи ;
- природата и големината на државните поддршки признати во финансиските извештаи и искажување на други форми на државна помош од кои претпријатието имало непосредна корист;
- неисполнети услови и други непредвидени настани поврзани со државната помош која била признаена.

18.ЕФЕКТИ ОД ПРОМЕНИ НА ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Сметководствениот третман на ефектите од промените на девизните курсеви е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард :
МСС - 21 : Ефекти од промени на девизни курсеви ; како и
ПКТ - 7 : Воведување на еврото ;

Дефиниции

Странско работење е подружница , придружено претпријатие , заедничко вложување или огранок на известувачкото претпријатие , чиешто активности се засновани или се извршуваат во земја која не е земјата на известувачкото претпријатие.

Странски ентитет е странско работење , чиешто активности не се интегрален дел од оние на известувачкото претпријатие.

Известувачка валута е валута која се користи при презентирањето на финансиските извештаи.

Странска валута е валута која не е известувачката валута на претпријатието.

Девизен курс е сооднос за размена на две валути.

Курсна разлика е разлика којашто произлегува од известување на ист број на единици на странска валута во известувачка валута според различни девизни курсеви.

Заклучен курс е девизниот курс на датумот на билансот на состојбата.

Нето вложувања во странски ентитет е уделот на известувачкото претпријатие во нето средствата на тој ентитет.

Монетарни ставки се пари кои се чуваат и средства и обврски кои треба да се примат или платат во фиксни или определени износи на пари.

Објективна вредност е износ за кој едно средство може да се размени , или обврска да се подмири помеѓу запознаени , спремни странки во трансакција помеѓу неповрзани странки.

Трансакциите во странска валута треба да бидат евидентирани, при нивното почетно признавање во известувачката валута, со примена на девизниот курс помеѓу известувачката валута и странската валута на датумот на трансакцијата на износот на странската валута.

На датумот на билансот на состојбата монетарните ставки во странска валута треба да бидат известени користејќи го заклучниот курс.

Немонетарните ставки кои се евидентирани според набавната вредност деноминирана во странска валута треба да бидат известени користејќи го девизниот курс на датумот на трансакцијата.

Немонетарните ставки кои се евидентирани според објективната вредност деноминирана во странска валута треба да бидат известени користејќи го девизниот курс кој постоел кога биле определени вредностите.

Курсните разлики кои произлегуваат од подмирувањето на монетарните ставки или од известувањето на монетарните ставки на друштвото по курсеви поинакви од оние по кои биле почетно евидентирани во текот на периодот, или известени во претходните финансиски извештаи, треба да бидат признаени како приходи или како расходи во периодот во кој се јавиле.

Обелоденување

Претпријатието треба да го обелодени следното:

-износот на курсните разлики вклучен во нето добивката или загубата за периодот;

-нето курсните разлики класифицирани како главнина, како одделен составен дел на главнината и усогласување на износот на ваквите курсни разлики на почетокот и крајот на периодот;

-износот на курсните разлики кои се јавиле во текот на периодот кој е вклучен во сметководствената вредност на даденото средство

19. ТРОШОЦИ ЗА ПОЗАЈМУВАЊЕ

Сметководствениот третман на трошоците за позајмување е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард :
МСС - 23 : Трошоци за позајмување

Дефиниции

Трошоци на позајмување се камата и други трошоци кои ги прави претпријатието во врска со позајмувањето на финансиски средства.

Средство кое се квалификува е средство за кое е потребен значителен временски период за да се подготви за наменетата употреба или продажба.

Во трошоците за позајмување можат да се вклучат :

-трошоци за камата за банковни пречекорувања и краткорочни и долгорочни позајмувања ;

-финансиски трошоци во врска со финансиските наеми ;

-курсни разлики кои произлегуваат од позајмувања во странски валути до степенот до кој што се сметаат како исправка на трошоците за камата.

Трошоците за позајмувањето треба да бидат признаени како расход во периодот во кој што настанале.

20. ОБЕЛОДЕНУВАЊА ЗА ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Сметководствениот третман на поврзаните страни е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард :

МСС – 24 : Обелоденување за поврзани страни ;

Поврзана страна – страните се сметаат како поврзани страни доколку едната страна има можност да ја контролира другата страна или значајно да влијае врз другата страна при донесувањето на финансиски и оперативни одлуки.

Трансакција со поврзана страна – пренесување на ресурси или обврски помеѓу поврзани страни , без оглед на тоа дали се пресметува цена.

Контрола – сопственост , директно или индиректно преку подружници , над повеќе од една половина од гласачката моќ на друштвото , или суштинско учество во гласачката моќ и моќ да се управува , врз основа на статут или договор , со финансиските и оперативните политики на раководството на друштвото

Значајно влијание – учествување во одлуките за финансиските и оперативните политики на друштвото , но не и контрола над тие политики.

Односите со поврзани страни каде што постои контрола треба да бидат обелоденети независно од тоа дали имало трансакции помеѓу поврзаните страни.

Доколку имало трансакции помеѓу поврзани страни , претпријатието треба да ја обелодени природата на односите со поврзаните страни , како и видовите на трансакциите и елементите на трансакциите кои се потребни за разбирање на финансиските извештаи.

21. КОНСОЛИДИРАНИ И ПОСЕБНИ ИЗВЕШТАИ

Сметководствениот третман на консолидираните и посебни финансиски извештаи е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард :

МСС - 27 : Консолидирани и посебни финансиски извештаи ; како и

МСС – 28 : Вложувања во придружени ентитети: како и

МСФИ - 3: Деловни комбинации

ПКТ - 7: Воведување на еврото; и

ПКТ - 12 : Консолидација – ентитети со посебна намена;

Дефиниции

Консолидирани финансиски извештаи се финансиски извештаи на групата кои се презентирани како оние на едното друштво.

Контрола е моќ да се управува со финансиските и оперативните политики на друштвото со цел да се стекнат користи од неговите активности.

Група претставува матично претпријатие и сите негови подружници.

Подружница е друштво, влучувајќи и неинкорпорирано друштво како што е партнерство, кое е контролирано од друго друштво (кое е познато како матично друштво).

Придружно друштво е друштво, вклучувајќи и неинкорпорирано друштво како што е партнерство, над кое вложувачот има значително влијание и кое не претставува ниту подружница ниту учество во заедничко вложување.

Неконтролирано учество е главнината во подружница која што не се припишува директно или индиректно на матичното друштво.

Матично претпријатие е претпријатие кое има една или повеќе подружници.

Посебни финансиски извештаи се оние кои се презентирани од матичното претпријатие, вложувач во придружно друштво или учесник во заедничко вложување во заедничко контролирано друштво, во кои вложувањата се пресметани со користење на методата на главнина, наместо со користење на методата на објавени резултати или нето средства на друштвото во кое е вложено.

Консолидираните финансиски извештаи треба да ги вклучуваат сите подружници на матичното претпријатие. Финансиските извештаи на матичното претпријатие и неговите подружници кои се користат во подготвувањето на консолидираните финансиски извештаи треба да бидат подготвени со ист датум, со користење на исти сметководствени политики за слични трансакции и настани во слични околности и да извршат усогласување на салдата од меѓусебните трансакции на побарувања, обврски, остварени приходи и расходи.

Вообичаено се претпоставува дека постои контрола кога матичното претпријатие поседува директно или индиректно преку подружници, повеќе од една половина од гласачката моќ на друштвото, освен доколку не може јасно да се демонстрира дека таквата сопственост не воспоставува контрола.

Контрола, исто така, постои и кога матичното претпријатие поседува половина или помалку од гласачката моќ кога постои:

- моќ над повеќе од една половина од правата на глас врз основа на **договор со другите вложувачи**;
- моќ да **управува со финансиските и оперативните политики** на друштвото според статут или договор;
- моќ да го **именува или разрешува** мнозинството од членовите на одборот на директори или еквивалентно управувачко тело и контролата над друштвото е на овој одбор или тело;

Губењето на контрола над подружницата настанува во следните случаи:

- кога матичното претпријатие ќе ја изгуби моќта да управува со финансиските и оперативните политики на друштвото во кое има вложување; и
- доколку подружницата стане предмет на контрола од страна на власта, судската администрација или регулаторот (во случај на стечај):

Матичното претпријатие нема потреба да презентира консолидирани финансиски извештаи согласно точка 10 од МСС 27, ако и само ако:

-самото матично претпријатие е целосно поседувана подружница или делумно поседувана подружница од страна на друго друштво и неговите останати сопственици, се информирани за и не приговараат на непрезентирањето на консолидирани финансиски извештаи од страна на матичното претпријатие;

-должничките инструменти или сопственичките инструменти на матичното претпријатие не се тргувани на јавен пазар (домашна или странска берза);

-матичното претпријатие не ги поднесува финансиските извештаи до комисијата за хартии од вредност или друга регулаторна организација за целите на издавање на било каков вид на инструменти на јавен пазар; и

-основното матично претпријатие подготвува консолидирани финансиски извештаи кои се расположиви за јавна употреба и кои се усогласени со Меѓународните стандарди за финансиско известувањ МСФИ.

22.ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Сметководствениот третман на финансиските инструменти е пропишан со Меѓународните сметководствени стандарди :

МСС– 32 : Финансиски инструменти : презентирање ;

МСС – 39 : Финансиски инструменти : признавање и мерење ; и
МСФИ – 7: Финансиски инструменти: обелоденување; како и
ПКТ – 12 : Консолидација – ентитети со посебна намена;

Овие сметководствени стандарди се применуваат при признавањето , мерењето , презентирањето и обелоденувањето на информациите во врска со сите видови на финансиски инструменти , како признаени (билансни) така и непризнаени (вонбилансни)

Дефиниции

Финансиски инструмент е секој договор од којшто произлегува финансиско средство на едно претпријатие и финансиска обврска или сопственички инструмент на друго претпријатие.

Договорите засновани на стоки , коишто на една од странките и даваат право обврските да ги подмири во пари или некој друг финансиски инструмент треба да бидат евидентирани како да се финансиски инструменти , со исклучок на договорите за стоки коишто (а) биле склучени и продолжуваат да ги исполнуваат барањата на претпријатието за очекуваната набавка , продажба или употреба , (б) биле наменети за таа цел при нивното почнување и (в) се очекува да бидат подмирени со испорака.

Финансиско средство е секое средство кое што е :

- пари ;
- договорно право да се примат пари или друго финансиско средство од друго претпријатие.
- договорно право да се разменат финансиски инструменти со друго претпријатие според услови кои се потенцијално поволни ; или
- сопственички инструмент на друго претпријатие.

Финансиска обврска е секоја обврска којашто е договорна обврска :

- за предавање на пари или друго финансиско средство на друго претпријатие ; или
- за размена на финансиски инструменти со друго претпријатие според услови кои се потенцијално неповолни.

Претпријатието може да има договорна обврска која може да ја подмири или со плаќање на финансиски средства или со плаќање во вид на негови сопствени сопственички хартии од вредност.

Сопственички инструмент е секој договор со кој се докажува остатокот на учество во средствата на друштвото по одземање на сите негови обврски ;

Монетарни финансиски средства и финансиски обврски (кои исто така се нарекуваат и монетарни финансиски инструменти) се финансиски средства и обврски кои треба да бидат примени или платени во фиксни или определиви износи на пари ;

Објективна вредност е износ за кој едно средство може да се размени , или обврска да се подмири помеѓу запознаени , спремни странки во трансакција помеѓу неповрзани странки.

Пазарна вредност е износот кој може да се добие од продажбата , или кој треба да се плати за стекнувањето , на финансиски инструмент на активен пазар.

Дериватив е финансиски инструмент :

- чија вредност се менува како резултат на промената на определена каматна стапка , цена на хартија од вредност , цена на стока , девизен курс , индекс на цени или стапки , кредитен рејтинг или слична променлива (која понекогаш се нарекува “ основна “);
- којшто не бара почетно нето вложување или бара мало почетно нето вложување во однос на другите видови на договори коишто имаат сличен одговор на промените на пазарните услови ; и
- којшто се подмирува на некој иден датум.

Постојат четири категории на финансиски средства , и тоа :

1.Финансиско средство или обврска кои се чуваат за тргување се оние коишто биле стекнати или направени главно за целите на генерирање на добивка од краткорочните флукуации на цената или дилерската маржа. Финансиското средство треба да биде класифицирано како такво кое се чува за тргување доколку , без оглед на причината за неговото стекнување , претставува дел од портфолио за коешто постои доказ за скорешен фактички модел на краткорочно реализирање на добивка. Деривативните финансиски средства и деривативните финансиски обврски секогаш се сметаат како такви кои се чуваат за тргување освен доколку се назначени и ефективни хеџинг инструменти.

2.Вложувања кои се чуваат до доспевање се финансиски средства со фиксни или определиви плаќања и фиксно доспевање за коишто претпријатието има дефинитивна намера и можност да ги чува до доспевање , освен заемите и побарувањата кои потекнуваат од претпријатието.

3.Заеми и побарувања кои потекнуваат од претпријатието се финансиски средства коишто претпријатието ги создало по пат на обезбедување на пари , производи или услуги директно на должникот , освен оние кои ги создало со намера да ги продаде веднаш или во краток рок , коишто пак треба да бидат класифицирани како такви кои се чуваат за тргување. Заемите и побарувањата кои потекнуваат од претпријатието не се вклучуваат во вложувања кои се чуваат до доспевање , туку , наместо тоа , се класифицираат одделно според стандардот МСС – 39.

4.Финансиски средства расположиви за продажба се оние финансиски средства коишто не се (а) заеми и побарувања кои потекнуваат од друштвото , (б) вложувања кои се чуваат до доспевање или (в) финансиски средства кои се чуваат за тргување.

Дефиниции поврзани со признавање и мерење

Амортизирана набавна вредност на финансиско средство или финансиска обврска е износот според којшто финансиското средство или обврска биле измерени при почетното признавање намален за отплатите на главницата , плус или минус кумулативната амортизација на сите разлики помеѓу тој почетен износ и износот при доспевањето , и минус сите намалувања (директно или преку користење на сметка за исправка на вредност) за оштетување или ненаплативост.

Метод на ефективна камата е метода на пресметување на амортизирана набавна вредност на финансиското средство или финансиската обврска користејќи ја ефективната каматна стапка.

Ефективна каматна стапка е стапката која точно го дисконтира очекуваниот тек на идните парични плаќања до доспевањето или следниот датум на повторно определување на цените врз основа на пазарот на тековната нето сметковоствена вредност на финансиското средство или финансиската обврска. Ова пресметка треба да ги вклучи сите надоместоци и ставки кои се платени или примени помеѓу странките на договорот. Ефективната каматна стапка понекогаш се нарекува и рамномерен принос до

доспевањето или до следниот датум на повторно определување на цените, а ја претставува интерната стапка на поврат на финансиското средство или финансиската обврска за тој период.

Трансакциски трошоци се инкрементални трошоци кои можат директно да се припишат на стекнувањето или отуѓувањето на финансиското средство или обврска.

Цврсто обврзување претставува обврзувачки договор за размена на определено количество ресурси по определена цена на определен иден датум или датуми.

Контрола над дадено средство е моќ да се добијат идните економски користи кои потекнуваат од тоа средство.

Депризнавање значи отстранување на финансиско средство или обврска, или на дел од финансиското средство или обврската, од билансот на состојба на друштвото.

Дефиниции поврзани со сметководството за хеџинг

Хеџинг, за сметководствени цели, значи назначување на еден или повеќе хеџинг инструменти така што нивната промена на објективната вредност претставува пребивање, целосно или делумно, на промената на објективната вредност или паричните текови на хеџираната ставка.

Хеџирана ставка е средство, обврска, цврсто обврзување или проектирана идна трансакција којашто (а) го изложува друштвото на ризик од промени на објективната вредност или промени на идните парични текови и којашто (б) за целите на сметководството за хеџинг, е назначена како хеџирана.

Хеџинг инструмент, за целите на сметководството за хеџинг, е назначен дериватив или (во ограничени околности) друго финансиско средство или обврска чијашто објективна вредност или парични текови се очекува да ги пребијат промените на објективната вредност или паричните текови на назначената хеџирана ставка. Според овој стандард, недеривативното финансиско средство или обврска можат да бидат назначени како хеџинг инструмент за целите на сметководството за хеџинг само доколку обезбедуваат заштита од ризикот од промени на девизните курсеви.

Ефективност на хеџингот е степенот до којшто со хеџинг инструментот се постигнува пребивање на промените на објективната вредност или паричните текови кои можат да му се припишат на хеџираниот ризик.

Други дефиниции

Секуратизација е процесот со кој финансиските средства се претвораат во хартии од вредност.

Договор за повторно купување е договор за пренесување на финансиско средство на друга странка во замена за пари или друг надоместок и истовремена обврска повторно да се стекне финансиското средство на некој иден датум за износ еднаков на парите или другиот надоместок кој е разменет плус камата.

Финансиските инструменти вклучуваат и примарни инструменти како што се побарувањата, обврските и сопственичките хартии од вредност и деривативните инструменти како што се :

- финансиските опции ;
- фјучерсите и терминските договори;

- своповите на каматните стапки ; и
- свопови на валути.

Физичките средства како што се залихите , недвижностите , постројките и опремата , изнајмените средства и нематеријалните средства како што се патентите и заштитните знаци не се финансиски средства. Исто така однапред платените трошоци за кои што идната економска корист е примање на производи или услуги , а не право да се примаат пари или друго финансиско средство не се финансиски средства. Исто така и одложените приходи и обврските по гаранции не се финансиски средства. Обврските или средствата кои не се договорни , туку се законски барања не се финансиски обврски или финансиски средства.

Претпријатието треба да признае финансиско средство или финансиска обврска во билансот на состојбата кога и само кога станува странка на договорните одредби на инструментот.

Каматата , дивидендите , загубите и добивките кои се однесуваат на финансиските инструменти , или на составен дел , класифициран како финансиска обврска треба да бидат известени во билансот на успех како расход или приход. Распределбите на имателите на финансиски инструмент класифициран како сопственички инструмент треба да бидат задолжени од страна на издавачот директно во главнината.

Обелоденување

Финансиските извештаи треба да ги вклучат сите обелоденувања кои се бараат за обелоденување на објективните вредности.

Во обелоденувањата на сметководствените политики на претпријатието, како дел од обелоденувањата кои се бараат треба да биде вклучено следното :

- методите и значајните претпоставки кои се применети за проценка на објективните вредности на финансиските средства и финансиските обврски кои се евидентираат според објективната вредност; одделно за значајните класи на финансиски средства;
- дали добивките и загубите коишто произлегуваат од промените на објективната вредност на оние финансиски средства расположливи за продажба кои се мерат според објективната вредност по почетното признавање се вклучени во нето добивката или загубата за периодот или се признаваат директно во главнината до оттуѓувањето на финансиското средство ; и
- за секоја категорија на финансиски средства (дериватив, финансиски средства или обврски кои се чуваат за тргување, вложувања кои се чуваат до доспевање, заеми и побарувања кои потекнуваат од претпријатието , финансиски средства расположливи за продажба и.т.н) дали вообичаените купувања и продажби на финансиски средства се евидентираат на датумот на тргување или на датумот на подмирување.

При примената на претходната точка претпријатието ќе ги обелодени стапките на плаќањата однапред , стапките на проценетите кредитни загуби и каматните или дисконтните стапки.

Финансиските извештаи треба да ги вклучат сите од следниве дополнителни обелоденувања поврзани со финансиските инструменти :

- доколку добивката или загубата од повторното мерење на финансиското средство расположливо за продажба според објективната вредност биле признаени директно во главнината, преку извештајот за промени во главнината, се обелоденува:
- износот кој бил така признаен во главнината во текот на тековниот период ; и
- износот кој бил отстранет од главнината и известен во нето добивката или загубата за периодот;

- доколку е надмината претпоставката дека објективната вредност може веродостојно да се измери за сите финансиски средства кои се расположливи за продажба или се чуваат за тргување и претпријатието, поради тоа, ги мери сите вакви финансиски средства според амортизирана набавна вредност, се обелоденува овој факт заедно со опис на финансиски средства, нивната сметководствена вредност, објаснување за тоа зошто објективната вредност не може веродостојно да се измери и, доколку е можно, опсегот на проценките во којшто е многу веројтно дека се наоѓа објективната вредност. Понатаму доколку се продадени финансиските средства чијашто објективна вредност претходно не можела веродостојно да се измери, треба да биде обелоденет тој факт, сметководствената вредност на ваквите финансиски средства во времето на продажбата и износот на признаената добивка или загуба;

-обелоденување на значајните ставки на приходи, расходи и добивки и загуби коишто резултираат од финансиските средства и финансиските обврски, било да се вклучени во нето добивката или загубата или како добивката или загубата или како одделни компоненти на главнината. За оваа цел :

-вкупните приходи од камата и вкупните расходи за камата (и во двата случаи врз основа на набавната вредност) треба да бидат обелоденети одделно;

-во врска со финансиските средства расположливи за продажба кои се корегирани на објективната вредност по почетното стекнување, вкупните добивки и загуби од депризнавањето на ваквите финансиски средства вклучени во нето добивката или загубата за периодот треба да бидат известени одделно од вкупните добивки и загуби од корекциите на објективната вредност на признаените средства и обврски вклучени во нето добивката или загубата за периодот

-претпријатието треба да го обелодени износот на приходот од камата кој бил разграничен врз основа на оштетените заеми , а кој што сеуште не е примен во пари.

- доколку претпријатието го прекласифицирало финансиското средство како такво коешто треба да биде известно според амортизираната набавна вредност, а не според објективната вредност се обелоденува причината за таа прекласификација и

- обелоденување на природата и износот на сите загуби поради оштетување или анулирања на загуби поради оштетување кои се признаени за финансиското средство, одделно за секоја значајна класа на финансиски средства

- заемопримателот треба да ја обелодени сметководствена вредност на финансиските средства кои се заложени како колатерал за обврски и сите значајни рокови и услови во врска со заложените средства ;

- земопримателот треба да ги обелодени :

-објективната вредност на колатералот кој го прифатил и кој му е дозволено да го продаде или повторно да го заложува во отсуство на неизвршување на обврските;

-објективната вредност на колатералот кој го продал или повторно заложил;и

-сите рокови и услови поврзани со користењето на колатералот.

23.МЕЃУПЕРИОДСКО ФИНАНСИСКО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Сметководствениот третман на меѓупериодското финансиско известување е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард :
МСС – 34 : Меѓупериодското финансиско известување ;

Дефиниции

Меѓупериод претставува период на финансиско известување пократок од полна финансиска година;

Меѓупериодски финансиски извештај значи финансиски извештај кој содржи било целосен сет на финансиски извештаи , или сет на скратени финансиски извештаи.

Меѓупериодскиот финансиски извештај како минимум треба да ги вклучи следните составни делови :

- скратен биланс на состојбата ;
- скратен биланс на успехот ;
- скратен извештај кој ги покажува промените во главнината ;
 - извештај за сите промени во главнината ; или
 - извештај за промените во главнината освен оние кои произлегуваат од трансакциите на капиталот со сопствениците и распределбата на сопствениците.
- скратен извештај на паричните текови ; и
- одбрани објаснувачки белешки.

24.ОБЕЗВРЕДНУВАЊЕ НА СРЕДСТВА

Сметководствениот третман на обезвреднување на средствата е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард :

МСС – 36 : Обезвреднување на средства ; како и
ПКТ - 32 : Нематеријални средства – трошоци за веб страница;

Дефиниции

Надоместлив износ е поголемиот износ од нето продажната цена на средството и неговата употребна вредност.

Употребна вредност е сегашната вредност на проценетите идни парични текови кои се очекуваат да произлезат од континуираната употреба на средството и од неговото отуѓување на крајот од неговиот корисен век на употреба.

Нето продажна цена е износот кој може да се добие од продажбата на средството во трансакција помеѓу неповрзани странки помеѓу запознаени , спремни странки , намален за трошоците за отуѓување.

Трошоци за отуѓување се дополнителни трошоци кои директно можат да се припишат на отуѓувањето на средството , исклучувајќи ги финансиските трошоци и расходот за данок на добивка.

Загуба поради обезвреднување е износот за кој што сметководствената вредност на средството го надминува неговиот надоместлив износ.

Сметководствена вредност е износот според кој средството е признаено во билансот на состојба по одземањето на неговата акумулирана амортизација и акумулираните загуби поради неговото обезвреднување.

Амортизација (на материјални и нематеријални средства) е систематска распределба на амортизирачкиот износ на средството во рамките на неговиот корисен век на употреба.

Амортизирачки износ е набавната вредност на средството, или друг износ кој е замена за набавната вредност во финансиските извештаи, намалена за остатокот на вредноста на средството.

Корисен век на употреба е :

а) временскиот период во рамките на којшто се очекува претпријатието да го користи средството ; или

б) бројот на производствени или слични единици кои се очекува претпријатието да ги добие од средството.

Единица која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува која што генерира парични приливи од континуираната употреба кишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или групи на средства.

Корпоративни средства се средства освен гудвилот , кои придонесуваат за идните парични приливи како на единицата која генерира пари која се проверува , така и на други единици кои генерираат пари.

На секој датум на билансот на состојбата , претпријатието треба да процени дали има индикации дека средството може да биде обезвреднето. Доколку постојат вакви индикации , претпријатието треба да го процени надоместливиот износ на средството.

Обелоденување

Претпријатието треба за секоја група на средства да обелодени :

-износот на загуби поради обезвреднување признаени во добивка или загуба во текот на периодот и линиските ставки во билансот на успехот во кои што се вклучени овие загуби поради обезвреднување ;

-износот на анулирањата на загубите поради обезвреднување признаени во добивка или загуба во текот на периодот и линиските ставки во билансот на успехот во кои што се анулирани овие загуби поради обезвреднување ;

-износот на загубите поради обезвреднување за ревалоризирани средства признаени директно во главнината во текот на периодот ; и

-износот на анулирањата на загубите поради обезвреднување за ревалоризирани средства признаени директно во главнината во текот на периодот.

25.РЕЗЕРВИРАЊА , НЕИЗВЕСНИ ОБВРСКИ И НЕИЗВЕСНИ СРЕДСТВА

Сметководствениот третман на резервирањата , неизвесните обврски и неизвесните средства е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард :

МСС – 37 : Резервирања , неизвесни обврски и неизвесни средства ; како и

ПКТ - 27 : Оценка на суштината на трансакциите со правна форма на наем;

ПКТ - 29: Аранжмани за концесија на услуги: Обелоденувања;

Резервирање е обврска со неизвесно време на настанување или износ ;

Неизвесна обврска е :

- можна обврска која произлегува од минати настани , чие постоење ќе биде потврдено само со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани , кои не се во целост под контрола на претпријатието ; или

- сегашна обврска која произлегува од минати настани , но не е признаена поради тоа што не е веројатно дека за подмирување на обврската ќе се бара одлив на ресурси кои

содржат економски користи , или износот на обврската не може да се мери со доволна веројатност.

Неизвесно средство е можно средство кое произлегува од минати настани и чие постоење ќе биде потврдено само со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани кои не се во целост под контрола на претпријатието.

Претпријатието треба за секоја група резервирања да ја обелодени сметководствената вредност на почетокот и на крајот на периодот , потоа и дополнителните резервирања

Исто така претпријатието треба да ги обелодени сите неизвесни обврски и средства.

26. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Сметководствениот третман и обелоденувањето на нематеријалните средства е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард :

МСС - 38 : Нематеријални средства ; како и

ПКТ – 29 : Аранжмани за концесија на услуги: Обелоденувања ;

ПКТ – 32 : Нематеријални средства – Трошоци за веб страница.

Во оваа група на нематеријални средства спаѓаат :

- марки на производи ;
- податоци во издавачките активности и издавачки наслови ;
- компјутерски софтвери ;
- дозволи и франшизи ;
- авторски права , патенти и други индустриски имотни права , услужни и оперативни права ;
- рецепти , формули , модели , дизајни и прототипови ;
- нематеријални средства во развој .

Дефиниции

При сметководствениот третман на нематеријалните средства се користат следните термини со нивните специфични значења :

Активен пазар е пазар на којшто постојат сите од следните услови :

- ставките со кои се тргува на пазарот се хомогени ;
- спремни купувачи и продавачи нормално можат да се најдат во секое време ; и
- цените се расположиви за јавноста.

Нематеријално средство е немонетарно средство , без физичка содржина , кое може да се идентификува и кое се чува за употреба во производството или набавка на производи или услуги , за изнајмување на други или за административни цели.

Средство е ресурс контролиран од страна на претпријатието како резултат на минати настани и од кој се очекува прилив на идни економски користи во друштвото.

Монетарни средства се пари кои се чуваат и средства кои треба да се добијат во фиксни или утврдени износи на пари.

Истражување претставува оригинално и планирано испитување превземено со надеж за стекнување на ново научно или стручно знаење и разбирање.

Развој претставува примена на истражувачките наоди или друго знаење на некој план или дизајн за производството на нови или битно унапредени материјали , направи ,

производи , процеси , системи или услуги пред отпочнувањето на нивното комерцијално производство или употреба.

Амортизација е систематска распределба на амортизирачкиот износ на нематеријалното средство за време на неговиот корисен век на употреба.

Амортизирачки износ претставува набавната вредност на средството, или друг износ заменет за набавната вредност во финансиските извештаи , намален за неговиот остатокот на вредноста.

Корисен век на употреба е или :

а) временскиот период за кој едно средство се очекува да биде користено од страна на претпријатието ; или

б) бројот на производи или слични единици кои се очекува да бидат добиени од средството од страна на претпријатието.

Набавна вредност е износот на исплатени пари или парични еквиваленти или објективната вредност на друг надоместок даден за стекнување на средството во моментот на неговиот стекнување или производство.

Остаток на вредноста е нето износот кој претпријатието очекува да го добие за средството на крајот на неговиот корисен век на употреба по намалување на очекуваните трошоци за отуѓување.

Објективна вредност е износот за кој средството може да биде разменето помеѓу запознаени, спремни странки во трансакција помеѓу неповрзани странки.

Загуба поради оштетување е износот за којшто сметководствената вредност на средството го надминува неговиот надоместлив износ.

Сметководствена вредност е износот по кој средството се признава во билансот на состојба по намалувањето на акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради неговото обезвреднување.

Признавање на нематеријално средство

Признавањето на ставката на нематеријалното средство се врши кога таа ставка ги задоволува :

- дефиницијата на нематеријално средство ; и
- критериумите за признавање на нематеријално средство.

Нематеријално средство треба да се признае само доколку е веројатно дека идните економски користи , кои му се припишуваат на средството ќе претставуваат прилив на претпријатието и набавната вредност на тоа средство може веродостојно да се измери.

Мерење на нематеријалните средства

Нематеријално средство почетно се мери според неговата набавна вредност.

Основен третман

По почетното признавање , нематеријалното средство се води по неговата набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и сите загуби поради обезвреднување.

Пресметувањето на амортизацијата , односно отписот на вредноста на нематеријалните средства претпријатието ќе го врши согласно Уредбата за начинот на пресметување на амортизацијата , односно отпис на вредноста на нематеријалните и

материјалните средства и за номенклатурата на средствата за амортизација и годишните амортизациони стапки ("Службен весник на Република Македонија " бр.64/2002 и 98/2002).

Според Номенклатурата на средствата за амортизација и годишните стапки за амортизација за целите на оданочување , годишната стапка на амортизација на долгорочните нематеријални средства изнесува 20 %.

Обелоденување за нематеријалните средства

Во финансиските извештаи за секоја група на нематеријални средства, правејќи разлика меѓу интерно создадени нематеријални средства и други нематеријални средства , треба да се обелодени следното :

1. Корисниот век на употреба или користените амортизациони стапки ;
2. Користените методи на амортизација;
3. Бруто сметководствена вредност и акумулирана амортизација (заедно со акумулираните загуби поради оштетување) на почетокот и на крајот на периодот ;
4. Линеарната ставка на билансот на успех во кои е вклучена амортизацијата на нематеријалните средства ;
5. Усогласувањето на сметководствената вредност на почетокот и на крајот на периодот покажувајќи:
 - додатоци, покажувајќи ги одвоено оние од интерниот развој и преку деловните комбинации;
 - повлекувања и оттуѓувања;
 - зголемувања или намалувања за време на периодот кои произлегуваат од ревалоризациите и од загубите поради обезвреднување признаени или анулирани непосредно во главнината;
 - загуби поради обезвреднување за време на периодот признаени во билансот на успех.
 - анулирани загуби поради обезвреднување во билансот на успех за време на периодот.
 - амортизација признаена за време на периодот;
 - нето курсни разлики кои произлегуваат при преведување на финансиските извештаи на странски ентитети ; и
 - други промени во сметководствената вредност за време на периодот.
6. Претпријатието обелоденува и други информации за оштетени нематеријални средства покрај бараните информации според точката 5.
7. Претпријатието го обелоденува видот и ефектот на промената во некоја сметководствена проценка која има материјално влијание во тековниот период или која се очекува дека ќе има материјално влијание во наредните периоди според МСС 8, Нето добивка или загуба за периодот, основни грешки и промени на сметководствени политики. Таквото обелоденување може да произлезе од промени во :
 - Амортизациониот период;
 - Методата на амортизација ; или
 - Остаток на вредност.
8. Нематеријални средства евидентирани според дозволения алтернативен третман.

Доколку нематеријалните средства се водат според ревалоризациони износи, треба да се обелодени следното:

 - според групите на нематеријални средства :
 - датумот кога е извршена ревалоризацијата ;
 - сметководствената вредност на ревалоризационите нематеријални средства ; и
 - сметководствената вредност која би била вклучена во финансиските извештаи доколку ревалоризационите нематеријалните средства биле евидентирани според основниот третман .
 - износот на ревалоризациониот вишок кој се поврзува со нематеријалните средства на почетокот и на крајот на периодот, покажувајќи ги промените за време на периодот, покажувајќи ги

промените за време на периодот и сите ограничувања на распределбата на салдото на основачот.

27.ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ

Сметководствениот третман на вложувањата во недвижности е пропишан со Меѓународниот сметководствен стандард :

МСС - 40 : Вложувања во недвижности ; како и
ПКТ -21:Даноци на добивка – надоместување на ревалоризирани средства кои не се амортизираат;

Во делокругот на вложувања во недвижности спаѓаат следните примери :

-земјиште кое се чува за долгорочно зголемување на капиталот наместо за краткорочна продажба во редовниот тек на работењето;

-земјиште кое се чува за тековно неопределена идна употреба. Доколку претпријатието не се определи дали земјиштето ќе го користи како недвижност , или за краткорочна продажба во редовниот тек на работење , тогаш се смета дека земјиштето се чува за зголемување на капиталот ;

-зграда поседувана од страна на претпријатието и изнајмена според еден или повеќе оперативни наеми;

-ненаселена зграда , но која се чува за изнајмување според еден или повеќе оперативни наеми;

-недвижност која се гради или доградува за идна употреба како вложување во недвижност.

Дефиниции

Вложувања во недвижности се недвижности (земјиште или зграда или дел од зграда – или двете заедно) кои се чуваат (од страна на сопственикот или наемателот под финансиски наем) за да се заработуваат наемнини или за зголемување (на вредноста) на капиталот или за двете заедно , наместо за :

-употреба во производство или набавка на производи или услуги или за административни цели ; или

-продажба во редовниот тек на работењето.

Недвижности користени од сопственикот се недвижности кои се чуваат (од страна на сопственик или од страна на наемател според финансиски наем) за употреба во производство или набавка на производи или услуги или за административни цели.

Објективна вредност е износот за кој средството може да биде разменето , или обврската подмирена , помеѓу запознаени странки во трансакција помеѓу неповрзани странки.

Набавна вредност е износот на платени пари или еквиваленти на пари или објективната вредност на друг надоместок даден за да се стекне средство во моментот на неговото стекнување или изградба.

Сметководствена вредност е износот според кој средството е признаено во билансот на состојба.

Признавање

Вложувањата во недвижности треба да се признаат како средство кога , и само кога е веројатно дека претпријатието ќе има прилив на идни економски користи кои се поврзани со вложувањата во недвижности и набавната вредност на вложувањата во недвижност може веродостојно да се измери.

Почетно мерење

Вложувањата во недвижностите во почетокот се мерат според нивната набавна вредност. Трошоците на трансакцијата треба да бидат вклучени во почетното мерење.

Последователни издатоци

Последователните издатоци поврзани со вложувањата во недвижности кои веќе биле признаени треба да се додадат на сметководствената вредност на вложувањата во недвижности кога е веројатно дека идните економски користи , поголеми од почетно проценетите стандардни економски користи од извршување на работата на постојните вложувања во недвижности , ќе претставуваат прилив во претпријатието. Сите други последователни издатоци треб да се признаат како расходи во периодот во кој настанале.

Мерење по почетното признавање

Претпријатието треба да го одбере или моделот на објективна вредност или моделот на набавната вредност

Модел на објективна вредност

По почетното признавање , претпријатието кое што го одбрало моделот на објективна вредност треба да ги мери сите свои вложувања во недвижности според објективната вредност.

Објективната вредност на вложувањето во недвижности треба да ја одразува вистинската пазарна состојба и околностите на датумот на билансот на состојба , ниту на поранешен ниту на иден датум.

Добивката или загубата којашто произлегува од промената во објективна вредност на вложувањето во недвижности треба да се вклучи во нето добивката или загубата за периодот во којашто настанала.

Модел на набавна вредност

По почетното признавање , претпријатието кое се определило за моделот на набавна вредност треба да ги мери сите свои вложувања во недвижности , користејќи го стандардниот третман на МСС 16 – недвижности , постројки и опрема , што значи според набавната вредност намалена за секоја акумулирана амортизација и за секоја акумулирана загуба поради обезвреднување.

Преноси кон или од вложувања во недвижности треба да се вршат кога и само кога постои промена во нивната употреба, докажана по пат на :

- започнување на запоседнување од страна на сопственикот , при пренос од вложување во недвижности кон недвижности запоседнати од страна на претпријатието ;

- започнување на доградба со намера за продажба , при пренос од вложување во недвижности кон залихи ;

- крај на запоседнување од страна на сопственикот , при пренос од недвижност запоседната од сопственик кон вложување во недвижност ;

-започнување на оперативен наем на друга странка , при пренос од залихи кон вложувања во недвижности ; или

-крај на изградба или доградба при пренос од недвижност во тек на изградба или доградба (опфатено со МСС 16 - недвижности , постројки и опрема) кон вложување во недвижност.

За пренос од вложувања во недвижности според објективната вредност во недвижности запоседнати од сопственик или залихи , набавната вредност на недвижноста за потребите на сметководството по преносот , според МСС 16 или МСС 2 треба да биде нејзината објективна вредност на датумот на билансот на состојбата.

Доколку недвижностите запоседнати од сопственик станат вложување во недвижности кои ќе се евидентираат според објективната вредност , претпријатието треба да го применува МСС 16 до датумот на промена на употребата. Претпријатието треба да ја третира секоја разлика на тој датум меѓу сметководствената вредност на недвижностите според МСС 16 и нивната објективна вредност , на ист начин како и ревалоризацијата според МСС 16.

За преносот од залихи во вложување во недвижности кои би се евидентирале според набавната вредност , секоја разлика помеѓу објективната вредност на недвижностите на тој датум и претходната сметководствена вредност треба да се признае како добивка или загуба за периодот.

Кога претпријатието ќе ја доврши изградбата или доградбата на вложувањата во недвижности во сопствена режија , која ќе треба да се евидентира според објективната вредност , секоја разлика помеѓу објективната вредност на недвижностите на тој датум и нивната претходна сметководствена вредност треба да се признае како нето добивка или загуба за периодот.

Отуѓувања

Вложувањата во недвижности треба да престанат да се признаваат (да се елиминираат од билансот на состојбата) при отуѓувањето или кога вложувањето во недвижности перманентно ќе се повлече од употреба и нема да се очекуваат идни економски користи од неговото отуѓување.

Добивки или загуби кои произлегуваат од повлекување или отуѓување на вложувања во недвижности , треба да се утврдуваат како разлика помеѓу нето приносите од отуѓувањето и сметководствената вредност на средството и треба да се признаваат како приход или расход во билансот на успех.

Обелоденување

Во врска со вложувањата во недвижности претпријатието треба да го обелодени следното :

-изграден критериум од страна на претпријатието за разликување на вложувањата во недвижности од недвижности запоседнати од сопственикот и од недвижности кои се чуваат за продажба во редовниот тек на работењето.

-методите и значајните претпоставки применети при утврдувањето на објективната вредност на вложувањето во недвижности, при тоа објективната вредност да се подржи со податоци од пазарот , или врз основа на други фактори.

-степенот до кој објективната вредност на вложувањето во недвижности е заснована врз проценка од страна на независен проценител.

-износи вклучени во билансот на успехот за :

- приходи од наемнина од вложувањето во недвижности ;

- директни оперативни расходи кои произлегуваат од вложувањата во недвижностите ;

- директни оперативни расходи кои произлегуваат од вложувањата во недвижности кои не создале приход од наемнина за време на периодот.

-постоење и износи на ограничувањата на остварливоста на вложувањата во

недвижностите или парична дознака на приход и приноси од отуѓување ;
-значајни договорни обврски да се купи или догради вложување во недвижност
или за поправки , одражување или подобрување.

Обелоденување во врска со моделот на објективна вредност

Покрај обелоденувањето коешто е погоре наведено , претпријатието треба да го обелодени усогласувањето на сметководствената вредност на вложувањето во недвижностите на почетокот на периодот и на крајот на периодот , искажувајќи го следното :

- дополнителни набавки од стекнување и од капитализирање на последователните издатоци ;
- дополнителни набавки од стекнувања преку деловни спојувања ;
- отуѓувања ;
- нето добивка или загуба од корекција на објективна вредност ;
- нето курсни разлики кои произлегуваат од преведување на финансиски извештаи на странски ентитет ;
- пренеси во и од залихи и недвижности запоседнати од сопственикот ; и
- други промени.

Обелоденување во врска со моделот на набавна вредност

Покрај обелоденувањето коешто е погоре наведено , претпријатието треба исто така да го обелодени и следното :

- користени методи на амортизација ;
- корисен век на употреба , или користени стапки на амортизација ;
- брuto сметководствена вредност и акумулирана амортизација на почетокот и на крајот на периодот ;
- усогласување на сметководствената вредност на вложувањето на почетокот и на крајот на периодот , покажувајќи го следното :
 - дополнителни набавки од стекнувања и од капитализирање на последователните издатоци ;
 - дополнителни набавки од стекнување преку деловни спојувања ;
 - отуѓувања ;
 - амортизација ;
 - признаени загуби поради обезвреднувања ;
 - нето курсни разлики кои произлегуваат од преведување на финансиски извештаи на странски ентитети ;
 - пренеси во или од залихи и недвижности запоседнати од сопственик ; и
 - други промени .

Во Скопје, Септември 2011 година

Прилози кон сметководствените политики :

Белешка 4

МКД '000

	2016	2015
Приходи од продажба	1.061.988	1.080.467

ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА НА НЕПОВРЗАНИ ДРУШТВА

Приходи од продажба на добра (производи) и услуги во земјата	1.038.576	1.059.956
Приходи од продажба на добра (стоки) во земјата	1.978	1.624
Приходи од продажба на добра (производи, стоки) и услуги во странство	31	146
Приходи од продажба на материјали, резервни делови и отпадоци	61	96
Приходи врз основа на употреба на сопствени добра (производи, стоки) и услуги	649	811
Приходи од специфично работење на неповрзани друштва	-	-
Приходи од наемнини	20.114	17.351
Останати приходи од продажба на неповрзани друштва	578	483

Белешка 5

МКД '000

	2016	2015
Расходи на продадени добра и услуги	5	121

Набавна вредност на продадени добра (стоки)	-	114
Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови и отпадоци	5	7

Белешка 6

МКД '000

	2016	2015
Трошоци на продажба и администрација	1.462.973	1.748.357
<i>ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ, МАТЕРИЈАЛИ, ЕНЕРГИЈА, РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ И СИТЕН ИНВЕНТАР</i>		
Трошоци за материјали (за администрација, управа и продажба)	2.761	4.927
Трошоци за енергија (за администрација, управа и продажба)	309.747	354.013
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за администрација, управа и продажба)	24.742	31.642
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за администрација, управа и продажба)	10.865	10.167
<i>ТРОШОЦИ ЗА УСЛУГИ</i>		
Транспортни услуги	3.762	845
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	16.693	5.123
Надворешни услуги за изработка на добра и извршување на услуги	23.122	18.908
Услуги за одржување и заштита	6.750	9.262
Наем - лизинг	5.463	6.846
Комунални услуги	6.331	6.039
Трошоци за истражување и развој	-	-
Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саеми	9.346	3.251
Останати услуги	19.306	17.008
<i>ПЛАТА, НАДОМЕСТОЦИ НА ПЛАТА И ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ</i>		
Плата и надоместоци на плата - бруто (за администрација, управа и продажба)	632.044	598.360
Останати трошоци за вработените	7.131	8.342
<i>ТРОШОЦИ ЗА АМОРТИЗАЦИЈА И РЕЗЕРВИРАЊА</i>		
Трошоци за амортизација (за администрација, управа и продажба)	339.606	632.119
Долгорочни резервирања за користи на вработените	1.696	1.378
<i>ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ОД РАБОТЕЊЕТО</i>		
Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	1.140	985
Надоместоци на трошоци на вработените и подароци	470	1.043
Трошоци за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	1.740	1.775
Трошоци за спонзорства и донации	2.591	2.724
Трошоци за репрезентација	975	927
Трошоци за осигурување	20.252	16.138
Банкарски услуги и трошоци за платен промет	1.036	684
Даноци кои не зависат од резултатот, членарини и други давачки	10.482	9.734
Останати трошоци на работењето	4.921	6.117

Белешка 7

МКД '000

	2016	2015
Останати приходи	482.161	768.486

*ПРИХОДИ ОД ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА НЕТЕКОВНИ
И ТЕКОВНИ СРЕДСТВА*

Приходи од вредносно усогласување на останати средства	212	585
--	-----	-----

ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

Добивки од продажба на нематеријални и материјални средства	-	49
---	---	----

Вишоци	26	446
--------	----	-----

Приходи од наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврските	2.407	4.113
--	-------	-------

Приходи од премии, субвенции, дотации и донации	465.984	755.452
---	---------	---------

Останати приходи од работењето	13.532	7.841
--------------------------------	--------	-------

Белешка 7.1

	МКД '000	
	2016	2015
Останати оперативни расходи	7.018	8.772

ОСТАНАТИ РАСХОДИ

Загуби врз основа на расходување и загуби од продажба на нематеријални и материјални средства	165	166
Кусоци, кало, растур, расипување и кршење	147	12
Расходи врз основа на директен отпис на побарувања	4.736	7.124
Казни, пенали, надоместоци за штети и друго	230	874
Останати расходи од работењето	1.739	596

Белешка 8

	МКД '000	
	2016	2015
Финансиски приходи	583	1.223

Приходи врз основа на камати од работењето со неповрзани друштва	537	1.214
Приходи врз основа на позитивни курсни разлики од работењето со неповрзани друштва	6	9
Останати финансиски приходи	41	-

Белешка 8.1

	МКД '000	
	2016	2015
Финансиски расходи	1.568	11.015

Останати финансиски расходи од поврзани друштва	-	1.626
Расходи врз основа на камати од работењето со неповрзани друштва	1.554	3.189
Расходи врз основа на негативни курсни разлики од работењето со неповрзани друштва	15	5
Останати финансиски расходи	-	6.195

Белешка 9.1
Нематеријални средства

МКД '000

2015	Лиценци и права
<u>Набавна вредност</u>	
Состојба на 1.1.	457
Набавки во текот на годината	30.557
Состојба на 31.12.	31.014
<u>Исправка на вредноста</u>	
Состојба на 1.1.	(103)
Амортизација за тековна година	(2.002)
Состојба на 31.12.	(2.105)
<u>Сегашна вредност 31.12.</u>	28.909

2016	Лиценци и права
<u>Набавна вредност</u>	
Состојба на 1.1.	31.014
Состојба на 31.12.	31.014
<u>Исправка на вредноста</u>	
Состојба на 1.1.	(2.105)
Амортизација за тековна година	(7.731)
Состојба на 31.12.	(9.836)
<u>Сегашна вредност 31.12.</u>	21.179

Белешка 9.2

МКД '000

Материјални средства

	010	011	012	013	016	017	
	Земјишта	Градежни објекти	Постројки и опрема	Алат, погонски и канцелариски инвентар, мебел и транспортни средства	Материјални средства во подготовка	Аванси за набавка на материјални средства	Вкупно
2015							
Набавна вредност							
Состојба на 1.1.	165.767	853.740	12.523	3.280.375	35.557	753	4.348.715
Набавки во текот на годината	-	4.835	-	96.587	112.707	-	214.129
Отуѓување/Расходување	-	-	-	(5.511)	-	-	(5.511)
Рекласификација во вложувања во недвижности		(7.119)					(7.119)
Состојба на 31.12.	165.767	851.456	12.523	3.371.451	148.264	753	4.550.214
Исправка на вредноста							
Состојба на 1.1.		(381.028)	(8.653)	(2.460.657)			(2.850.338)
Амортизација за тековна година		(57.794)	(388)	(569.875)			(628.057)
Отуѓување/Расходување		-	-	5.423			5.423
Состојба на 31.12.		(438.822)	(9.041)	(3.025.109)			(3.472.972)
Сегашна вредност 31.12.	165.767	412.634	3.482	346.342	148.264	753	1.077.242

	Земјишта	Градежни објекти	Постројки и опрема	Алат, погонски и канцелариски инвентар, мебел и транспортни средства	Материјални средства во подготовка	Аванси за набавка на материјални средства	Вкупно
2016							
Набавна вредност							
Состојба на 1.1.	165.767	851.456	12.523	3.371.451	148.264	753	4.550.214
Набавки во текот на годината	-	1.122	-	6.319	184.743	-	192.184
Отуѓување/Расходување	-	-	-	(2.138)	-	-	(2.138)
Корекција/прекнижување				6.025			6.025
Состојба на 31.12.	165.767	852.578	12.523	3.381.657	333.007	753	4.746.285
Исправка на вредноста							
Состојба на 1.1.		(438.822)	(9.041)	(3.025.109)			(3.472.972)
Амортизација за тековна година		(59.732)	(388)	(271.578)			(331.698)
Отуѓување/Расходување		-	-	2.138			2.138
Корекција/прекнижување				(6.025)			(6.025)
Состојба на 31.12.		(498.554)	(9.429)	(3.300.574)			(3.808.557)
Сегашна вредност 31.12.	165.767	354.024	3.094	81.083	333.007	753	937.728

Белешка 9.3

МКД '000

Вложувања во недвижности

2015	недвижности
Набавна вредност	
Состојба на 1.1.	-
Набавки во текот на годината	-
Рекласификација од материјални средства	7.119
Состојба на 31.12.	7.119
Исправка на вредноста	
Состојба на 1.1.	-
Амортизација за тековна година	(2.061)
Состојба на 31.12.	(2.061)
Сегашна вредност 31.12.	5.058

2016	недвижности
Набавна вредност	
Состојба на 1.1.	7.119
Состојба на 31.12.	7.119
Исправка на вредноста	
Состојба на 1.1.	(2.061)
Амортизација за тековна година	(178)
Состојба на 31.12.	(2.239)
Сегашна вредност 31.12.	4.880

Белешка 9.4

МКД '000

	2016	2015
Долгорочни финансиски средства	191.768	191.556
Вложувања во подружница	28.448	28.448
Долгорочни заеми и кредити на поврзани друштва во земјата и странство	189.107	189.107
Финансиски средства расположиви за продажба	9.774	9.774
Вредносно усогласување на долгорочните финансиски средства	(35.561)	(35.773)

(во илјади денари)

Подружници	% на сопственост	Набавна вредност	Вредносно усогласување	Нето сметководствена вредност
ЈСП Турс	100%	28.448	(25.787)	2.661
Вкупно		28.448	(25.787)	2.661

Белешка 10.1

	МКД '000	
	2016	2015
Залихи	65.253	64.188
ЗАЛИХА НА СУРОВИНИ И МАТЕРИЈАЛИ		
Суровини и материјали на залиха	6.712	8.094
ЗАЛИХА НА РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ		
Залиха на резервни делови	57.052	54.725
ЗАЛИХА НА СИТЕН ИНВЕНТАР, АМБАЛАЖА И АВТОГУМИ		
Ситен инвентар на залиха	1.101	981
Ситен инвентар во употреба	12.077	16.451
Вредносно усогласување на залихи на ситен инвентар, амбалажа и автогуми	(12.077)	(16.451)
СТОКИ		
Стоки на залиха	388	388

Белешка 10.4

	МКД '000	
	2016	2015
Побарувања од купувачите	23.780	25.152
Побарувања од купувачи во земјата	28.526	29.557
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во земјата	178	8
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во странство	-	25
Побарувања од камати (договорни и казнени)	5.376	4.599
Спорни и сомнителни побарувања	21.444	20.587
Останати побарувања	534	1.856
Вредносно усогласување на побарувањата од купувачи	(32.278)	(31.480)

(во илјади денари)

Старосна структура на побарувања од купувачите	до 1 година	од 1 до 3 години	над 3 години	Вкупно
Побарувања од купувачите во земјата	26.812	1.638	76	28.526
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во земјата	178			178
Побарувања од камати (договорни и казнени)			5.376	5.376
Вредносно усогласување на побарувањата од купувачи			(32.278)	(32.278)
Сомнителни и спорни побарувања			21.444	21.444
Останати побарувања	340	146	48	534
Заеми и кредити во земјата			6.676	6.676
Други краткорочни финансиски побарувања	111			111
Вкупно	27.441	1.784	1.342	30.567

Во прегледот на старосната структура на побарувања се опфатени побарувањата од белешките 10.4 и 10.8.

Белешка 10.5

	МКД '000	
	2016	2015
Обврски / побарувања кон државата	(18.037)	(24.396)
Обврски кон државата	18.467	24.513
Обврски за данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан данок)	744	7.863
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци на плата	16.950	15.888
Обврски за персонален данок на доход	15	68
Обврски за останати даноци, придонеси и други давачки	758	694
Побарувања од државата	430	117
Побарувања за повеќе платен данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан данок)	384	-
Побарувања за повеќе платени придонеси и други давачки	45	117

Белешка 10.6

	МКД '000	
	2016	2015
Побарувања од вработените	501	490
Побарувања од вработените за аконтации за службени патувања	-	2
Останати побарувања од вработените	593	580
Вредносно усогласување на побарувањата од вработените	(92)	(92)

Белешка 10.8

	МКД '000	
	2016	2015
Краткорочни финансиски средства	6.787	6.755
Краткорочни кредити и заеми во земјата	6.676	6.676
Останати краткорочни финансиски средства	111	79

Белешка 10.9

	МКД '000	
	2016	2015
Парични средства	306.038	253.780
Парични средства на трансакциски сметки во денари	299.830	248.840
Парични средства во благајна	6.123	4.653
Девизни сметки	85	287

Белешка 10.10

МКД '000

	2016	2015
Однапред платени трошоци	36.213	30.750
Однапред платени трошоци	36.213	30.750

Белешка 11.2

МКД '000

	2016	2015
Долгорочни обврски	411.949	576.793
Долгорочни обврски врз основа на заеми и кредити во земјата и странство	310.104	436.648
Останати долгорочни обврски и останати финансиски долгорочни обврски	101.844	140.145

Белешка 12.2

МКД '000

	2016	2015
Обврски кон добавувачите	234.753	165.461
Обврски спрема добавувачи во земјата	232.900	161.601
Обврски спрема добавувачи од странство	1.170	980
Обврски за примени аванси, депозити и кауции во земјата	683	552
Обврски за камати (договорни и казнени)	-	2.328

(во илјади денари)

Старосна структура на обврски кон добавувачите	до 1 година	од 1 до 3 години	над 3 години	Вкупно
Обврски спрема добавувачи во земјата	161.966	70.934		232.900
Обврски спрема добавувачи од странство	1.170			1.170
Обврски за примени аванси, депозити и кауции во земјата	146	537		683
Вкупно	163.282	71.471	0	234.753

Белешка 12.3

МКД '000

	2016	2015
Обврски кон вработените	35.439	33.349
Обврски за плата и надоместоци на плата	35.429	33.339
Останати обврски спрема вработените	10	10

Белешка 12.4

	МКД '000	
	2016	2015
Останати краткорочни обврски	132	186
Обврски за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	132	186

Белешка 12.5

	МКД '000	
	2016	2015
Краткорочни финансиски обврски	32.200	13.380
Краткорочни кредити и заеми во земјата	32.200	13.380

Белешка 12.6

	МКД '000	
	2016	2015
Однапред пресметани обврски	1.119.016	1.192.976
Однапред пресметани трошоци	1.720	2.073
Пресметани приходи за идни периоди	2.364	17.436
Одложено признавање на приходи врз основа на државни поддр	927.820	986.412
Одложено признавање на приходи	187.112	187.055

13. НАСТАНИ ШТО СЕ СЛУЧИЛЕ ПО ДЕНОТ НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

По 31 декември 2016 година – датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

14. ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото има вложувања во други субјекти. Друштвото е основач и 100% сопственик на друштвото Трговско друштво за сообраќај, туризам, услуги и трговија ЈСП ТУРС Скопје ДООЕЛ Скопје.

Во табелата подолу е даден преглед на побарувањата и обврските со поврзаните страни.

Белешка 15**Односи со поврзани субјекти****Побарувања***(во илјади денари)*

Назив	Почетна состојба	Должи	Побарува	Салдо
ЈСП Турс	328	2.158	(2.004)	482
Вкупно	328	2.158	(2.004)	482

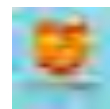
Обврски*(во илјади денари)*

Назив	Почетна состојба	Должи	Побарува	Салдо
ЈСП Турс	2.496	(9.881)	8.789	1.404
Вкупно	2.496	(9.881)	8.789	1.404

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО

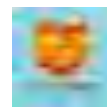
**на
ЈСП СКОПЈЕ
за 2016 година**

Скопје, Април 2017 година

СОДРЖИНА

1. Општи податоци
2. Мисија
3. Визија
4. Цели на претпријатието
5. Политика на ризик
6. Политика на развој на претпријатието
7. Човечки ресурси
8. Општествено – економски амбиент во кој работеше
Претпријатието во 2016 година
9. Дејност на претпријатието
10. Финансиски резултати
11. Показатели

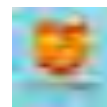

12. Инвестиции

13. Планирани активност во 2017 година

1. ОПШТИ ПОДАТОЦИ

Назив	Јавно Сообраќајно Претпријатие СКОПЈЕ
Скратен назив	ЈСП “ СКОПЈЕ “
Правна форма	Јавно претпријатие
Статус	Јавно Сообраќајно Претпријатие со Одлука бр. 4593/1 од 05.12. 1989 год. донесена од Собрание на Град Скопје
Основано	Од Извршен Народен Одбор на Град Скопје со Решение број 18376 од 11.07.1947 година
Регистрирано	На 17.01.1948 година со назив Градско Автобуско Сообраќајно Претпријатие Скопје
Функционира	На територијата на Град Скопје со приградските населби
Седиште	Скопје
Адреса	Булевар “ Александар Македонски “ број 10
Раководење	Управен одбор , Надзорен одбор , Директор
Избор на УО и НО	Совет на Град Скопје
Избор на директор	Градоначалник на Град Скопје
Делокруг на работа	Јавен градски и приградски превоз на патници
Финансирање	Приход од превоз на патници , субвенции од Градот , донации
Ден на ЈСП	17-ти Јануари
Директор на ЈСП	Игор Јанушев
Управен одбор	
Претседател	Муса Јакуп
Членови	Аница Беќарска-Ѓорѓиоска Анета Стевковска

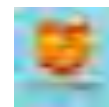

	Ѓошевски Влатко Игор Трајковски Розета Димитровска Александра Димовска Риза Јонузи Ацо Петрушев Новески Сашо Кети Новак Костадиновска
Надзорен одбор	
Претседател	Весна Величковиќ Спасе Николов Севим Абаз Даниела Трајчевска Исни Сума
Членови	

Согласно член 384 став 7 од Законот за трговски друштва (Службен весник на РМ бр. 28/4.....61/16)

ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА УПРАВЕН ОДБОР

Име и презиме	Примања во др. Друштва-плата, надомест. на плата, надомест. за членство, бонус осигур. и др. права	Назив на работодавач каде е вработен	Дејност на работодавач	Висина на плата (приход)	Надоместоци на плата	Бонус, осигурување и др. права
Муса Јакуп		ОУ Михаил Грамено				
Аница Беќарска-Ѓорѓиоска	185.598,00 ден. бруто годишен износ	СУГС Лазар Танев		422.042,00 ден. бруто годишен износ		
Александра Димовска		Невработена				
Ацо Петрушев		ПЗУ РЕ-МЕДИКА Скопје	НКД 85.11 Здравствена дејност	30.000,00 денари месечен износ		
Кети Новак Костадиновска	150.790,00 денари бруто годишен износ	Универзитет Св.Кирил и Методиј Скопје	НКД 85.42 Високо образование	438.590,00 денари бруто годишен износ		
Влатко Ѓошевски	120.787,00 денари бруто годишен износ	МВР Скопје		688.845,00 денари бруто годишен износ		
Игор Трајковски	213.707,00 денари бруто годишен износ	МВР Скопје		582.072,00 денари бруто годишен износ		
Анета Стевковска						
Розета Димитровска						
Риза Јонузи						

Сашо Новески						
--------------	--	--	--	--	--	--

ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА НАДЗОРЕН ОДБОР

Име и презиме	Примања во др. Друштва-плата, надомест. на плата, надомест. за членство, бонус осигур. и др. права	Назив на работодавач каде е вработен	Дејност на работодавач	Висина на плата (приход)	Надоместоци на плата	Бонус, осигурување и др. права
Весна Величковиќ		АД Славија извоз – увоз Скопје	НКД 68.20 – Издавање под закуп	30.000 денари		
Даниела Трајчевска	8.000,00 денари месечен износ во Јавно сообраќајно претпријатие Скопје	Државна комисија за спречување на корупцијата	84.11 Општи дејности на јавната управа	29.000,00 денари		
Спасе Николов						
Севим Абаз	97.776,00 денари бруто годишен износ			445.400,00 ден. бруто годишен износ		
Исни Сума						

1.1 Организациона структура**Сектор АБ Автокоманда**

- Одделение за технолошка подготовка
- Одделение за сообраќај
- Одделение за ремонт и одржување

Сектор АБ Ѓорче Петров

- Одделение за технолошка подготовка
- Одделение за сообраќај
- Одделение за ремонт и одржување

Сектор за подршка на директорот

- Одделение за координација и организација
- Одделение за план, анализа и статистика
- Одделение за односи со јавноста и меѓународна соработка

Сектор за сообраќај

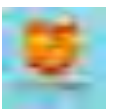
- Одделение за оперативен контролен центар
- Одделение за планирање на сообраќај
- Одделение за одржување на автобуски стојалишта
- Одделение за слободен превоз

Сектор за финансиски работи

- Одделение за финансии
- Одделение за пресметка на плати
- Одделение за сметководство
- Одделение за складирање

Сектор за правни и општи работи

- Одделение за правни работи

- Одделение за општи работи
- Одделение за обезбедување и ппз
- Одделение за безбедност и здравје при работа и заштита на животна средина

Сектор за информатичка поддршка

- Одделение за софтвер
- Одделение за информатички технологии и развој
- Одделение за техничко поддржување

Сектор за јавни набавки

- Одделение за планирање и спроведување на јавните набавки
- Одделение за реализација на набавки

Сектор за инфраструктура

- Одделение за управување со останати инфраструктури и единици
- Одделение за одржување на Панорамско тркало
- Одделение за управување и одржување на жичара и Милениумски крст

Сектор за продажба и маркетинг

- Одделение за маркетинг
- Одделение за продажба

Сектор за контрола

- Одделение за техничка поддршка на контролори
- Одделение за контрола на билети (смарт картички)

Самостојни одделенија

- Одделение за управување со човечки ресурси
- Одделение за внатрешна ревизија
- Одделение за внатрешна контрола

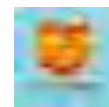
2. МИСИЈА

Мисија на ЈСП СКОПЈЕ е сигурно, стабилно и достапно во простор и време вршење на превозна услуга на целокупното локално население и на посетителите на градот Скопје и приградските населби под економски најповолни и еколошки прифатливи услови.

3. ВИЗИЈА

ЈСП СКОПЈЕ како високо организирана сообраќајно-техничка и економско-управна целина со широка општествена и корпоративна одговорност која ги обединува сите видови на јавен транспорт во Градот, во единствен, ефикасен, висококвалитетен и професионален јавен сервис насочен кон задоволување на потребите на граѓаните и напредокот на националната економија и општеството во целина.

4. ЦЕЛИ НА ПРЕТПРИЈАТИЕТО

Јавното претпријатие своите напори и активности ги насочува кон остварување на следните цели:

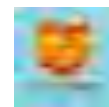
- Одржување на возниот парк во континуирана функционална состојба;
- Воведување на современи техничко-технолошко системи и средства во функција на подобрување на квалитетот и ефикасноста во извршувањето на јавниот превоз;
- Одржување и унапредување, како и подобрување на квалитетот и ефикасноста на транспортните услуги;
- Зголемување на обемот и учеството на превозните услуги на ЈСП во вкупниот јавен превоз;
- Зголемување на степенот и квалитетот на информираност на корисниците ;
- Подобрување на вкупните односи со јавноста и подигање на имиџот на претпријатието;
- Обезбедување на финансиска стабилност на претпријатието;
- Реализација на Програмата за работа во согласност со инвестиционите програми;
- Натомошно интензивирање на напорите за постигнување на внатрешни заштеди и рационализации во рамки на системот на сите нивоа (возила, погонска енергија, масла, мазива, резервни делови, други трошоци);
- Имплементација на меѓународните стандарди за квалитет;
- Примена на еколошки стандарди и унапредување на заштитата на животната средина;
- Подобрување на позицијата на Претпријатието и зголемување на угледот во UITP.

5. ПОЛИТИКА НА РИЗИК

Ризикот во ЈСП претставува закана дека некој настан или активност може да се претвори во негативен ефект кој ќе ја намали способноста на ЈСП Скопје успешно да ги извршува своите надлежности, задачи и обврски во јавниот градски и приградски превоз.

Ризикот во работењето на ЈСП Скопје претставува веројатност дека одредена активност или настан, директно или индиректно негативно ќе се рефлектира врз успешноста во работењето на претпријатието, непреченото извршување на јавниот транспорт, намалување на приходите и зголемување на расходите. Ризиците неможе целосно да се отстранат поради тоа е потребно да се менаџира со нив со цел да се отстранат или да се намалат негативните ефекти колку што е можно повеќе.

Генерално, ризиците може да ги класифицираме како:

1. Стратегиски ризици: политички, економски, правни, економски ризици, технолошки ризици, социјални ризици и ризици на опкружувањето;

2. Оперативни ризици:

- **Организациски** (нецелосно приспособена организациска структура на претпријатието во однос на услугите што ги нуди);
- **Кадровски** (неприспособена систематизација на работите и работните задачи кон новонастанатите состојби, потреби и надлежности; недоволно стручни или неадекватно стручни вработени лица во одделни сектори или области на дејствување);
- **Правни** (ненавремена дистрибуција на новите или на изменетите законски решенија и информации; присуство на асиметричност во информациите; задоцнета или никаква реакција во врска со важноста на определени воочени законски решенија; немање пишани процедури за движење на документацијата во рамки на претпријатието; без пишани правила за архивирање на материјалите; неажурирани регистри);
- **Финансиски** (нецелосно применување на прописите за сметководствено-материјално работење; без пишани процедури за движење на сметководствената документација; без физичка заштита на сметководствената документација; незаштитени документи итн.);
- **Ризици на координација** (не споделување на информациите, доцнење на информации, доцнење на одредени активности)

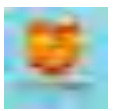
Ризиците имаат различен временски хоризонт на појавување и различна манифестација во нивните квантитет и опасност за вкупното работење на претпријатието. За полесно справување и делување против ризиците, истите се класификуваат во три степени на ризичност: висок, среден и низок. Според тоа, предмет на делување/превенција ќе преставуваат ризиците кои во соодветните процеси се измерени како високи односно средни ризици.

6. ПОЛИТИКА ЗА РАЗВОЈ НА ПРЕТПРИЈАТИЕТО

Развојната политика на Претпријатието е дефинирана и следена од страна на Управниот Одбор на ЈСП Скопје преку донесување на Годишна програма за работа и Инвестициона програма. Со Одлуки на Управниот Одбор бр. 02-2028/3 и бр. 02-2028/4 од 28.12.2016 година донесени се Годишната програма за работа како и Инвестиционата програма на ЈСП СКОПЈЕ за 2017 година.

Програмата за работа го утврдува обемот и квалитетот на превозот и потребните средства за неговото извршување и содржи:

- Програма на физички обем на превозни услуги за 2017 година, утврден според Возниот ред донесен од Град Скопје, во делот за ЈСП, согласно Одлуката за вршење јавен градски и меѓуопштински (приградски) превоз на патници;

- Потребни средства за реализирање на програмата за работа за 2017 година.

Програмата на физички обем на превозни услуги за 2017 година ја изработуваат стручните служби за сообраќај на ЈСП и во неа се утврдуваат потребните капацитети за одржување на мрежата на градски и приградски линии, како и од нив изведени параметри.

Финансискиот план на ЈСП Скопје за 2017 година е проектиран во очекување на посткризно заздравување на глобалната економија, во амбиент на бавен раст на економски активности и проектирана ниска стапка на инфлација, како и проекција во услови на благ пораст на БДП во земјата и зголемена лична потрошувачка.

Финансискиот план за 2017 година е базиран на:

1. Фактичката состојбата на остварувањата во 2015 година и во периодот Јануари – Септември 2016 година,
2. Реалните очекувања, проекции и можности на капацитетите,
 - о Зголемувањето на ефикасноста на сопствените ресурси,
 - о Зголемување на обемот и учеството на превозните услуги во вкупниот јавен превоз,
 - о Одржување на возниот парк во континуирана функционална кондиција.
3. Политиката за управување со ризик.

За 2017 година се планира Претпријатието да оствари бруто добивка во износ од 420.000 денари. При тоа се водеше сметка да планираните вкупни расходи бидат во директна корелација со планираните вкупни приходи, како и за рационализација на трошоците онаму каде за тоа постои реална можност, а без последици врз квалитетот на превозната услуга.

ПЛАНИРАН ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ – БИЛАНС НА УСПЕХ

Таб.1

Р. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	План 2017
1	Вкупен приход	1.733.051.000
2	Вкупни расходи	1.732.631.000
	Добивка	420.000

7. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Со состојба на 31.12.2016 година вкупниот број на вработени во ЈСП СКОПЈЕ изнесува 1.394 што е за 21 вработен или за 1,5% повеќе во споредба со минатата година (1.373 вработени).

Во текот на годината Претпријатието го напуштиле 70 вработени, од кои 42 по основ на пензионирање, додека вработени се 76 работници.

Одлив на вработени - вкупно

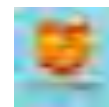
70 вработени

1. По основ остварување право на пензија

42 вработени

- Возач

13 вработени

- Автолимар	4 вработени
- Снимач на сообраќај	3 вработени
- Автомеханичари	3 вработени
- Работоводител на бравар. одде.	1 вработен
- Сменоводител	1 вработен
- Пожарникар	1 вработен
- Евидентичар	3 вработени
- Перач	1 вработен
- Пом.раководител на сектор	1 вработен
- Пом.оперативен директор	1 вработен
- Контролор	2 вработени
- Диспечер	1 вработен
- Винклер	1 вработен
- Автоелектричар	1 вработен
- Бравар	1 вработен
- Продавач на билети	1 вработен
- Заменик сменоводител	1 вработен
- Советник на техничкиот директор	1 вработен
- Главен инженер	1 вработен

2. Починати**7 вработени**

- Работник за обезбедување	1 вработен
- Возач	3 вработени
- Автомеханичар	1 вработен
- Автоелектричар	1 вработен
- Сменоводител	1 вработен

3. Спогодба**1 вработен**

- Соработник за софтвер	1 вработен
-------------------------	------------

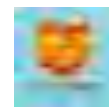
4. Неплатено одсуство**14 вработени**

- Возач	5 вработени
- Советник на техничкиот директор	1 вработен
- Виш референт за архивско работење	1 вработен
- Контролор	3 вработени
- Сменоводител	1 вработен
- Референт	2 вработени
- Помлад соработник	1 вработен

5. Отказ**6 вработени**

- Советник за развој на информ.технол.	1 вработен
- Возач	3 вработени
- Помлад соработник	1 вработен
- Помошник раководител	1 вработен

Во овој период вработени се вкупно 76 работници.

Прилив на вработени - вкупно**76 вработени****1. Неопределено време****5 вработени**

- Раководител на Сектор	2 вработени
- Оперативен Директор	1 вработен
- Раководител на одделение	1 вработен
- Пом. соработник за план, анализа и статистика	1 вработен

2. Определено време (12 месеци)**71 вработен**

- Возачи на автобус	40 вработени
- Работник за обезбедување	2 вработени
- Магационер	1 вработен
- Евидентичар	1 вработен
- Серв. одрж. на автобуски стојалишта	1 вработен
- Оператор	2 вработени
- Помлад машинист	2 вработени
- Помлад диспечер	2 вработени
- Помлад соработник	6 вработени
- Помлад референт	1 вработен
- Продавач	1 вработен
- Виш соработник	2 вработени
- Линиски контролор	4 вработени
- Хигиеничар	6 вработени

Таб.2

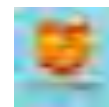
Вработени	1.394 (со состојба на 31.12.2016 година)	
Пол	Жени -----	202 (14,5%)
	Мажи -----	1.192 (85,5%)
Образование	ВСС -----	83 (6%)
	ССС -----	1.026 (73,6%)
	НСС -----	66 (4,7%)
	ВКВ -----	177 (12,7%)
	КВ -----	42 (3%)
Работен стаж	од 0 до 5 год. -----	109 (7,6%)
	од 6 до 10 год. -----	218 (15,5%)
	од 11 до 15 год. -----	99 (7,1%)
	од 16 до 20 год. -----	142 (10,2%)
	од 21 до 25 год. -----	82 (5,9%)
	од 26 до 30 год. -----	173 (12,4%)
	од 31 до 35 год. -----	375 (26,9%)
	над 35 год. -----	201 (14,4%)

7.1 Квалификациона структурата**БРОЈНА И КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИТЕ**

31.12.2016

година

Таб.3

Р.бр.	Квалификации	Вкупно	%	Жени	%	Мажи	%	Старост	Стаж
1	ВСС	83	6,0	30	2,2	53	3,8	46	18
2	ССС	1.026	73,6	133	9,5	893	64,1	48	23
3	НСС	66	4,7	39	2,8	27	1,9	48	15
4	ВКВ	177	12,7			177	12,7	53	31
5	КВ	42	3,0			42	3,0	45	20
	Вкупно	1.394	100	202	14.5	1.192	85.5	49	24

Учеството на вработени во квалификационата структура (според вид и степен на стручна наобразба, пол и др.) произлегува од специфичниот трудоинтезивен карактер на дејноста која претпријатието ја обавува. Отаму и најголем број од вработени се ангажирани во превозните и ремонтно-сервисните услуги, при што најбројни се СССР-вработени со учество од 73,6% и ВКВ-вработени со 12,7%. Остатокот од 13,7% отпаѓаат на ВСС-вработени со учество од 6%, НСС-вработени со 4,7% и КВ-вработени со 3%.

Просечната старост мна вработените во ЈСП изнесува 49 години, додека просечен остварен работен стаж во ЈСП изнесува 24 години.

8. ОПШТЕСТВЕНО-ЕКОНОМСКИ АМБИЕНТ ВО КОЈ РАБОТЕШЕ ПРЕТПРИЈАТИЕТО ВО 2016 ГОДИНА

Во 2016 година на глобално ниво, се зголемија ризици како резултат на послабите остварувања и надолните очекувања за глобалниот економски раст и инфлацијата, главно поврзани со слабиот раст на развиените економии, движењата на светските цени на енергијата, со референдумот за излез на Велика Британија од ЕУ, економските остварувања на кинеската економија, како и со геополитичките ризици поврзани со случувањата на Средниот Исток и бегалската криза.

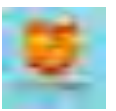
На домашен план, се зголемија ризиците од неекономска природа, како заради домашните политички превирања, така и заради бегалската криза. Во вакви услови, дојдоа до израз здравите економски основи, без присуство на поголеми нерамнотежи во македонската економија, којашто и натаму растеше, при што позитивни остварувања забележаа повеќето дејности.

Во текот на деловната 2016 година претпријатието работеше во поповолни услови на стопанисување во споредба со претходните години ако се земат во предвид позитивните движења предизвикани од падот на цените на енергенсите (цената на нафтата), што поволно делуваше на намалување на трошоците на работењето.

ЈСП преку интезивна експлоатација на возниот парк оствари квалитативни и квантитативни подобрувања во делот на превозните капацитети и физичкиот обем на превозни услуги. Подобрената старосна структура на возниот парк имаше значајно влијание врз порастот на обемот и квалитетот на транспортната услуга, зголемувањето на ефикасноста и сигурноста во превозот на патници, како и на намалувањето на емисијата на штетните издувни гасови.

9. ДЕЈНОСТ НА ПРЕТПРИЈАТИЕТО

9.1 Превозни капацитети

СОСТОЈБА НА ИНВЕНТАРНИТЕ ВОЗИЛА НА 31.12.2016

(СПОРЕД ДАТА НА ПРВА РЕГИСТРАЦИЈА)

Таб.4

Р.бр .	Тип на автобус	Соло автобуси	Зглобни автобуси	Вкупно автобуси	Стр. во %	Просечна стар. во години
1.	Санос	76	21	97	22,7	23,96
2.	Лејланд	3		3	0,7	29,64
3.	Икарус	9		9	2,1	28,28
4.	Лаз	79		79	18,5	5,55
5.	Јутонг	216		216	50,5	4,69
6.	Минибус (Застава, Јутонг)	24		24	5,6	8,27
7.	Вкупно (1 - 6)	407	21	428	100,0	10,09
	Учество %	95,1	4,9	100,0		
	Р.Е.Автокоманда	204	7	211	49,3	9,20
	Р.Е.Ѓорче Петров	203	14	217	50,7	10,95
8.	Туристички автобуси	2		2		20,95
	Вкупно автобуси (7 + 8)	409	21	430		10,14

Еколошки стандард

Еколошки стандард	
EURO 5 еколош. стандард	216 автобуси (Јутонг)
EURO 4 еколош. стандард	79 автобуси (Лаз)
EURO 2 еколош. стандард	13 автобуси со мотор на комбинирано гориво (природен гас / нафта)
EURO 4 еколош. стандард	16 минибуси (Јутонг)
EURO 2 еколош. стандард	8 минибуси (Застава)
EURO 2 еколош. стандард	2 туристички автобуси

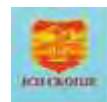
Со одлука на УО на ЈСП СКОПЈЕ од 22.01.2016 година едно возило кое претходно било расходувано е вратено во експлоатација, додека со одлука од 28.03.2016 година поради амортизираност се расходувани три автобуси и истите се избришани од евиденција.

БРОЈ НА АВТОБУСИ ПО ГОДИНИ СТАРОСТ

(СПОРЕД ДАТА НА ПРВА РЕГИСТРАЦИЈА)

Таб.5

Години на старост	Соло	Стр. %	Зглобни	Стр. %	Вкупно автобуси	Стр. %
0 - 5 години	163	40,0			163	38,1
6 - 10 години	149	36,6			149	34,8
11 - 15 години	2	0,5			2	0,5
16 - 20 години	40	9,8			40	9,3
21 - 25 години	11	2,7	9	42,9	20	4,7

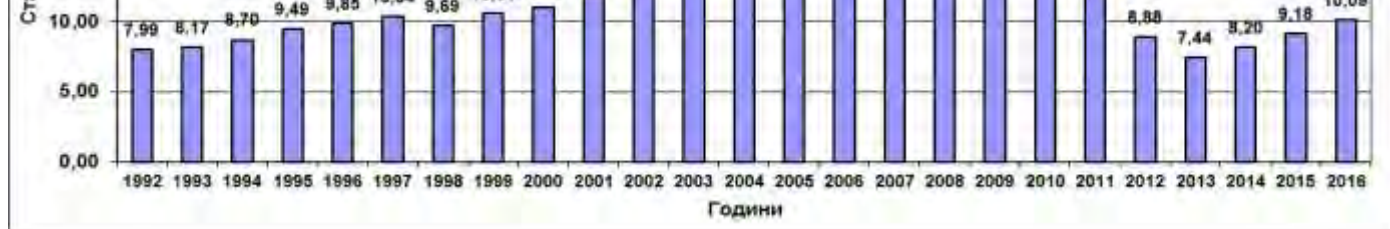

26 - 30 години	19	4,7	12	57,1	31	7,2
31 - 35 години	21	5,2			21	4,9
Над 36 години	2	0,5			2	0,5
Вкупно	407	100,0	21	100,0	428,0	100,0

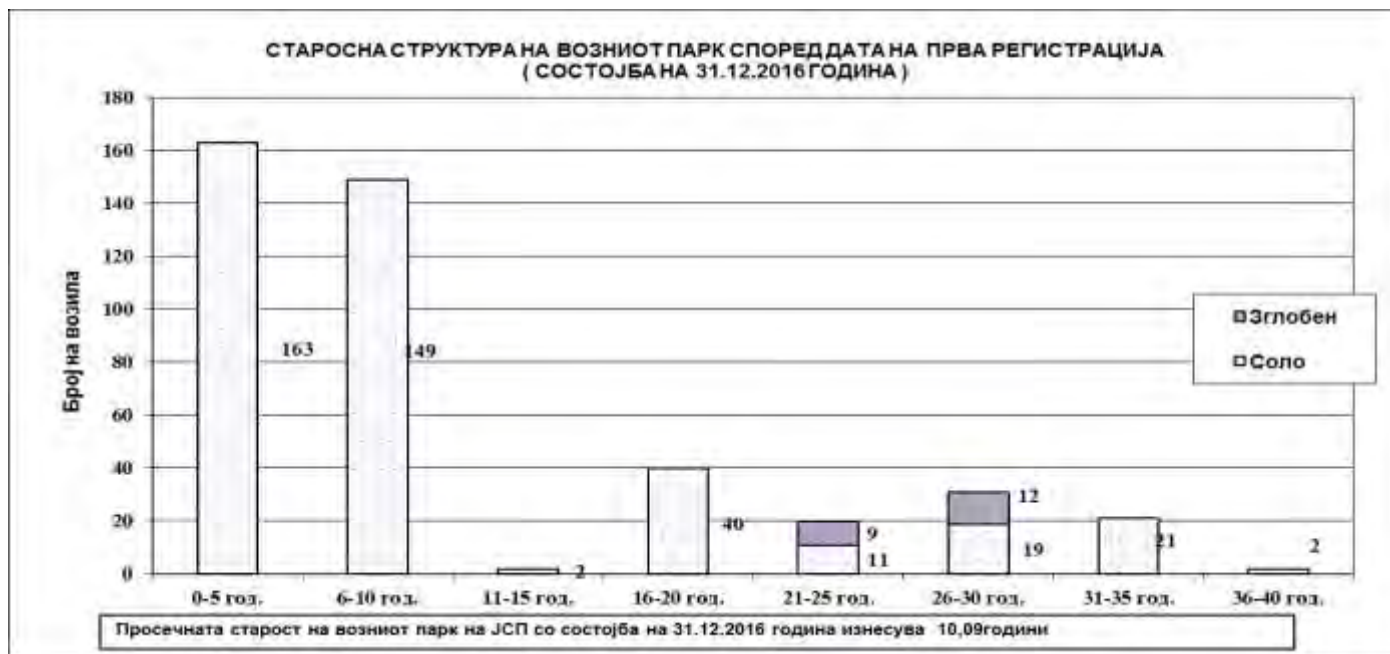
Граф.1

Граф.2

Граф.3

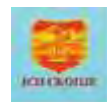
Граф.4

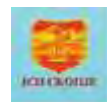
9.2 Физички обем на услуги

ОСТВАРЕН ФИЗИЧКИ ОБЕМ НА УСЛУГИ (линиски превоз)

Таб.6

Ред бр.	Е Л Е М Е Н Т И	2015	2016	Индекс
1	Инвентарна состојба на автобусите (31.12.)	430	428	99,5
2	Инвентар. сост. на автоб.-просечно дневно	430	428	99,5
3	Просеч. днев. исправни автобуси	316	300	94,9
4	Просеч. днев. исправни автоб. во раб. денови	317	304	95,9
5	Просеч. днев. автоб. во работа	213	216	101,4
6	Просеч. днев. автоб. во работа во раб. денови	260	262	100,8
7	Просечно дневно автобуси во резерва	57	42	73,7
8	Коефициент на техничка исправност	0,74	0,70	94,6
9	Коефици. на искористеност на тех. исправн.	0,82	0,86	104,9
10	Коефици. на искорист. на вкуп. возен парк	0,60	0,61	101,7
11	Просечна старост на автобусите (31.03.)	9,18	10,09	109,9
12	Поминати километри - вкупно	18.511.723	18.935.970	102,3
13	Поминати километри на градски линии	11.067.224	11.379.926	102,8
14	Поминати километри на приградски линии	6.319.502	6.423.511	101,6
15	Поминати километри на договорен превоз	1.124.997	1.132.533	100,7
16	Поминати км. за возила со мотор на нафта	18.201.793	18.667.843	102,6
17	Поминати км. за воз. со мот. на комбин.гор. (нафта/прир. гас)	309.930	268.127	86,5
18	Потрошено нафта-вкупно (литри)	7.549.364	7.764.418	102,8
	-месечно	629.114	647.035	102,8
	-дневно	20.683	21.214	102,6
19	Потрошено нафта - вкупно на 100 км.	40,78	41,00	100,5
20	Потрошено нафта за возила со мотор на нафта (литри)	7.439.803	7.664.931	103,0
21	Потрошено нафта на 100 км. за воз.со мот.на нафта (литри)	40,87	41,06	100,5
22	Потрошено гориво за 30 автобуси со мот. на комбин.гориво			
	-природен гас (нм3)	22.258	10.068	45,2
	-нафта (литри)	109.561	99.487	90,8
23	Потрошено гориво на 100 км. за автобуси на комбинано гор.			
	-природен гас (нм3)	7,18	3,75	52,2
	-нафта (литри)	35,35	37,10	105,0
24	Остварени часови во сообраќај	946.859	972.495	102,7
25	Остварена комерцијална брзина	19,55	19,47	99,6
26	Просечно поминати км. по возило во работа	86.909	87.667	100,9
	-месечно	7.242	7.306	100,9
	-дневно	238	240	100,8
27	Просечно поминати км. по вработен	13.327	13.411	100,6
	-месечно	1.110	1.118	100,7
	-дневно	36,5	36,6	100,3
28	Просечно поминати км. по возач	29.524	29.222	99,0
	-месечно	2.460	2.435	99,0

	-дневно	80,9	79,8	98,6
29	Број на полуобрти во сообраќајот			
	- број на планирани полуобрти	1.233.706	1.202.892	97,5
	- број на остварени полуобрти	1.232.121	1.199.208	97,3
	- процент на остварување	99,9	99,7	99,8
30	Превезени патници	51.551.355	45.925.737	89,1
31	Превезени патници Жичница Милениумски Крст	295.856	322.206	108,9
32	Остварени места километри (во 000)	1.589.490	1.618.460	101,8
33	Места километри по патник (квалитет)	30,83	35,20	114,2
34	Места километри по вработен (продуктивност)	1.144.341	1.146.218	100,2
35	Места километри по возач	2.535.071	2.497.624	98,5
36	Превезени патници на поминати км.	2,78	2,43	87,4

Во 2016 година во линиски превоз се поминати вкупно 18.935.970 км., што е за 2,3% повеќе во споредба со минатата година. Зголемувањето на бројот на поминати км. е резултат на зголемениот број на поминати км на градски линии за 2,8% или 312.702 км., приградски линии за 1,6% или за 104.009 км. и договорен превоз за 0,7% или за 7.536 км.

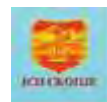
Во 2016 година ЈСП СКОПЈЕ превезе вкупно 45,9 милиони патници и во споредба со истиот период минатата година бројот на превезени патници бележи намалување за 5.6 мил. патници или за 10,9% како резултат на намалувањето на бројот на патници со платени билети на персонализирани картички за 2,5 мил. патници или за 7,4% и на неперсонализирани картички за 3,2 мил. патници или за 18,6%. Намалениот број платени билети се должи на зголемениот број корисници со право на бесплатен превоз.

Количество на потрошена нафта и бројот на остварени часови во сообраќај се зголемени соодветно на зголемениот обем на работа (број на поминати км.). Потрошената нафта на 100 км. остварена при обавување на линискиот превоз на патници бележи пораст за 0,5% (од 40,78 на 41,00 литри).

ПРЕГЛЕД НА ОСТВАРЕНИОТ И ПЛАНИРАНИОТ ФИЗИЧКИ ОБЕМ НА УСЛУГИ И ПРЕВОЗНИ КАПАЦИТЕТИ

Таб.7

Ред. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	План 2016	Остварено 2016	Остварување на планот - индекс
1	Инвентарна состојба на автобусите (31.12.)	430	428	99,5
2	Инвентар. сост. на автоб.-просечно дневно	430	428	99,5
3	Просеч. днев. исправни автобуси	328	300	91,5
4	Коефициент на техничка исправност	0,76	0,70	92,1
5	Просеч. днев. исправни автобуси во раб.денови	341	304	89,1
6	Просеч. днев. автобуси во работа во работни денови	273	216	79,1
7	Коефици. на искористеност на тех. исправн.	0,80	0,86	107,5
8	Просечна старост на автобусите (31.12.)	9,76	10,09	103,4
9	Поминати километри - вкупно	19.592.000	18.936.000	96,7
10	Потрошено гориво - нафта во литри)	8.040.000	7.665.000	95,3
11	Потрошено гориво - природен гас (нм3)	25.000	10.000	40,0
12	Остварени часови во сообраќај	998.000	972.000	97,4
13	Остварена комерцијална брзина	19,63	19,47	99,2
14	Превезени патници	57.334.000	45.926.000	80,1
15	Превезени патници Жичница Милениумски Крст	279.000	322.000	115,4

16	Остварени места километри (во 000)	1.573.610	1.618.000	102,8
17	Места километри по патник (квалитет)	26,82	35,20	131,2
18	Превезени патници на поминати км.	2,93	2,43	82,9

Движењето на просечната потрошувачка на 100 км на автобусите по месеци е прикажана во следните табели и графикони.

МИНИБУСИ ЗАСТАВА

Таб.8

Месец	Наполнето нафта во литри	Поминати км	Просечна потрошувачка на 100 км
Јануари	443	3.871	11,44
Февруари	1.539	12.702	12,12
Март	1.204	11.536	10,44
Април	1.372	12.185	11,26
Мај	2.387	20.105	11,87
Јуни	1.283	10.515	12,20
Јули	774	4.713	16,42
Август	793	5.772	13,74
Септември	1.514	12.278	12,33
Октомври	1.182	9.847	12,00
Ноември	1.169	8.885	13,16
Декември	1.049	8.769	11,96
Вкупно	14.709	121.178	12,14

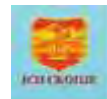
Граф.5

МИНИБУСИ ЈУТОНГ

Таб.9

Месец	Наполнето нафта во литри	Поминати км	Просечна потрошувачка на 100 км
Јануари	12.420	45.311	27,41
Февруари	14.386	54.422	26,43

Март	18.595	68.797	27,03
Април	16.133	62.401	25,85
Мај	15.742	59.035	26,67
Јуни	14.453	54.001	26,76
Јули	14.872	52.152	28,52
Август	16.003	54.215	29,52
Септември	16.624	61.667	26,96
Октомври	15.663	56.644	27,65
Ноември	16.473	60.010	27,45
Декември	16.941	59.303	28,57
Вкупно	188.305	687.958	27,37

Граф.6

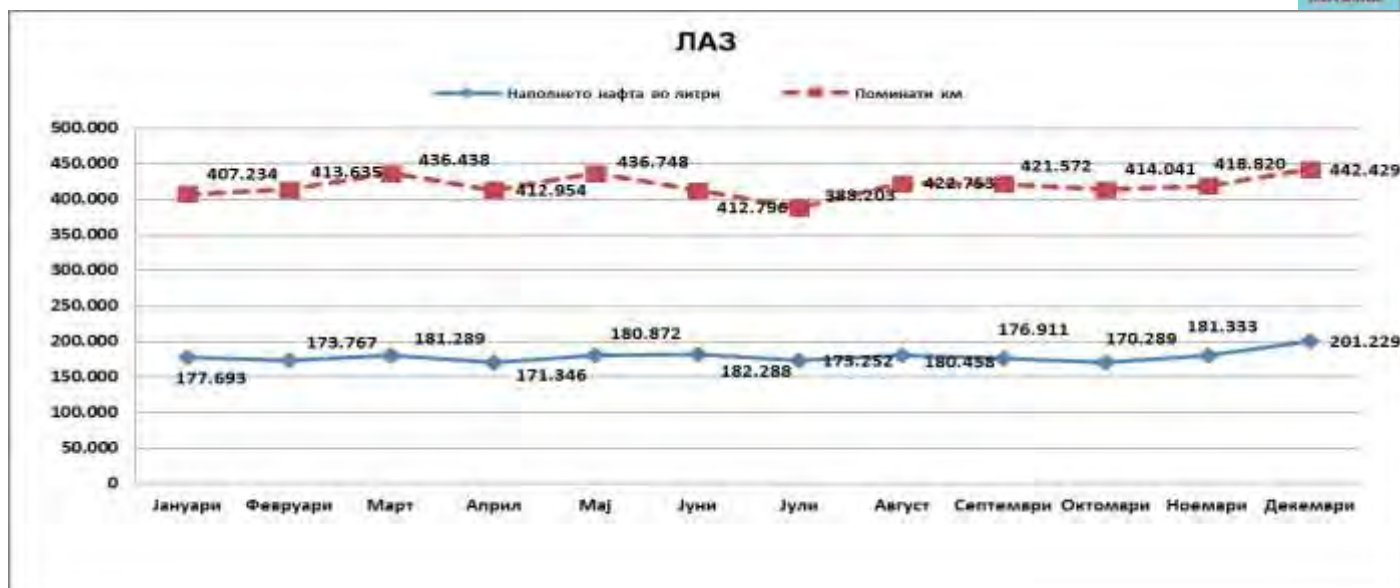

СОЛО АВТОБУСИ - ЛАЗ

Таб.10

Месец	Наполнето нафта во литри	Поминати км	Просечна потрошувачка на 100 км
Јануари	177.693	407.234	43,63
Февруари	173.767	413.635	42,01
Март	181.289	436.438	41,54
Април	171.346	412.954	41,49
Мај	180.872	436.748	41,41
Јуни	182.288	412.796	44,16
Јули	173.252	388.203	44,63
Август	180.458	422.753	42,69
Септември	176.911	421.572	41,96
Октомври	170.289	414.041	41,13
Ноември	181.333	418.820	43,30
Декември	201.229	442.429	45,48
Вкупно	2.150.727	5.027.623	42,78

Граф.7

ДВОКАТНИ АВТОБУСИ - ЈУТОНГ

Таб.11

Месец	Наполнето нафта во литри	Поминати км	Просечна потрошувачка на 100 км
Јануари	358.738	887.260	40,43
Февруари	399.274	981.464	40,68
Март	431.722	1.064.173	40,57
Април	400.389	978.892	40,90
Мај	403.682	990.909	40,74
Јуни	401.579	926.396	43,35
Јули	390.492	869.137	44,93
Август	376.157	871.350	43,17
Септември	411.375	976.623	42,12
Октомври	398.588	963.895	41,35
Ноември	422.028	997.047	42,33
Декември	430.163	1.006.852	42,72
Вкупно	4.824.187,00	11.513.998,00	41,90

Граф.8

ПРЕВЕЗЕНИ ПАТНИЦИ И ПОМИНАТИ КИЛОМЕТРИ ПО МЕСЕЦИ

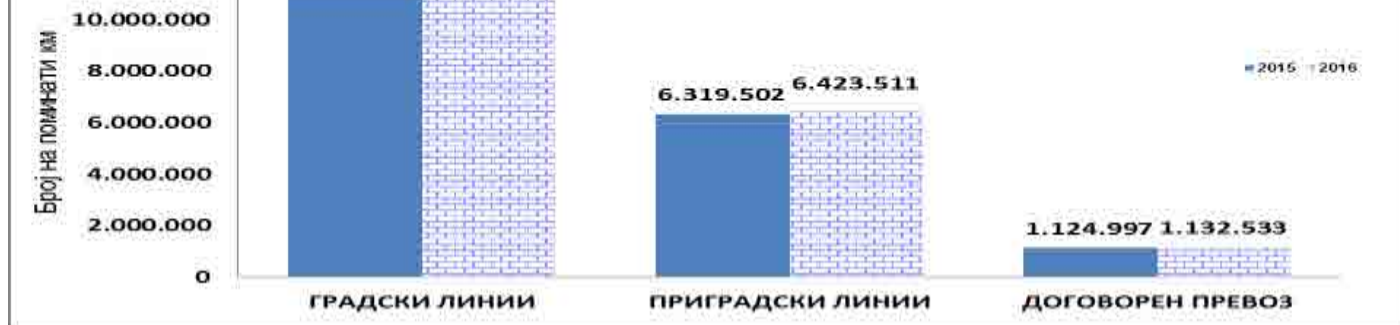
Таб.12

Месец	Превезени патници		Индекс	Поминати километри		Индекс
	2015	2016		2015	2016	
I	2.869.000	2.559.000	89,2	1.439.000	1.441.000	100,1
II	4.812.000	4.337.000	90,1	1.510.000	1.607.000	106,4
III	5.087.000	4.370.000	85,9	1.657.000	1.736.000	104,8
IV	4.936.000	4.281.000	86,7	1.552.000	1.607.000	103,5
V	4.772.000	4.254.000	89,1	1.557.000	1.639.000	105,3
VI	4.550.000	4.120.000	90,5	1.532.000	1.540.000	100,5
VII	2.635.000	2.389.000	90,7	1.455.000	1.418.000	97,5
VIII	2.501.000	2.322.000	92,8	1.366.000	1.457.000	106,7
IX	4.589.000	4.220.000	92,0	1.597.000	1.630.000	102,1
X	4.923.000	4.293.000	87,2	1.600.000	1.591.000	99,4
XI	4.913.000	4.425.000	90,1	1.609.000	1.627.000	101,1
XII	4.964.000	4.356.000	87,8	1.638.000	1.643.000	100,3
I-XII	51.551.000	45.926.000	89,1	18.512.000	18.936.000	102,3

Граф.9

Граф.10

9.3 Структура на превезени патници

СТРУКТУРА НА ПРЕВЕЗЕНИ ПАТНИЦИ

Таб.13

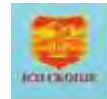
Ред. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	2015	Стр.%	2016	Стр.%	Индекс
I.	Патници со неперсонализираани билети	16.969.000	32,9	13.808.000	30,1	81,4
1.	Патници со неперсонализираани билети на град. линии	14.959.000	29,0	5.595.000	12,2	37,4
2.	Патници со неперсонализираани билети на сите линии	2.010.000	3,9	8.213.000	17,9	408,6
II.	Патници со персонализираани билети	34.422.000	66,8	31.890.000	69,4	92,6
1	Ученички, студентски билети	20.658.000	40,1	15.959.000	34,8	77,3
2	Пензионерски билети	966.000	1,9	517.000	1,1	53,5
3	Билети за возрасни	178.000	0,3	7.000	0,0	3,9
4	Доплатен билет за возрасни			2.563.000	5,6	
5	Месечни билети за градски линии	6.208.000	12,0	6.451.000	14,0	103,9
6	Месечни билети за сите линии	2.653.000	5,1	3.226.000	7,0	121,6
7	Колективни билети	1.595.000	3,1	1.098.000	2,4	68,8
8	Билети за деца без родители над 18 години	4.000	0,0	2.000	0,0	50,0
9	Тримесечен билет			13.000	0,0	
10	Шестмесечен билет			4.000	0,0	
11	Годишни билети	2.160.000	4,2	2.050.000	4,5	94,9
III.	Патници со договорен превоз	156.000	0,3	225.000	0,5	144,2
1.	Претпријатија (договорен превоз)	111.000	0,2	121.000	0,3	109,0
2.	Групен превоз	45.000	0,1	104.000	0,2	231,1
IV.	Патници со дополнителни билети	4.000	0,0	3.000	0,0	75,0
В К У П Н О		51.551.000	100,0	45.926.000	100,00	89,1
Патници со жичница		295.856		322.206		108,9

Во 2016 година ЈСП СКОПЈЕ во линискиот превоз превезе вкупно 45.926.000 патници. Во споредба со минатата година бројот на превезените патници бележи намалување за 5.625.000 патници или за 10,9%. Намалувањето на бројот на превезени патници се должи на падот на :

- Персонализираани билети за 2.532.000 патници или за 7,4% :
 - Намален број на корисници на ученички и студентски билети за 22,7% или за 4,7 мил. патници (Од 01.01.2016 година започна со имплементација Проектот на Владата на РМ за бесплатен јавен превоз за сите редовни студенти на државните универзитети. Во 2016 година издадени се вкупно 26.662 студентски персонализираани електронски картички за бесплатен превоз);
 - Намален број на корисници на пензионерски билети за 46,5% или за 0,4 мил. патници;
 - Намален број на корисници на билети за возрасни за 96,1% или за 0,2 мил. патници (Во 2016 година издадени се вкупно 60.584 персонализираани електронски картички за возрасни лица за бесплатен превоз) ;
 - Намален број на патници со колективни билети за 31,2% или за 0,5 мил. патници и
 - Намален број на патници со годишни билети за 5,1% или за 0,1 мил. патници.
- Неперсонализираани билети за 18,6% или за 3,2 мил. патници.

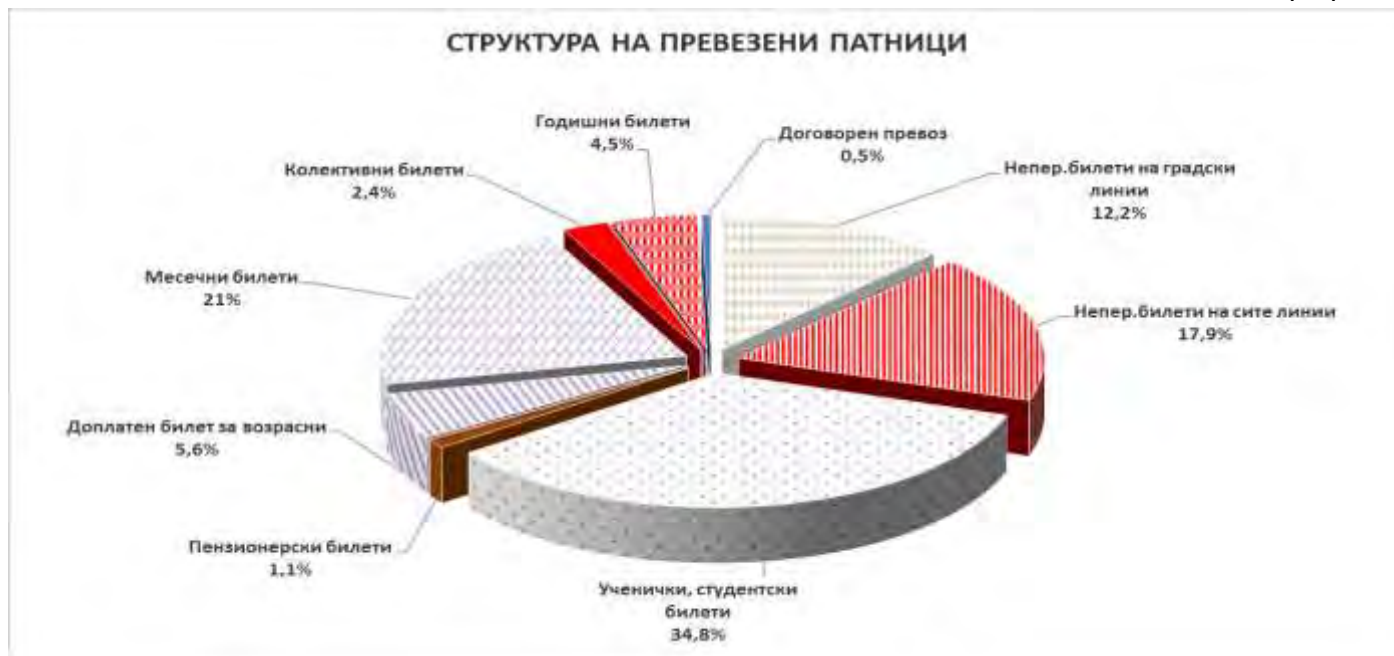
Во 2016 година на корисниците со право на бесплатен превоз им се издадени вкупно:

- 26.662 персонализираани електронски картички за студенти и
- 60.584 персонализираани електронски картички за возрасни лица.

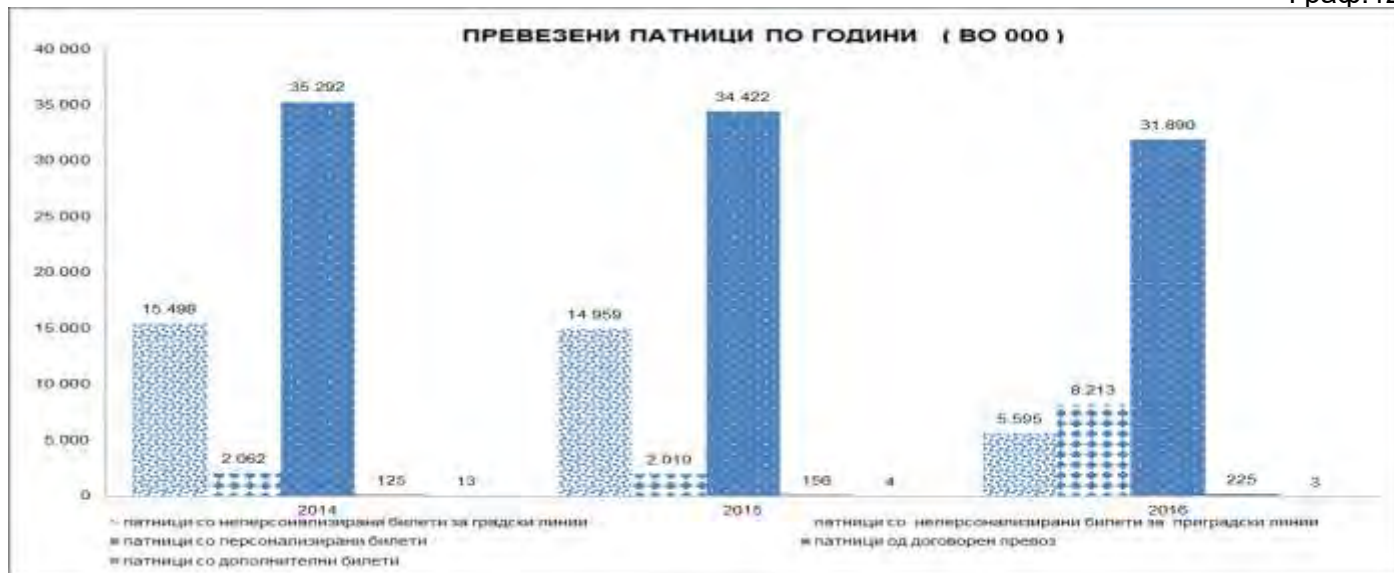

Ако во вкупниот број на превезени патници се опфати и бројот на патувања остварени од овие категории на корисници, тогаш бројот на превезени патници значајно би се зголемил.

Граф.11

Граф.12

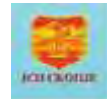

9.4 Количина на продадени билети

КОЛИЧИНА НА ПРОДАДЕНИ ПЕРСОНАЛИЗИРАНИ БИЛЕТИ

Таб.14

Ред. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	2015	Стр.%	2016	Стр.%	Индекс
1	Ученичко , студентски билети	51.676	11,3	5.933	1,3	11,5
1.1	Ученички билети			2.496	0,5	
1.2	Студентски билети			3.437	0,7	

2	Ученички (задолжително средно образование)	201.720	43,9	197.509	41,9	97,9
3	Ученички, студентски (договор, тендер и друго)	24.155	5,3	22.907	4,9	94,8
4	Пензионерски билети	10.171	2,2	5.437	1,2	53,5
5	Билети за возрасни	1.871	0,4	69	0,0	3,7
6	Доплатни билети за возрасни			69.272	14,7	
7	Месечни билети за градски линии	75.707	16,5	78.673	16,7	103,9
8	Месечни билети за сите линии	32.351	7,0	39.344	8,3	121,6
9	Колективни билети	26.579	5,8	18.297	3,9	68,8
10	Билети за деца без родители над 18 год.	44	0,0	16	0,0	36,4
11	Тримесечни билет			163	0,0	
12	Шестмесечни билет			52	0,0	
13	Годишни билети	34.993	7,6	33.662	7,1	96,2
ВКУПНО		459.267	100,0	471.334	100,0	102,6

Просечно месечно продадени билети**38.272****39.278**

Во 2016 година количината на вкупно продадените персонализирани билети е зголемена за 2,6% или за 12.067 билети што е резултат исклучиво на продадените доплатни билети за возрасни (69.272 билети). Пораст бележат исто така и месечни билети за градски линии за 3,9% или за 2.966 билети како и месечни билети за сите линии за 21,6% или за 6.993 билети.

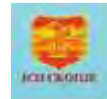
Намалување бележат:

- Ученички, студентските билети за 88,5% или за 45.743 билети,
- Ученички билети (задолжително средно образование) за 2,1% или за 4.211 билети,
- Ученички, студентски (договор, тендер и друго) за 5,2% или за 1.248 билети,
- Пензионерски билети за 46,5% или за 4.734 билети,
- Билети за возрасни за 96,3% или за 1.802 билети,
- Колективни билети за 31,2% или за 8.282 билети
- Билети за деца без родители над 18 години за 63,6% или за 28 билети и
- Годишни билети за 3,8% или за 1.331 билет .

КОЛИЧИНА НА ПРОДАДЕНИ НЕПЕРСОНАЛИЗИРАНИ БИЛЕТИ

Таб.15

Р. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	2015	Стр.%	2016	Стр.%	Индекс
I	Неперсонализирани билети за градски линии - вкупно	8.153.720	80,7	681.866	7,9	8,4
1	Билет за едно возење	1.423.869	14,1	136.135	1,6	9,6
2	Билет купен во возило	5.994.244	59,3			
3	Билет за десет возења	735.607	7,3	545.596	6,3	74,2
3.1	Билет за десет возења	735.607	7,3	545.596	6,3	74,2
3.2	Билет за 10 возења - билет на елект.картица					
4	Еднодневен билет за автобус (само од електронски паричник преку валидатор)			31	0,0	
5	Седумдневен билет за автобус (+1 билет за жичница и лифт на Крстот во два правци)			104	0,0	
II	Неперсонализирани билети за сите линии	1.946.242	19,3	7.987.460	92,1	410,4
1	Билети за едно возење	1.715.462	17,0	7.786.776	89,8	453,9
1.1	Билет купен во возило за едно возење	1.715.462	17,0	7.753.901	89,4	452,0
1.2	Билет за едно возење (со попуст)			2.050	0,0	
1.3	Билет купен во возило за едно возење - билет на елект.картица			27.768	0,3	

1.4	Билет купен во возило за едно возење - мобилен телефон			3.057	0,0	
2	Преоден билет	20.892	0,2	80	0,0	0,4
3	Билет за едно возење ноќе	184.626	1,8	175.491	2,0	95,1
3.1	Ноќен билет за едно возење	184.626	1,8	175.489	2,0	95,1
3.2	Ноќен билет за едно возење-билет на елект.картица				0,0	
3.3	Ноќен билет за едно возење-мобилен телеф.			2	0,0	
4	Билет за десет возења	25.262	0,3	24.993	0,3	98,9
4.1	Билет за 10 возења	25.262	0,3	11.123	0,1	44,0
4.2	Билет за 10 возења - билет на елект.картица			13.870	0,2	
5	Временски билет од 90 минути (само од електронски паричник преку валидатор)			48	0,0	
6	Еднодневен билет за автобус (само од електронски паричник преку валидатор)			15	0,0	
7	Седумдневен билет за автобус (+1 билет за жичница и лифт на Крстот во два правци)			35	0,0	
8	Дневни пакети- комбинирани билети			22	0,0	
Вкупно		10.099.962	100,0	8.669.326	100,0	85,8

Просечно месечно продадени билети 841.664 722.444 85,8

Количината на продадените неперсонализирани билети во 2016 година е намалена за 1.430.636 билети или за 14,2% во споредба со претходната година. Падот на количината на неперсонализираните билети на градски линии за 91,6% во најголем дел се должи на повлекување од продажба на билетот купен во возило на градски линии (беше во продажба само во Јануари 2016 година), билетот за едно возење на градски линии како и на преодниот билет согласно новиот ценовник со важност од 01.01.2016 година. Со повлекувањето на овие билети од продажба, патниците прејдоа на користење на билетот за едно возење за сите линии од што и произлегува зголемувањето на вкупната количина на неперсонализираните билети за сите линии за 310,4%.

Намалување е забележано и кај билетот за едно возење ноќе за 4,9%, билетот за десет возења за градски линии за 25,8% и билетот за десет возења за сите линии за 1,1%.

9.5 Ремонтно сервисни активности

Во 2016 година обемот на извршени ремонтно-сервисни активности во најголем дел бележи намалување во споредба со минатата година, што е резултат на подобрената старосна структура на возниот парк. Најголемо намалување од 81% е забележано во делот на сервисирање на диференцијали, потоа следат намалувањата во делот на генерални ремонти за 80% и во делот на сервисирање на менувачите за 60%.

Пораст од 12,5% бележат активностите во делот на сервисирање на полуремонти.

ОСТВАРЕН ОБЕМ НА РЕМОНТНО СЕРВИСНИ АКТИВНОСТИ

Таб.16

Р. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Индекс 2016/ 2015
1.	Ремонтни активности	223	177	79	32	19	18	11	61,1
	- Генерален ремонт	48	50	37	19	11	10	2	20,0
	- Полуремонти	175	127	42	13	8	8	9	112,5
2.	Менувачи	243	232	118	74	49	20	8	40,0
3.	Диференцијали	167	157	70	39	46	21	4	19,0

Граф.13

Граф.14

9.6 Сообраќајни незгоди

Во 2016 год. возилата на ЈСП Скопје учествувале во вкупно 338 сообраќајни незгоди, во кои 112 лица се повредени, додека загинале 5 лица. Во споредба со минатата година бројот на сообраќајните незгоди е зголемен за 25,7% или за 69 незгоди. Најголем дел, 152 незгоди или 45% се предизвикани по вина на останатите учесници во сообраќајот, додека за 99 или за 29,3% од сообраќајните незгоди не е утврдена вината.

За 87 незгоди или 25,7% од сообраќајните незгоди е утврдена вина на ЈСП. Бројот на сообраќајни незгоди предизвикани по вина на ЈСП во споредба со минатата година е зголемен за 64,2% или за 34 сообраќајни незгоди.

СООБРАЌАЈНИ НЕЗГОДИ

Таб.17

Р.бр	Сообраќајни незгоди	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Индекс 16/15
1.	По вина на ЈСП / Европски записник	51	42	85	52	80	81	69	53	87	164,2

2.	По вина на останатите учесници / Европски записник	161	132	132	166	156	156	173	154	152	98,7
3.	Не е утврдена вината / Записник од МВР	41	47	28	29	52	110	67	62	99	159,7
ВКУПНО		253	221	245	247	288	347	309	269	338	125,7
Просечно дневно сообраќајни незгоди		0,69	0,61	0,67	0,68	0,79	0,95	0,85	0,74	0,92	124,7
Сообраќајни незгоди по возила во работа		1,24	1,2	1,28	1,27	1,43	1,66	1,46	1,26	1,56	123,8
Повредени		24	38	44	41	50	31	91	58	112	193,1
Загинати		1		3	1	3			2	5	250,0

СООБРАЌАЈНИ НЕЗГОДИ ВО 2016 ГОДИНА

Таб.18

Месец	Европски записник		Записник од МВР	Вкупно	Повредени	Загинати
	По вина на ЈСП	По вина на останатите учесници				
I	7	11	8	26	5	
II	3	13	8	24	14	
III	7	15	12	34	17	2
IV	11	7	5	23	11	
V	6	14	7	27	6	1
VI	11	13	9	33	12	
VII	7	11	7	25	14	
VIII	1	8	6	15	7	
IX	9	15	7	31	6	1
X	9	19	14	42	10	
XI	8	8	9	25	5	1
XII	8	18	7	33	5	
Вкупно	87	152	99	338	112	5

9.7 Инциденти

Во текот на 2016 година во автобусите на ЈСП Скопје се случиле вкупно 110 инциденти и во споредба со минатата година бројот на инциденти е намален за 21,4% или за 30 инциденти.

Намалувањето на бројот на инциденти е резултат на падот на физичките пресметки во возилата за 52,3%, физичките напади врз возачи за 26,7% и заканите врз возачите за 54,5%.

Зголемување бележат оштетувањата на возилата за 4,3%.

ИНЦИДЕНТИ ПО МЕСЕЦИ ВО 2016 ГОДИНА

Таб.19

Месец	Физички напади врз возачи	Физички пресметки во автобус	Оштетување на автобусот	Закани врз возачи	Проблеми (превоз)
I	1	2	7	1	1
II	1	4	4	1	6
III		4	9		2
IV			5		3
V	1	1	9	1	2
VI		1	4		6
VII			6		
VIII	3		4		
IX	2	2	4		
X	2	1	4		2
XI	1	2	9		1
XII		4	8	2	7
Вкупно	11	21	73	5	30

ИНЦИДЕНТИ ПО ГОДИНИ

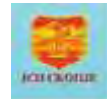
Таб.20

Р. бр.	ВИДОВИ ИНЦИДЕНТИ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Индекс 16/15
1.	Физички напади врз возачи	18	25	24	11	16	18	15	11	73,3
2.	Физички пресметки во автобус	3	16	6	33	32	13	44	21	47,7
3.	Оштетување на возила	79	155	102	164	109	29	70	73	104,3
4.	Закани врз возачи	14	25	14	16	8	6	11	5	45,5
ВКУПНО ИНЦИДЕНТИ		114	221	146	224	165	66	140	110	78,6

Граф.15

Службата за контрола на билети на ЈСП Скопје во текот на 2016 година има извршено 172.233 контроли на билети (просечно дневно 471 контрола / 2,2 контроли просечно дневно по возило во работа), при што се наплатени дополнителни билети на 1.069 патници.

**ИЗВРШЕНИ КОНТРОЛИ, ПОДНЕСЕНИ ЗАПИСНИЦИ , ОДЗЕМЕНИ МЕСЕЧНИ БИЛЕТИ И
НАПЛАТЕНИ ДОПОЛНИТЕЛНИ БИЛЕТИ ЗА 2016 ГОДИНА ПО МЕСЕЦИ**

Таб.21

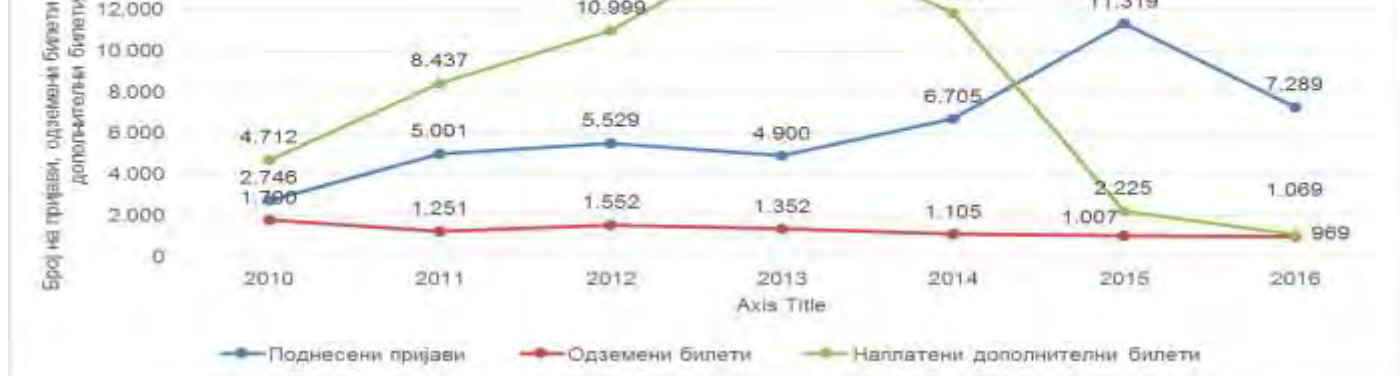
Месец	Извршени контроли	Поднесени записници (пријави)	Одземени месечни билети	Наплатени дополнителни билети
I	12.349	590	448	86
II	15.300	744	128	105
III	18.482	853	70	129
IV	17.330	810	47	122
V	16.701	774	43	111
VI	14.277	672	44	74
VII	12.046	676	26	104
VIII	12.148	451	13	64
IX	12.501	544	41	82
X	12.676	533	40	96
XI	14.075	381	36	61
XII	14.348	261	33	35
Вкупно	172.233	7.289	969	1.069

**ИЗВРШЕНИ КОНТРОЛИ, ПОДНЕСЕНИ ПРИЈАВИ, ОДЗЕМЕНИ БИЛЕТИ И
НАПЛАТЕНИ ДОПОЛНИТЕЛНИ БИЛЕТИ**

Таб.22

Р. бр .	Елементи	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Индекс
1	Извршени контроли	159.625	156.230	147.908	156.540	186.209	180.520	172.233	95,4
2	Поднесени пријави	2.746	5.001	5.529	4.900	6.705	11.319	7.289	64,4
3	Одземени билети	1.790	1.251	1.552	1.352	1.105	1.007	969	96,2
4	Наплатени дополнителни билети	4.712	8.437	10.999	15.635	11.828	2.225	1.069	48,0

Граф.16

10. ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ

ЈСП СКОПЈЕ својата дејност ја врши според принципот на транспарентност и континуитет. Сметководствената евиденција и финансиските извештаи се водат и изготвуваат согласно Законот за јавни претпријатија, Законот за трговски друштва и Правилникот за водење сметководство. Сметководствените стандарди што се применуваат во РМ се Меѓународните сметководствени стандарди и Меѓународните стандарди за финансиско известување од 2009 год. утврдени од Одборот за Меѓународни сметководствени стандарди.

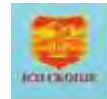
Претпријатието приходите ги евидентира кога е извесно дека ќе се остварат идни економски користи и истите можат да бидат соодветно измерени. Продажбата се евидентира според фактурираната вредност намалена за ДДВ. Вредноста на набавките на стоки и услуги е признаена како расход во моментот на трошењето.

Во 2016 год. ЈСП СКОПЈЕ оствари позитивен финансиски резултат - бруто добивка од редовно работење пред оданочување во износ од 73,2 милиони денари. Без приход од субвенции за покривање на потешкотиите во работењето, ЈСП би остварило загуба од 36,8 милиони денари.

ОСТВАРЕНИ ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ - БИЛАНС НА УСПЕХ

Таб.23

Р.бр.	Е Л Е М Е Н Т И	2015	Стр.%	2016	Стр.%	Индекс
I	ПРИХОДИ-вкупно	1.850.177.000	100,0	1.544.732.000	100,0	83,5
1	Приход превоз од патници - линиски превоз	998.486.000	54,0	903.545.000	58,5	90,5
2	Приход од субвенции - бесплатен превоз	47.619.000	2,6	120.532.000	7,8	253,1
3	Приход превоз од патници - Жичница	13.851.000	0,7	14.499.000	0,9	104,7
4	Приход од субвенции - потешкотии во работењето	110.000.000	5,9	110.000.000	7,1	100,0
5	Приход од субвенции - Автобуски постојки	5.802.000	0,3	6.284.000	0,4	108,3
6	Приход од субвенции - АВЛ	29.241.000		51.512.000	3,3	176,2
7	Приход од донации	610.409.000	33,0	298.188.000	19,3	48,9
8	Останати приходи	34.769.000	1,9	40.172.000	2,6	115,5
II	РАСХОДИ-вкупно	1.768.266.000	100,0	1.471.564.000	100,0	83,2
1	Трошоци од работење	537.787.000	30,4	499.914.000	34,0	93,0
2	Амортизација	632.119.000	35,7	339.606.000	23,1	53,7
3	Бруто плати	598.360.000	33,8	632.044.000	43,0	105,6
III	Бруто добивка од редовно работење пред	81.911.000		73.168.000		89,3

	оданочување (I - II)			
IV	Загуба од редовно работење пред оданочување (II - I)			
V	Данок од добивка од редовно работење	8.931.000	7.908.000	88,5
VI	Загуба од редовно работење по оданочување (IV+ V)			
VII	Добивка од редовно работење по оданочување (IV+ V)	72.980.000	65.260.000	89,4

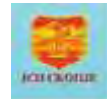
Како основица за пресметка на данокот на добивка за 2016 год., согласно Даночниот биланс за оданочување на добивката се земени следните трошоци:

I.	Финансиски резултат во Биланс на успех	73.167.860,00
II.	Непризнати расходи за даночни цели	8.315.913,00
-	Исплатени надоместоци на трошоци и др. лични примања	
	Од работен однос над утврдениот износ	12.704,00
-	Трошоци за отпис на ненаплатени побарувања	4.735.691,00
-	Парични и даночни казни, пенали и казнени камати за ненавремена уплата на јавни давачки и на трошоци за присилна наплата	69.688,00
-	Износ на ненаплатени побарувања од заем	210.608,00
-	Репрезентација и спонзорства	3.209.376,00
-	Други усогласувања на расходи	77.846,00
III.	Даночна основа	81.483.773,00
IV.	Намалување на даночна основа	2.407.487,00
-	Износ на наплатени побарувања за кои во претходниот период е зголемена даночната основа	2.407.487,00
V.	Даночна основа по намалување	79.076.286,00
VI.	Пресметан данок на добивка	7.907.629,00
VII.	Пресметан данок по намалување	7.907.629,00
-	Платени аконтации на данок на добивка за даночен период	8.292.023,00
-	Износ на доплата/повеќе платен износ	-384.394,00

ПЛАНИРАН И ОСТВАРЕН БИЛАНС НА УСПЕХ

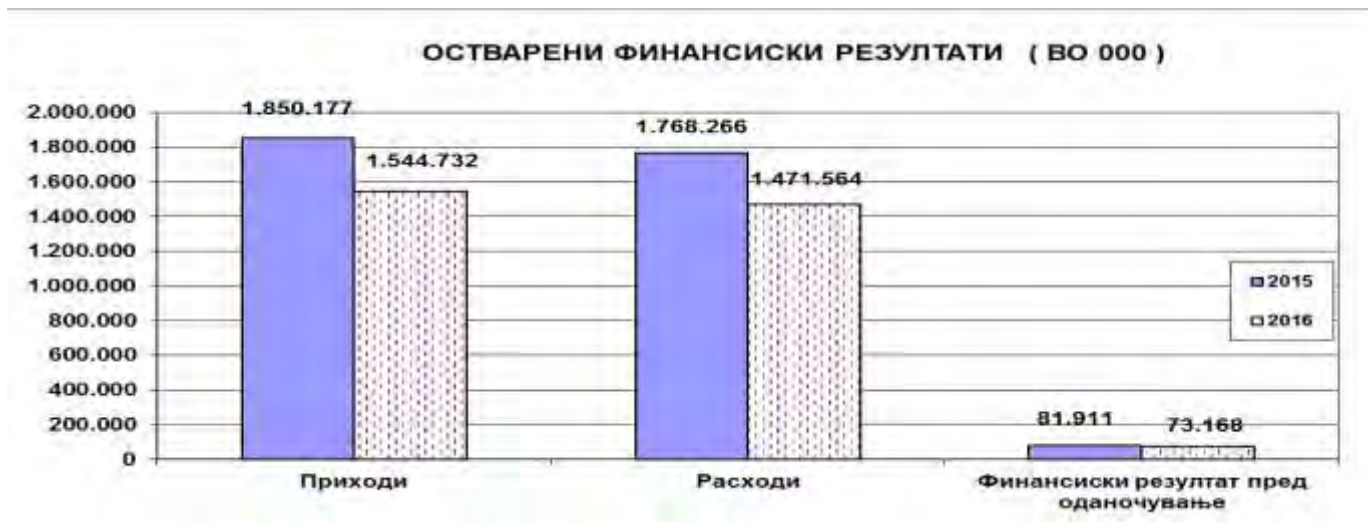
Таб.24

Р.бр.	Елементи	План 2016	Остварено 2016	Остварување на планот - индекс
-------	----------	-----------	----------------	--------------------------------

I	Вкупен приход	1.823.626.000	1.544.732.000	84,7
II	Расходи	1.823.325.000	1.471.564.000	80,7
III	Бруто добивка (I - II)	301.000	73.168.000	24.308,3

Граф.17

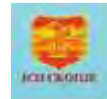
10.1 Приходи

Остварениот вкупен приход во 2016 год. изнесува 1.544,7 мил. ден. и во споредба со минатата година е намален за 16,5% или за 305,4 мил. денари, додека вкупниот приход без приход од субвенции и донации е намален за 8,5% или за 88,9 мил. денари.

СТРУКТУРА НА ОСТВАРЕНИОТ ВКУПЕН ПРИХОД

Таб.25

Р. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	2015	Стр. %	2016	Стр. %	Индекс
1	Приходи од продажба	1.059.956.000	57,3	1.038.576.000	67,2	98,0
1.1	Приход од превоз на патници (линиски превоз)	998.486.000	54,0	903.545.000	58,5	90,5
1.2	Приход од субвенции -бесплатен превоз	47.619.000	2,6	120.532.000	7,8	253,1
1.3	Приход од превоз на патници (Жичница)	13.851.000	0,7	14.499.000	0,9	104,7
2	Приходи од продажба на добра	1.771.000	0,3	2.009.000	0,1	113,4
3	Приходи од продажба на отпадоци	96.000	0,0	61.000	0,0	63,5
4	Приходи по основ на употреба на сопст. производи, услуги, стоки и материјали	811.000	0,0	649.000	0,0	80,0
4.1	Приход од реализирани полупроизводи	187.000	0,0	183.000	0,0	97,9
4.2	Приходи од Транспортен Центар	430.000	0,0	364.000	0,0	84,7
4.3	Останати приходи	194.000	0,0	102.000	0,0	52,6
5	Приходи од наемнина	17.351.000	0,9	20.114.000	1,3	115,9
5.1	Приходи од даден деловен објект	1.804.000	0,1	1.232.000	0,1	68,3
5.2	Приходи од закуп на автобус	166.000	0,0			
5.3	Приход од ангажирање на тур. водич	15.000	0,0	22.000	0,0	146,7
5.4	Приходи од наем (АВЛ)			3.599.000	0,2	
5.5	Приходи од наемнина (реклами)	15.366.000	0,8	15.261.000	1,0	99,3
6	Приходи од посредување - услуги (реклами)	483.000	0,0	578.000	0,0	119,7
7	Приходи од вред.усогласување	584.000	0,0	212.000	0,0	36,3
8	Добивки од продажба на нематер.	49.000	0,0			
9	Вишоци	446.000	0,0	26.000	0,0	5,8
10	Приходи од наплатени отпишани побар.	4.113.000	0,2	2.407.000	0,2	58,5
11	Приходи од премии, субвенции и дона.	755.452.000	40,8	465.984.000	30,2	61,7

11.1	Приход од субвенции (потешкотии во работењето)	110.000.000	5,9	110.000.000	7,1	100,0
11.2	Приходи од странски донации	190.000	0,0	179.000	0,0	94,2
11.3	Приходи од донации (автобуси)	556.892.000	30,1	242.085.000	15,7	43,5
11.4	Приходи од донации (Жичница)	49.174.000	2,7	49.174.000	3,2	100,0
11.5	Приход од донации (нафта)	3.657.000	0,2	4.978.000	0,3	136,1
11.6	Приход од донации (опрема)	474.000	0,0	474.000	0,0	100,0
11.7	Приход од субвенции (автобуски постојки)	5.802.000	0,3	6.284.000	0,4	108,3
11.8	Приход од субвенции (АВЛ)	29.241.000	1,6	51.512.000	3,3	176,2
11.9	Приход (возила без надомест)			49.000	0,0	
11.10	Приход од донации во земјата	22.000	0,0	1.249.000	0,1	5.677,3
12	Останати приходи од работењето	7.841.000	0,4	13.532.000	0,9	172,6
12.1	Приходи од надомест на штети	4.077.000	0,2	7.172.000	0,5	175,9
12.2	Приход од поврат на давачки	122.000	0,0	47.000	0,0	38,5
12.3	Приходи од наплатени пенали			1.234.000	0,1	
12.4	Други приходи	115.000	0,0	14.000	0,0	12,2
12.5	Приходи од штети од вработени и др.	408.000	0,0	412.000	0,0	101,0
12.6	Други приходи надом.то.по постапка			20.000	0,0	
12.7	Приход од штети од договор на дело	83.000	0,0	37.000	0,0	44,6
12.8	Приходи од поврат на придонеси	207.000	0,0	213.000	0,0	102,9
12.9	Дополнително утврдени приходи	421.000	0,0	1.585.000	0,1	376,5
12.10	Приходи од издавање приколки	54.000	0,0	19.000	0,0	35,2
12.11	Приходи дополнит. билет по записник	1.911.000	0,1	1.122.000	0,1	58,7
12.12	Приход од набавки во странство	3.000	0,0			
12.13	Приходи дупликат билет - ученици	152.000	0,0			
12.14	Приходи од казни (глоби)	257.000	0,0	1.657.000	0,1	644,7
12.15	Приходи по други основи	31.000	0,0			
13	Приходи врз основа на камати од работење	1.214.000	0,1	537.000	0,0	44,2
14	Приходи врз основа на позитив.	10.000	0,0	6.000	0,0	60,0
15	Останати финансиски приходи			41.000	0,0	
	Вкупен приход	1.850.177.000	100,0	1.544.732.000	100,0	83,5
Вкупен приход без приход од субвенции и донации		1.047.106.000		958.216.000		91,5

Р.бр.1.2 / 11.1 / 11.7 / 11.8 Приход од субвенции:

Во 2016 година за бесплатен превоз добиени се субвенции во износ од 120,5 милиони денари, за покривање на потешкотиите во работењето добиени се субвенции во износ од 110 мил. денари, за автобуски постојки добиени се субвенции во износ од 6,3 милиони денари и за АВЛ добиени се субвенции во износ од 51,5 милиони денари.

Р.бр.5.4 Приход од наем - АВЛ:

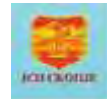
Во 2016 година остварени се приходи од наем / користење на опремата (АВЛ) од страна на другите превозници во износ од 3,6 милиони денари..

Р.бр.11.2 / 11.3 / 11.4 / 11.5 / 11.6 Приход од донации:

Во 2016 година евидентирани се следните приходи од донации:

- Приходи од странска донација 179.000 ден./ евидентиран трошок ;
- Приходи од донација – автобуси 242.085.000 ден. / евидентирана амортизација ;
- Приходи од донација – жичница 49.174.000 ден. / евидентирана амортизација ;
- Приходи од донација – дизел гориво 4.978.000 ден. / евидентирани трошоци за нафта ;
- Приходи од донација – опрема 474.000 ден. / евидентирана амортизација
- Приходи од донација во земјата 1.246.000 ден./ евидентиран трошок

Последните години ЈСП добива државна поддршка со донации во основни средства и потрошен материјал, на што во најголем дел се должи и подобрената материјално – финансиска состојба на претпријатието.

Р.бр.12.1 Приход од надомест на штети :

Приходите од надомест на штети бележат пораст за 75,9% или за 3,1 милиони денари во однос на претходната година и се однесуваат во најголем дел на приходи остварени од осигурителни компании.

Р.бр.12.14 Приход од казни :

Приходите од казни бележат пораст за 544,7% или за 1,4 милиони денари во однос на претходната година и се резултат на зголемениот број на наплатени казни (глоби) од физички лица за непоседување билет при користење на превоз по судски решенија.

10.2 Расходи

Вкупно остварените расходи во 2016 год. изнесуваат 1.471,6 милиони ден. и во споредба со минатата година бележат намалување за 16,8% или за 296,7 мил. денари.

Намалувањето на расходите е резултат на намалените материјални трошоци за 29,1 мил.ден. или за 6,2%, вкалкулирана амортизација за 292,5 мил. денари или за 46,3% и трошоци од финансирање за 9,4 мил. денари или за 85,8%.

Зголемување бележат нематеријалните трошоци за 0,8 мил. денари или за 1,4% како и бруто платите за 33,7 мил. денари или за 5,6%.

ПРЕГЛЕД НА ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ

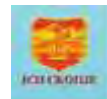
Таб.26

Р. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	2015	Стр. %	2016	Стр. %	Индекс
I	Материјални расходи - вкупно	468.032.00 0	26,5	438.889.00 0	29,8	93,8
II	Вкалкулирани бруто плати	598.360.00 0	33,8	632.044.00 0	43,0	105,6
III	Вкалкулирана амортизација	632.119.00 0	35,7	339.606.00 0	23,1	53,7
IV	Нематеријални расходи-вкупно	58.618.000	3,3	59.451.000	4,0	101,4
V	Набавна вредност на продадени стоки	121.000	0,0	5.000	0,0	4,1
VI	Расходи од финансирање	11.016.000	0,6	1.569.000	0,1	14,2
	ВКУПНИ РАСХОДИ	1.768.266.0 00	100, 0	1.471.564.0 00	100, 0	83,2

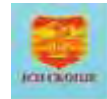
10.2.1 Материјални трошоци

Таб.27

Р. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	2015	Учество во вкупни	2016	Учество во вкупни	Инд.
--------	-----------------	------	-------------------	------	-------------------	------

			расходи %		расходи %	
1	Потрошени материјали	4.927.000	0,3	2.761.000	0,2	56,0
1.1	Канцелариски материјал	4.927.000	0,3	2.761.000	0,2	56,0
2	Потрошена енергија	354.013.000	20,0	309.747.000	21,0	87,5
2.1	Нафта	328.804.000	18,6	281.866.000	19,2	85,7
2.2	Мазива, масти, антифриз, бензин и др. гориво	13.617.000	0,8	12.841.000	0,9	94,3
2.3	Трошоци за компримиран природен гас	526.000	0,0	172.000	0,0	32,7
2.4	Трошоци за природен гас-греење	4.406.000	0,2	2.594.000	0,2	58,9
2.5	Електрична енергија	6.577.000	0,4	12.203.000	0,8	185,5
2.6	Парно грееење	83.000	0,0	71.000	0,0	85,5
3	Трошоци на резервни делови	31.642.000	1,8	24.742.000	1,7	78,2
4	Отпис на ситен инвентар, автогуми	10.167.000	0,6	10.866.000	0,7	106,9
4.1	Авто гуми	8.395.000	0,5	7.587.000	0,5	90,4
4.2	Отпис на ситен инвентар	275.000	0,0	145.000	0,0	52,7
4.3	Отпис на алат	448.000	0,0	389.000	0,0	86,8
4.4	Отпис на ХТЗ	1.049.000	0,1	2.745.000	0,2	261,7
5	Транспортни услуги	845.000	0,0	3.762.000	0,3	445,2
5.1	Транспортни услуги	845.000	0,0	3.759.000	0,3	444,9
5.2	Извршен превоз од ЈСП ТУРС - локал			3.000	0,0	
6	Поштенски, телефонски услуги	5.123.000	0,3	16.693.000	1,1	325,8
6.1	ПТТ трошоци - телефон	1.353.000	0,1	1.506.000	0,1	111,3
6.2	Интернет	233.000	0,0	185.000	0,0	79,4
6.3	Трошоци за одржување на аплик.софтвер (АВЛ)	3.280.000	0,2	14.793.000	1,0	451,0
6.4	Други ПТТ трошоци, поштенски и телекомуникац. услуги	257.000	0,0	209.000	0,0	81,3
7	Надворешни услуги (трошоци за привремени и повремени услуги)	18.909.000	1,1	23.122.000	1,6	122,3
8	Трош. за одржув. на основни средства	9.262.000	0,5	6.750.000	0,5	72,9
9	Наемнина	6.846.000	0,4	5.463.000	0,4	79,8
10	Комунални услуги	6.039.000	0,3	6.331.000	0,4	104,8
10.1	Вода	2.692.000	0,2	2.803.000	0,2	104,1
10.2	Ѓубретарина	3.344.000	0,2	3.522.000	0,2	105,3
10.3	Други комунални услуги	3.000	0,0	6.000	0,0	200,0
11	Трошоци за реклама, пропаганда	3.251.000	0,2	9.346.000	0,6	287,5
12	Останати услуги - материјални трошоци	17.008.000	1,0	19.306.000	1,3	113,5
12.1	Комунални такси	267.000	0,0	279.000	0,0	104,5
12.2	Услуги за увоз - извоз посредување					
12.3	Здравствени услуги	512.000	0,0	294.000	0,0	57,4
12.4	Печатење, налепници, реклами, натписи	8.000	0,0			
12.5	Трошоци за обезбедување	186.000	0,0	165.000	0,0	88,7
12.6	Технички преглед на возила	220.000	0,0	734.000	0,0	333,6
12.7	Регистрација на моторни возила	337.000	0,0	302.000	0,0	89,6
12.8	Надомест за патишта	3.637.000	0,2	3.390.000	0,2	93,2
12.9	Други материјални трошоци	44.000	0,0	29.000	0,0	65,9
12.10	Други непроизводни услуги	369.000	0,0	283.000	0,0	76,7
12.11	Технички преглед и испитување (Жичница)	61.000	0,0	77.000	0,0	126,2
12.12	Трошоци за лиценци и др.	46.000	0,0	46.000	0,0	100,0
12.13	Шпедитерски услуги			12.000	0,0	
12.14	Трошоци за автобуски билети	3.017.000	0,2	2.955.000	0,2	97,9
12.15	Трошоци за електронски картички	8.092.000	0,5	10.394.000	0,7	128,4

12.16	Останати материјални трошоци	212.000	0,0	346.000	0,0	163,2
Материјални расходи - вкупно		468.032.000	26,5	438.889.000	29,8	93,8

Р.6.2.1 Трошоци за нафта

Трошоците за нафта во споредба со минатата година се намалени за 46,9 мил. денари или за 14,3%, исклучиво како резултат на намалувањето на цената на нафта во просек за 10,7% (просечна цена на нафта со ДДВ во 2015 = 52,18 ден., а во 2016 = 46,61 ден.) со оглед на зголемената количина на потрошена нафта за 326.000 литри или за 4,3%.

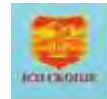
Година	Количина-литри	Денари
2008	5.649.520	291.649.000
2009	5.715.409 + 65.889	214.352.000 - 77.297.000
2010	6.078.867 +363.458	279.078.000 +35.412.000
2011	6.548.110 +469.243	362.538.000 +83.460.000
2012	6.980.662 +432.552	415.669.000 +53.131.000
2013	7.160.997 +180.335	412.575.000 - 3.094.000
2014	7.388.044 +227.047	403.856.000 - 8.719.000
2015	7.632.309 +244.265	328.804.000 -75.052.000
2016	7.957.974 +325.665	281.866.000 -46.938.000

Просечна цена на нафтата со вклучен ДДВ	Индекс
Просечна цена на нафтата 2008 = 63,85 ден.	
Просечна цена на нафтата 2009 = 46,42 ден.	Индекс 2009/ 2008 77,7 - 27,3%
Просечна цена на нафтата 2010 = 56,26 ден.	Индекс 2010/ 2009 121,2 + 21,2%
Просечна цена на нафтата 2011 = 67,12 ден.	Индекс 2011/ 2010 119,3 + 19,3%
Просечна цена на нафтата 2012 = 71,89 ден.	Индекс 2012/ 2011 107,1 + 7,1%
Просечна цена на нафтата 2013 = 69,74 ден.	Индекс 2013/ 2012 97,0 - 3,0%
Просечна цена на нафтата 2014 = 66,10 ден.	Индекс 2014/ 2013 94,8 - 5,2%
Просечна цена на нафтата 2015 = 52,18 ден.	Индекс 2015/ 2014 78,9 - 21,1%
Просечна цена на нафтата 2016 = 46,61 ден.	Индекс 2016/ 2015 89,3 - 10,7%

ДВИЖЕЊЕ НА ЦЕНАТА НА НАФТАТА

Таб.28

Месец	2015		2016	
	Дата	Цена	Дата	Цена
Јануари	Од 13.01	51,00	Од 12.01	42,50
	Од 27.01	48,50	Од 26.01	39,00
Февруари	Од 10.02	51,00	Од 09.02	41,00
	Од 24.02	55,00		

Март	Од 10.03	55,50	Од 08.03	43,50
	Од 24.03	53,50	Од 23.03	45,00
Април	Од 07.04	53,00	Од 05.04	44,00
	Од 21.04	54,50		
Мај	Од 05.05	57,50	Од 04.05	47,00
	Од 19.05	58,00	Од 31.05	50,00
Јуни	Од 02.06	57,00		
	Од 16.06	56,50		
	Од 30.06	55,00	Од 28.06	49,50
Јули	Од 14.07	53,50	Од 12.07	49,00
	Од 28.07	53,00	Од 26.07	48,00
Август	Од 11.08	51,00	Од 09.08	46,00
	Од 25.08	49,00	Од 23.08	48,00
Септември	Од 08.09	49,00		
	Од 22.09	50,00		
Октомври	Од 06.10	50,00	Од 18.10	50,00
	Од 10.10	50,50		
Ноември	Од 03.11	49,50	Од 15.11	47,00
			Од 29.11	48,50
Декември	Од 01.12	48,50		
	Од 15.12	46,50	Од 13.12	51,50
	Од 29.12	43,50	Од 27.12	53,50

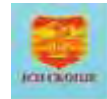
Р.6.2.3 Трошоци за компримиран природен гас

Трошоците за компримиран природен гас се намалени за 67,3% поради намалената количина на потрошен компримиран природен гас (во 2015 год. = 21.817 нм3, а во 2016 год. = 9.801 нм3) за 12.016 нм3 или за 55,1% и намалените цени на компримираниот природен гас. .

КОЛИЧИНА НА ПОТРОШЕН КОМПРИМИРАН ПРИРОДЕН ГАС (ВО НМ3)

Таб.29

Месец	2015	2016	Индекс
Јануари	2.102	1.938	92,2
Февруари	2.030	1.760	86,7
Март	5.228	1.916	36,6
Април	2.311	1.057	45,7
Мај	2.708	888	32,8
Јуни	1.619	914	56,5
Јули	266	428	160,9
Август			
Септември		494	
Октомври		406	
Ноември	2.570		
Декември	2.983		

Вкупно	21.817	9.801	44,9
---------------	---------------	--------------	-------------

Напомена: Во Август, Ноември и Декември 2016 година станицата за полнење на компримиран природен гас не работела.

ПРЕГЛЕД НА ЦЕНИ НА КОМПРИМИРАН ПРИРОДЕН ГАС

Таб.30

Месец	2015			2016			Индекс
	Цена со ДДВ	Услуга	Вкупна цена	Цена со ДДВ	Услуга	Вкупна цена	
Јануари	28,7800	2,5370	31,3170	19,5004	2,5370	22,0374	70,4
Февруари	29,6863	2,5370	32,2233	19,8701	2,5370	22,4071	69,5
Март	30,3408	2,5370	32,8778	19,7334	2,5370	22,2704	67,7
Април	25,8064	2,5370	28,3434	16,2780	2,5370	18,8150	66,4
Мај	26,1070	2,5370	28,6440	16,2280	2,5370	18,7650	65,5
Јуни	25,8870	2,5370	28,4240	16,2768	2,5370	18,8138	66,2
Јули	22,3560	2,5370	24,8930	15,5808	2,5370	18,1178	72,8
Август							
Септември				15,3967	2,5370	17,9337	
Октомври				16,0104	2,5370	18,5474	
Ноември	19,0229	2,5370	21,5599				
Декември	19,6884	2,5370	22,2254				

Р.6.2.4 Трошоци за природен гас – греење

Трошоците за природен гас - греење се намалени за 41,1% поради намалените цени на природниот гас и намалената количина на потрошен природен гас за 35.424 нм3 или за 11,4% (во 2015 год. = 204.165 нм3, а во 2016 год. = 168.741 нм3).

КОЛИЧИНА НА ПОТРОШЕН ПРИРОДЕН ГАС (ВО НМ3)

Таб. 31

Месец	2015	2016	Индекс
Јануари	46.436	43.953	94,7
Февруари	35.513	27.002	76,0
Март	32.638	21.426	65,6
Април	14.815	2.770	18,7
Октомври	5.029	4.382	87,1
Ноември	28.312	27.797	98,2
Декември	41.422	41.411	100,0
Вкупно	204.165	168.741	82,6

ПРЕГЛЕД НА ЦЕНИ НА ПРИРОДЕН ГАС

Таб.32

Месец	2015	2016	Индекс
	Цена со ДДВ	Цена со ДДВ	
Јануари	28,7800	19,5004	67,8
Февруари	29,6863	19,8701	66,9
Март	30,3408	19,7334	65,0
Април	25,8064	16,2780	63,1
Мај	26,1070	16,2280	62,2
Октомври	19,0104	16,0104	84,2
Ноември	19,0229	16,3373	85,9
Декември	19,6884	16,6401	84,5

Р.6.2.5 Трошоци за електрична енергија

Трошоците за електрична енергија во споредба со минатата година бележат зголемување за 85,5% или за 5,6 милиони денари што се должи на заостанатиот долг за електрична енергија од претходните години. Согласно спогодбата направена со ЕВН дел од долгот е исплатен во 2016 година.

Година	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Инд. 2016/ 2009 = 234,6
Трошок (во 000)	5.202	5.883	7.289	8.859	8.877	7.719	6.577	12.203	Инд. 2016/ 2015 = 185,5

Р.6.3 Трошоци за резервни делови

Трошоците за резервни делови во споредба со минатата година бележат намалување за 21,8% или за 6,9 милиони денари и се однесуваат на редовното одржување на возниот парк во континуирана техничка исправност.

Година	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Трошок (во 000)	58.497	48.008	40.344	46.485	44.878	32.576	20.439	21.514	26.955	31.642	24.742
Индекс 2016/ 2006 = 42,3 - 57,7% (- 33,8 мил. ден.)											
Индекс 2016/ 2015 = 78,2 - 21,8% (- 6,9 мил. ден.)											

Р.6.4.2 / 4.3 Ситен инвентар, алат, амбалажа

Отписот на ситниот инвентар и алат се врши согласно рокот на издавање и нивната амортизираност.

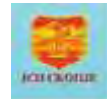
Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Инд. 2016/ 2008 = 63,9
Трошок (во 000)	835	1.098	855	1.034	748	1.089	1.163	723	534	Инд. 2016/ 2015 = 73,9

Р.6.4.4 Трошоци за работна облека

Трошоците за работна облека се детерминирани од временските рокови за употреба на службени униформи и заштитна работна облека согласно Правилникот и нормативот за заштита при работа;

Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Инд. 2016/2008 = 107,8
Трошок (во 000)	2.547	2.198	1.442	4.521	2.183	1.429	7.307	1.049	2.745	Инд. 2016/2015 = 261,7

Р.6.8 Трошоци за одржување на основни средства

Трошоците за одржување на основните средства бележат намалување од 27,1% и се однесуваат на трошоци за тековното и инвестиционото одржување, одржување на хигиената, одржување на АВЛ системот и др ;

Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Инд.2016/2008 = 307,8
Трошок (во 000)	2.193	1.918	1.360	2.753	7.063	10.072	9.718	9.262	6.750	Инд.2016/2015 = 72,9

Р.6.11 Трошоци за реклама, пропаганда

Трошоците за реклама, пропаганда се зголемени за 187,5% по основ на закуп на медиумски простор и реклама;

Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Инд.2016/2008 = 1.943,0
Трошок (во 000)	481	2.577	716	255	1.113	1.438	1.588	3.251	9.346	Инд.2016/2015 = 287,5

10.2.2 Амортизација

Амортизацијата во најголем дел се однесува на книговодствено евидентирање на приходите од донација како износ за покривање на амортизацијата која настанала со набавката на основни средства..

Калкулација на амортизација за 2016 година

Амортизација автобуси (ЈУТОНГ) -----	242.355.000 ден.
Амортизација (Жичница) -----	49.175.000 ден
Амортизација (Перална за двокатни авт.) -----	343.000 ден.
Амортизација (Автобуски постојки) -----	6.284.000 ден.
Амортизација (АВЛ) -----	31.510.000 ден.
Амортизација останато -----	9.939.000 ден.

Вкупно -----	339.606.000 ден.

10.2.3 Бруто плати

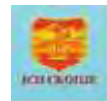
Пресметаните и исплатените бруто плати за 2016 год. изнесуваат 632 милиони ден. и во споредба со минатата година бележат зголемување за 33,9 мил.ден. или за 5,7% што е резултат на зголемениот просечен број на вработени за 1,7%. Зголемување на бруто платите е резултат на зголемување на нето платите за 5,6% и даноците и придонесите од плати за 5,9%.

Нето платите во вкупниот износ на бруто плати учествуваат со 67,7%, а во вкупните расходи со 29,1%, додека даноците и придонесите од плати во бруто платите учествуваат со 32,3%, а во вкупните расходи со 13,9%.

СТРУКТУРА НА БРУТО ПЛАТИТЕ

Таб.33

Ред. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	2015	Стр. %	2016	Стр. %	Индекс
-------------	-----------------	------	-----------	------	-----------	--------

I	Бруто плати (1 + 2)	598.157.000	100,0	632.044.000	100,0	105,7
1.	Нето плати	405.073.000	67,7	427.651.000	67,7	105,6
2.	Даноци и придонеси од плати-вкупно (2.1 + 2.2)	193.084.000	32,3	204.393.000	32,3	105,9
2.1.	Данок од плати	31.581.000	5,3	33.741.000	5,3	106,8
2.2.	Придонеси од плати	161.503.000	27,0	170.652.000	27,0	105,7
	- Инвалидско и пензиско	107.669.000	18,0	113.768.000	18,0	105,7
	- Здравствено осигурување	43.665.000	7,3	46.139.000	7,3	105,7
	- Придонес за вработување	7.178.000	1,2	7.585.000	1,2	105,7
	- Професионални заболувања	2.991.000	0,5	3.160.000	0,5	105,7

Граф.18

**БРУТО ПЛАТА
(ПО ВИДОВИ ПРИМАЊА)**

Таб.34

Р. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	2015	Стр. %	2016	Стр. %	Индекс
1.	Редовна работа	367.427.000	61,4	435.794.000	68,9	118,6
2.	Нокна работа	43.243.000	7,2	52.437.000	8,3	121,3
3.	Државни празници	10.935.000	1,8	13.540.000	2,1	123,8
4.	Годишни одмори	27.599.000	4,6	55.591.000	8,8	201,4
5.	Стимули	94.625.000	15,8	7.937.000	1,3	8,4
6.	Минат труд	51.436.000	8,6	60.674.000	9,6	118,0
7.	Боледувања до 30 дена	2.892.000	0,5	6.071.000	1,0	209,9
В к у п н о		598.157.000	100,0	632.044.000	100,0	105,7

ОСТВАРЕНИ ПРОСЕЧНИ НЕТО ПЛАТИ ПО КВАЛИФИКАЦИИ

Таб.35

Ред. бр.	Квалификации	2015	2016	Номинален индекс	Реален индекс
1	В К В	24.763	24.998	100,9	101,2
2	К В		21.281		
3	Н С С	15.661	16.405	104,8	105,0
4	С С С	20.332	24.198	119,0	119,3
5	В С	26.299	26.324	100,1	100,3
6	В С С	34.157	34.288	100,4	100,6
ВКУПНО		23.594	24.463	103,7	103,9

Просечно остварената нето плата по работник во ЈСП СКОПЈЕ во 2016 год. изнесува 24.463 денари и во однос на минатата година бележи пораст номинално за 3,7%, и реално за 3,9%, ако се земе во предвид намалувањето на трошоците за живот во РМ за 0,2% според класификацијата COICOP (Classification of Individual Consumption by Purpose).

10.2.3.1 Искористеност на работното време

Вкупниот фонд на остварени часови за 2016 год. изнесува 3.067.529 часови и во споредба со минатата година е зголемен 52.551 час или за 1,7% како резултат на зголемениот број на вработени просечно за 1,7% (просеч.број на вработени 2015 год. = 1.389 / просеч. број на вработени 2016 = 1.412).

Таб.36

Година	Број на вработени на крајот на месецот												Просечен број на вработени
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
2015	1.341	1.418	1.414	1.409	1.404	1.401	1.391	1.386	1.380	1.377	1.374	1.373	1.389
2016	1.373	1.438	1.434	1.432	1.425	1.419	1.415	1.409	1.405	1.404	1.397	1.394	1.412

Во структурата на остварените часови најголемо е учеството на ефективните часови со 88,9%, потоа следат неефективните часови кои бележат учество од 10,3% и останатите часови со учество од 0,8%.

Во споредба со минатата година ефективните часови бележат зголемување за 20.503 часови или за 0,8% поради зголемениот број на часови по основ на редовна работа за 29.332 часови или за 1,3%.

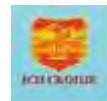
Неефективните часови бележат пораст за 37.240 часови или за 13,3% што е резултат на зголемениот број на часови по основ на годишни одмори за 19.280 часови или за 7,4% и боледувања до 30 дена за 17.960 часови или за 85,1%.

Останатите часови бележат намалување за 5.192 часови или за 18,3% поради намалениот број на часови по основ на боледување преку ФЗО за 5.208 часови или за 18,5%

ОСТВАРЕНИ ЧАСОВИ ВО ЈСП СКОПЈЕ

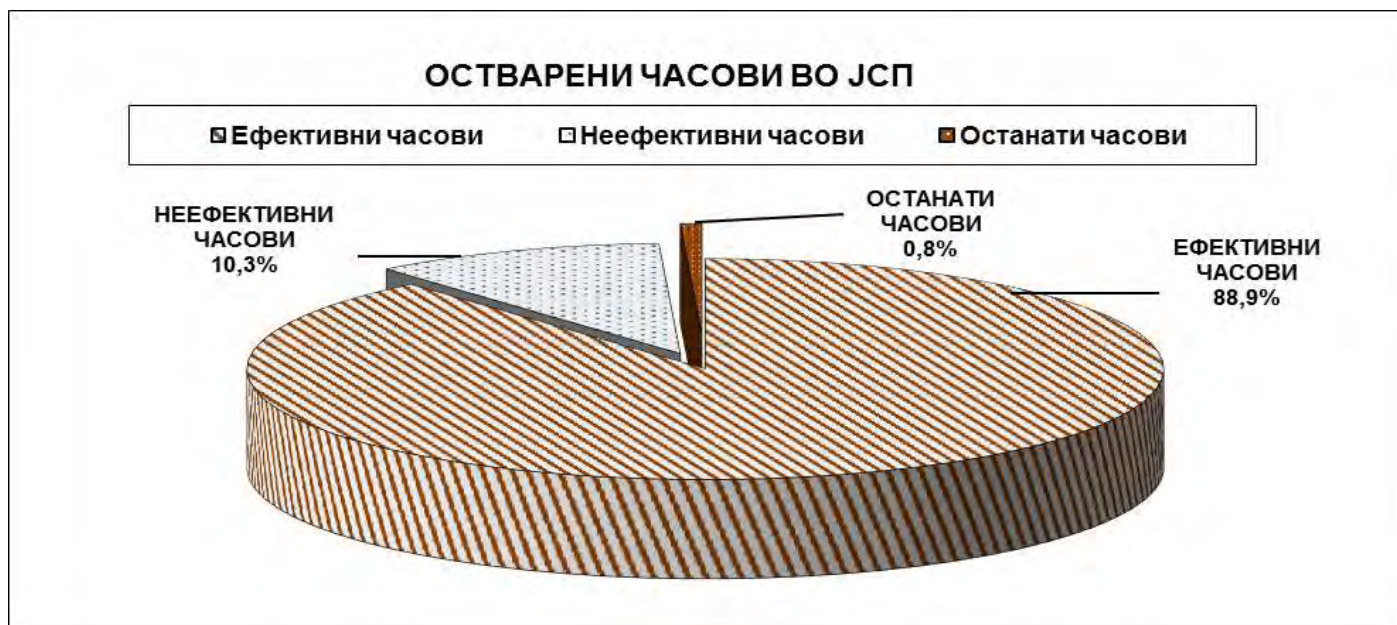
Таб.37

Ред. бр.	ЕЛЕМЕНТИ	2015	Стр. %	2016	Стр. %	Индекс
----------	----------	------	--------	------	--------	--------

1.	Редовна работа	2.343.947	77,7	2.373.279	77,4	101,3
2.	Продолжена работа					
3.	Ноќна работа	310.371	10,3	306.524	10,0	98,8
4.	Државни празници	52.182	1,7	47.200	1,5	90,5
I	Вкупни ефективни часови (1 + 4)	2.706.500	89,8	2.727.003	88,9	100,8
5.	Годишни одмори	259.058	8,6	278.338	9,1	107,4
6.	Боледување до (21) 30 дена	21.096	0,7	39.056	1,3	185,1
II	Вкупни неефективни часови (5 + 6)	280.154	9,3	317.394	10,3	113,3
III	Вкупно платени часови (I + II)	2.986.654	99,1	3.044.397	99,2	101,9
7.	Боледување преку ФЗО	28.152	0,9	22.944	0,7	81,5
8.	Неоправдано отсуство	172	0,0	188	0,0	109,3
IV	Вкупно останати часови (7 + 8 + 9)	28.324	0,9	23.132	0,8	81,7
V	Вкупно часови (III + IV)	3.014.978	100,0	3.067.529	100,0	101,7

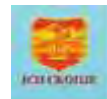
Граф.19

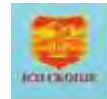
10.2.4 Нематеријални трошоци

Таб.38

Р. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	2015	Учество во вкупни расходи %	2016	Учество во вкупни расходи %	Инд.
1	Останати трошоци на вработени	8.342.000	0,5	7.131.000	0,5	85,5
1.1	Отпремнина за одење во пензија			152.000	0,0	
1.2	Помош во случај на елементарни непогоди			816.000	0,1	

1.3	Помош на работници	725.000	0,0	848.000	0,1	117,0
1.4	Претплатен билет ЈСП	7.617.000	0,4	5.315.000	0,4	69,8
2	Долгорочни резервирања за користи	1.377.000	0,1	1.696.000	0,1	123,2
3	Трошоци за службени патувања	985.000	0,1	1.132.000	0,1	114,9
3.1	Дневници за службени патувања во земјата	206.000	0,0	171.000	0,0	83,0
3.2	Дневници за службени патувања во странство	337.000	0,0	259.000	0,0	76,9
3.3	Дневници на надворешни соработници					
3.4	Патни трошоци во земјата	2.000	0,0	4.000	0,0	200,0
3.5	Патни трошоци во странство	141.000	0,0	408.000	0,0	289,4
3.6	Патни трошоци на надворешни соработници					
3.7	Трошоци за сместување во земјата	22.000	0,0	14.000	0,0	63,6
3.8	Трошоци за сместување во странство	277.000	0,0	276.000	0,0	99,6
4	Надомест на трошоци на вработени	1.043.000	0,1	470.000	0,0	45,1
4.1	Советувања, семинари	252.000	0,0	344.000	0,0	136,5
4.2	Услуги за стручно образование и усовршување	784.000	0,0	126.000	0,0	16,1
4.3	Патни трошоци сопствено возило	7.000	0,0			
5	Трош. за Упр. Одбор и О. за мат.-фин. раб.	1.775.000	0,1	1.740.000	0,1	98,0
6	Трошоци за спонзорства и донации	2.724.000	0,2	2.591.000	0,2	95,1
6.1	Помош и донаторство без обврски					
6.2	Трошоци за спонзорства	2.724.000	0,2	2.591.000	0,2	95,1
7	Репрезентација	927.000	0,1	975.000	0,1	105,2
7.1	Репрезентација во земјата	874.000	0,0	954.000	0,1	109,2
7.2	Репрезентација во странство	53.000	0,0	21.000	0,0	
8	Премии за осигурување	16.138.000	0,9	20.252.000	1,4	125,5
9	Банкарски услуги и чланарини	684.000	0,0	1.036.000	0,1	151,5
9.1	Банкарски услуги и чланарини	36.000	0,0	25.000	0,0	69,4
9.2	Провизија на банки	648.000	0,0	1.011.000	0,1	156,0
10	Даноци кои не зависат од резултатот и друго	9.734.000	0,6	10.490.000	0,7	107,8
10.1	Чланарина на здруженија	241.000	0,0	224.000	0,0	92,9
10.2	Радио Дифузна такса	138.000	0,0	176.000	0,0	127,5
10.3	Административни такси	69.000	0,0	195.000	0,0	282,6
10.4	Комунална такса за јавно осветл.	193.000	0,0	262.000	0,0	135,8
10.5	Бенефициран стаж	8.343.000	0,5	8.961.000	0,6	107,4
10.6	Други даноци кои не зависат од резултатот (персонален данок на надоместоци)	532.000	0,0	370.000	0,0	69,5
10.7	Трошоци за царина	8.000	0,0	4.000	0,0	50,0
10.8	Бесплатен превоз студенти	30.000	0,0	20.000	0,0	66,7
10.9	Бесплатен превоз неперсон. карти			111.000	0,0	
10.10	Бесплатен превоз ДДВ 5% жичница	180.000	0,0	167.000	0,0	92,8
11	Други нематеријални трошоци	6.117.000	0,3	4.921.000	0,3	80,4
11.1	Останати трошоци			355.000	0,0	
11.2	Правни адвокатски нотарски услуги	140.000	0,0	138.000	0,0	98,6
11.3	Услуги за ревизија и проценка	150.000	0,0	320.000	0,0	213,3
11.4	Други неспомнати нематеријални трош.					
11.5	Услуги за вештачење	139.000	0,0			
11.6	Трошоци во постапка УЈП			1.000	0,0	
11.7	Издатоци по договор за дело	1.042.000	0,1	509.000	0,0	48,8
11.8	Маркетинг услуги	300.000	0,0	299.000	0,0	99,7
11.9	Преписи и преводи	226.000	0,0	482.000	0,0	213,3
11.10	Трошоци за претплата на дневен печат и стручни списанија	207.000	0,0	223.000	0,0	107,7
11.11	Авторски хонорари					
11.12	Интелектуални услуги	1.917.000	0,1	1.289.000	0,1	67,2
11.13	Услуги за туристички водич	166.000	0,0	154.000	0,0	92,8
11.14	Судски и административни трошоци	258.000	0,0	63.000	0,0	24,4
11.15	Огласи и конкурси	704.000	0,0	458.000	0,0	65,1
11.16	Издатоци за волонтер					
11.17	Трошоци за агенциски услуги	604.000	0,0	601.000	0,0	99,5
11.18	Нематеријални трошоци	264.000	0,0	29.000	0,0	11,0

12	Вредносно усогласување					
13	Загуби врз основа на расхоувања	166.000	0,0	165.000	0,0	99,4
13.1	Неотпишана вредност на расходовани основни средства	89.000	0,0			
13.2	Расход на материјали, резервни делови	77.000	0,0	165.000	0,0	214,3
14	Кусоци, кало,растур, расипување	12.000	0,0	147.000	0,0	1.225,0
15	Отпис на побарувања од купувачи	7.124.000	0,4	4.736.000	0,3	66,5
16	Казни,пени и надомест на штети	874.000	0,0	230.000	0,0	26,3
17	Останати расходи од работењето	596.000	0,0	1.739.000	0,1	291,8
17.1	Трошоци за спорови	187.000	0,0	4.000	0,0	2,1
17.2	Трошоци за присилна наплата	27.000	0,0			
17.3	Дополн.утврдени трош.од мин.години	382.000	0,0	1.735.000	0,1	454,2
	Нематеријални расходи-вкупно	58.618.000	3,3	59.451.000	4,0	101,4

Р.6.1.3 Помош на работници

Трошоците за помош на работници се зголемени за 17%, поради зголемениот број на случаи кај кои настанала потреба од доделување на помош на членовите на семејството на починат вработен, покривање на трошоци за лекување на вработени согласно Колективниот договор;

Р.6.4.1 Советување, семинари

Трошоците за советување, семинари во споредба со минатата година се зголемени за 36,5% и се однесуваат на учество на вработените на разни семинари и советувања;

Р.6.4.2 Стручно образование и усовршување

Трошоците во споредба со минатата година се намалени за 84,9% и се однесуваат на стручно дообразување и усовршување на вработените;

Р.6.6.2 Спонзорство

Трошоците за спонзорство во најголем дел се однесуваат на спонзорства за одржување на културни, спортски и друг вид манифестации, а по барање на синдикатите и здруженијата во ЈСП и спортските клубови;

Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Инд.2016/2008 = 296,5
Трошок (во 000)	874	667	799	307	1.134	1.773	1.896	2.724	2.591	Инд.2016/2015 = 95,1

Р.6.11.9 Трошоци за преписи и преводи

Трошоците за преводи и преписи се направени по основ на преводи на разни документи и материјали од македонски на странски јазик;

Р.6.15 Отпис на побарувања од купувачи

Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Инд.2016/2008 = 14.800,0
Трошок (во 000)	32	5.236	31.012	5.783	35.167	7.448	4.488	7.124	4.736	Инд.2016/2015 = 66,5

Р.6. 16 Казни, пенали и надомест на штети

Трошоците за казни, пенали и надомест на штети се намалени за 73,7% и се однесуваат на казни изречени од МВР;

Р.6.17.3 Дополнително утврдени трошоци од минатите години

Дополнителните трошоци од минатите години се однесуваат на обврски кон добавувачи настанати во претходните години;

Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Инд.2016/2008 = 4.844,0
Трошок (во 000)	35.817	4.100	7.819	2.129	4.811	2.408	148	382	1.735	Инд.2016/2015 = 454,2

10.2.5 Расходи од финансирање

Таб.39

Р. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	2015	Учество во вкупни расходи %	2016	Учество во вкупни расходи %	Инд.
1	Расходи од работењето на ЈСП ТУРС	1.626.000	0,1			
2	Камати	3.190.000	0,2	1.554.000	0,1	48,7
3	Негативни курсни разлики	5.000	0,0	15.000	0,0	300,0
4	Останати финансиски расходи	6.195.000	0,4			
	Расходи од финансирање	11.016.000	0,6	1.569.000	0,1	14,2

Р.6.2 Камати

Трошоците бележат намалување од 51,3% и се однесуваат на камати за неподмирени обврски кон добавувачи;

Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Инд.2016/2008 = 11,7
Трошок (во 000)	13.249	141	3.203	6.391	42.284	27.666	5.548	3.190	1.554	Инд.2016/2015 = 48,7

10.3 Жичница

Жичницата Милениумски Крст изградена е од австриската фирма Допелмаер која е светски лидер во технологијата за производство на жичници и во функција беше ставена од Јуни 2011 година. Жичницата ги исполнува сите безбедносни и сигурносни критериуми кои важат во рамките на РМ и ЕУ.

Основни податоци:

- 28 кабини за по 8 лица,
- 2 ВИП кабини за по 4 лица,

- должина на траса 1.600 метри,
- надморска висина од 570 метри од Средно Водно,
- висинска разлика од 480 метри,
- се движи со брзина од 6 метри во секунда и оваа должина ја совладува за 4 минути и 18 секунди,
- вкупен капацитет на Жичницата е 1.160 патници на час

Просторот околу Жичницата е уреден со урбана опрема и дрвени куќички за снабдување на посетителите со освежителни пијалоци и сувенири, а за безбедноста на посетителите, покрај вработените во ЈСП се грижи и обучен тим на Црвениот Крст на Град Скопје.

ПРИХОДИ И РАСХОДИ НА ЖИЧНИЦА ВО 2016 ГОДИНА
(КОИ МОЖАТ ДА СЕ РАЗГРАНИЧАТ СОГЛАСНО СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ДОКУМЕНТИ)

Таб.40

Ред. број	Е л е м е н т и	Износ
I	Вкупен приход	63.851.148
1	Приход остварен од превоз на патници	14.271.991
2	Приходи по фактури	225.941
3	Приход од донации	49.174.464
4	Приход од даден деловен објект под закуп	178.752
II	Вкупни расходи	62.212.104
1	Канцелариски материјал	125.063
2	Потрошена нафта	7.341
3	Потрошени масти, мазива, антифриз и друго гориво	239.431
4	Електрична енергија	453.333
5	Резервни делови	2.380.582
6	Отпис на ситен инвентар, алат и ХТЗ , автогуми	88.513
7	Трошоци за телефон и интернет	90
8	Услуги за тековно одржување	295.100
9	Закупнина	114.709
10	Други комунални услуги	6.000
11	Трошоци за обезбедување	165.000
12	Технички преглед и испитув. на Жичара	77.000
13	Бруто плати	8.527.712
14	Амортизација	49.299.264
15	Дневници и патни трошоци во земјата и странство	2.283
16	Трошоци за изучување	10.985
17	Патничко осигурување	1.050
18	Репрезентација	9.439
19	Осигурување патници	181.738
20	Комунална такса за јавно осветлување	5.865
21	ДДВ 5% за жичара-бесплатен превоз	166.642
22	Бесплатен превоз-студенти	20.062
23	Бесплатен превоз - неперс.карти	124
24	Услуга за ревизија и проценка	33.040
25	Камати од добавувачи	1.738

КОЛИЧИНА И ПРИХОД ОД ПРОДАДЕНИ БИЛЕТИ ОД ЖИЧНИЦА

Таб. 41

Реден број	Вид на билет	Количина			Приход со ДДВ		
		2015	2016	Индекс	2015	2016	Индекс
1	Билет за жичници - деца	15.453	15.946	103,2	772.650	797.300	103,2
2	Билет за жичници - возрасни	117.606	116.752	99,3	11.760.600	11.675.200	99,3
3	Билет за враќање	20.608	37.178	180,4	1.027.725	1.853.305	180,3
3.1	Билет за враќање билетара (Средно Водно-Мил. Крст)	20.017	26.598	132,9	1.000.850	1.329.900	132,9

3.2	Билет во еден правец (Милен.Крст–Сред.Водно)		9.090			454.500	
3.3	Билет за враќање (по фактура)	591	1.490	252,1	26.875	68.905	256,4
4	Групен билет - деца	1.232	2.048	166,2	55.440	92.160	166,2
5	Групен билет - возрасни	3.233	6.823	211,0	290.970	614.070	211,0
6	Билет (фактура)	100			8.180		
7	Месечен билет		27			27.000	
В к у п н о		158.232	178.774	113,0	13.915.565	15.059.035	108,2

Порастот на количината на продадени билети од жичница за 13% е резултат на зголемувањето на количината на:

- Билетот за деца за 3,2%;
- Билетот за враќање за 80,4%;
- Групниот билет за деца за 66,2% и
- Групниот билет за возрасни за 111%.

Намалување бележи билетот за возрасни за 0,7%.

СТРУКТУРА НА ПРЕВЕЗЕНИ ПАТНИЦИ (ЖИЧНИЦА)

Таб.42

Реден број	Елементи	2015	Стр. %	2016	Стр. %	Индекс
1	Патници со билети - деца	30.906	10,4	31.892	9,9	103,2
2	Патници со билети - возрасни	235.212	79,5	233.504	72,5	99,3
3	Патници со билет за враќање	20.608	7,0	37.178	11,5	180,4
4	Патници со групен билет - деца	2.464	0,8	4.096	1,3	166,2
5	Патници со групен билет - возрасни	6.466	2,2	13.646	4,2	211,0
6	Патници со билети - фактура	200	0,1			
7	Патници со месечни билети			1.890	0,6	
В к у п н о		295.856	100,0	322.206	100,0	108,9

10.4 Финансиска состојба на претпријатието

БИЛАНС НА СОСТОЈБАТА (ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА) НА ДЕН 31.12.2016 ГОДИНА

(во 000)

Таб.43

Р. бр.	ПОЗИЦИЈА	31.12.2016	31.12.2015
	ВКУПНА АКТИВА - СРЕДСТВА	1.594.554	1.683.995
A.	Нетековни средства	1.155.553	1.302.763
I.	Нематеријални средства	21.179	28.910
II.	Материјални средства	923.727	1.077.241
	1.Недвижности	519.791	578.401
	-Земјиште	165.767	165.767
	-Градежни објекти	354.024	412.634
	2. Постојки и опрема	3.094	3.483
	3. Транспортни средства	1.703	244.791
	4. Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	79.379	101.549
	5. Аванси за материјални средства	753	753
	6. Материјални средства во подготовка	333.007	148.264
III.	Вложување во недвижности	4.880	5.058
IV.	Долгорочни финансиски средства	191.768	191.555
	1.Вложување во подружници	2.661	2.448
	2.Останати долгорочни вложувања	189.107	189.107
V.	Долгорочни побарувања		
VI.	Одложени даночни средства		
B.	Тековни средства	402.788	350.482
I.	Залихи	65.253	64.188
	1. Сировини и материјали	6.712	8.094
	2. Резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	58.152	55.705
	3. Трговски стоки	389	389
II.	Средства (или групи) за оутѓување наменети за продажба и прекинати работења		
III.	Краткорочни побарувања	24.710	25.758
	1. Побарувања од поврзани друштва		
	2. Побарувања од купувачи	23.663	25.119
	3. Побарувања за дадени аванси	116	32
	4. Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за оста. давачки кон државата	430	118
	5. Побарувања од вработени	501	489
IV.	Краткорочни финансиски средства	6.787	6.755
	1. Побарувања за дадени заеми	6.676	6.676
	2.Останати краткорочни финансиски средства	111	79
V.	Парични средства и парични еквиваленти	306.038	253.781
	1. Парични средства	306.038	253.781
VI.	Платени трошоци за идните периоди и пресметани приходи (ABP)	36.213	30.750
	ПАСИВА - ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА	1.594.554	1.683.995
A.	Главнина и резерви	-257.401	-322.661

I.	Основна главнина	53.296	53.296
II.	Ревалоризациона резерва		
III.	Резерви		
	1. Законски резерви		
IV.	Пренесена загуба (-)	-375.957	-448.937
V.	Добивка за деловната година	65.260	72.980
VI.	Загуба за деловната година		
Б.	Обврски	732.940	813.681
I.	Долгорочни обврски	411.949	576.793
	1. Обврски по основ заеми и кредити	310.105	436.648
	2. Останати финансиски обврски	101.844	140.145
II.	Краткорочни обврски	320.991	236.888
	1. Обврски спрема добавувачи	234.070	164.908
	2. Обврски за аванси, депозити и кауции	683	552
	3. Обврски за даноци и придонеси на плата и на надоместоци на плата	16.950	15.889
	4. Обврски кон вработени	35.439	33.349
	5. Тековни даночни обврски	759	7.931
	6. Обврски по заеми и кредити	32.200	13.380
	7. Останати краткорочни обврски	890	879
III.	Одложено плаќање на трошоци и приходи на идните периоди (ПВР)	1.119.016	1.192.975

Биланс на состојба за 2016 година :

Актива (вкупни средства со кои располага ЈСП)

100,0%

- Нетековни средства (нематеријални, материјални средства, вложување во недвижности,долгорочни финансиски вложувања)

72,5%

- Тековни средства (залихи, средства за отуѓување наменети за продажба, краткорочни побарување, краткорочни финансиски средства, парични средства)

25,2%

- АВР

2,3%

Пасива (извори на средствата):

100,0%

- Сопствен капитал (главнина и резерви)

- 16,1%

- Обврски

46,0%

- ПВР

70,1%

Вкупната актива и пасива на претпријатието во 2016 година изнесува 1.594.554 илјади денари и во споредба со претходната година бележи намалување за 5,3%.

Од основачот во претходните години се исплатени субвенции за потешкотии од работењето, кои се недоволни за покривање на акумулираните загуби и докапитализација на претпријатието.

Состојба на главнина и резерви на 31.12.2016 г.		-
257.401.000,00		
- Основна главнина		
53.296.000,00		
- Пренесени загуби од минати години		-
375.957.000,00		
- Добивка за деловната година		
65.260.000,00		

МАТЕРИЈАЛНИ И НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

(Во 000

Денари) Таб.44

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Инвестиции во тек	ВКУПНО
Набавна вредност					
Салдо на 1 Јануари 2016 (тековна година)	165.766.700	858.574.166	3.383.973.907	148.263.465	4.556.578.238
Зголемување		1.122.560	12.344.866	216.808.255	230.275.681
Намалување			2.138.350	32.064.984	34.203.334
Салдо на 31 Декември 2016 (тековна година)	165.766.700	859.696.726	3.394.180.423	333.006.736	4.752.650.585
Исправка на вредноста					
Салдо на 1 Јануари 2016 (тековна година)		440.882.152	3.034.150.453		3.475.032.605
Амортизација		59.911.054	277.991.620		337.902.674
Намалување			2.138.350		2.138.350
Салдо на 31 Декември 2016 (тековна година)		500.793.206	3.310.003.723		3.810.796.929
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2016(тековна година)	<u>165.766.700</u>	<u>358.903.520</u>	<u>84.176.700</u>	<u>333.006.736</u>	<u>941.853.656</u>
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2016(тековна година)	<u>165.766.700</u>	<u>417.692.014</u>	<u>349.823.454</u>	<u>148.263.465</u>	<u>1.081.545.633</u>
Набавна вредност					
Салдо на 1 Јануари 2015 (претходна година)	165.766.700	853.740.147	3.292.898.809	35.556.711	4.347.962.367
Зголемување		4.834.019	96.586.681	112.706.754	214.127.454
Намалување			5.511.583		5.511.583
Салдо на 31 Декември 2015(претходна година)	165.766.700	858.574.166	3.383.973.907	148.263.465	4.556.578.238
Исправка на вредноста					
Салдо на 1 Јануари 2015 (претходна година)		381.028.366	2.469.309.411		2.850.337.777
Амортизација		59.853.786	570.263.968		630.117.754
Намалување			5.422.926		5.422.926
Салдо на 31 Декември 2015 (претходна година)		440.882.152	3.034.150.453		3.475.032.605
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2015 (претходна година)	<u>165.766.700</u>	<u>417.692.014</u>	<u>349.823.454</u>	<u>148.263.465</u>	<u>1.081.545.633</u>

**Нето сметководствена вредност на
1 Јануари 2015(претходна година)**

165.766.700	472.711.781	823.589.398	35.556.711	1.497.624.590
-------------	-------------	-------------	------------	---------------

Вкупните нетековни средства во споредба со минатата година бележат намалување за 11,3%. Со состојба на 31.12.2016 год. сегашната вредност на вкупните материјални средства во ЈСП СКОПЈЕ изнесува 941,9 милиони денари и претставува 20,7% од нивната набавна вредност (4.556,6 милиони ден.), со што отписот на вредноста на вкупните основни средства изнесува 79,3%. За земјиштето со вредност од 165.767 илјади ден. Претпријатието поседува имотен лист според кој сопственик на земјиштето е Република Македонија, додека Претпријатието е впишано со право на користење.

Сегашната вредноста на автобусите кои се користат за вршење на редовната дејност на претпријатието изнесува 294.230 ден. или 0,01% од нивната набавна вредност (3.122.110.745 ден.), што значи дека автобусите во целост се отпишани.

Автобуси	Набавна вредност	Акумулирана амортизација	Сегашна вредност
ЛАЗ	613.819.299	613.819.299	
ЈУТОНГ	2.161.111.864	2.160.965.439	146.425
Останати	347.179.582	347.031.777	147.805
Вкупно	3.122.110.745	3.121.816.515	294.230

Тековните средства во споредба со минатата година бележат зголемување за 14,9%, при што залихите се зголемени за 1,7%, краткорочните финансиски средства за 0,5% како и паричните средства за 20,6%, додека намалување бележат краткорочните побарувања за 4,1%.

СОСТОЈБА НА ТЕКОВНИ СРЕДСТВА

Таб.45

Р. бр.	Тековни средства	31.12.2015	Стр.%	31.12.2016	Стр.%	Индекс
1.	Залихи	64.188.000	18,3	65.253.000	16,2	101,7
	- Суровини и материјали	8.094.000	2,3	6.712.000	1,7	82,9
	- Резерни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	55.705.000	15,9	58.152.000	14,4	104,4
	- Трговски стоки	389.000	0,1	389.000	0,1	100,0
2.	Краткорочни побарувања	25.758.000	7,3	24.710.000	6,1	95,9
3.	Краткорочни финансиски средства	6.755.000	1,9	6.787.000	1,7	100,5
4.	Парични средства	253.781.000	72,4	306.038.000	76,0	120,6
	В к у п н о	350.482.000	100,0	402.788.000	100,0	114,9

Најголемо учество во вкупните тековни средства имаат паричните средства со учество од 76%, (средствата од донации на наменска сметка за Панорамска тркало), следат залихите со учество од 16,2%, краткорочните побарувања од работењето со учество од 6,1% и краткорочните финансиски средства со учество од 1,7% .

Во составот на залихите најголемо е учеството на резервни делови со 57 мил. денари, додека остатокот од 8,2 мил. денари се однесува на залихи на сировини, материјали, ситен инвентар и трговски стоки.

ЗАЛИХИ (16,2 % од тековните средства)

	31.12.2016	31.12.2016
Залихи - вкупно	64.188.000	65.253.000
- Залихи на резервни делови	54.725.000	57.051.000
- Материјали на залиха-нафта	8.094.000	6.712.000
- Ситен инвентар на залиха	980.000	1.101.000
- Залиха на тр. стоки	389.000	389.000

КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (6,1 % од тековните средства)

	31.12.2015	31.12.2016
Побарувања - вкупно	25.758.000	24.710.000
- Побарувања од купувачи	25.119.000	23.663.000
- Побарувања за дадени аванси	32.000	116.000
- Побарувања од државата	118.000	430.000
- Побарувања од вработени	489.000	501.000

Вкупните обврски на ЈСП СКОПЈЕ на 31.12.2016 год. изнесуваат 732,9 мил. ден. од кои 411,9 мил. ден. или 56,2% се долгорочни обврски. Најголеми се обврските по основ на заеми и кредити од поранешни години регулирани со спогодба со М.Ф за одложено плаќање (10 години со 3 год. грејс период) и плаќање на рати за АВЛ опремата и истите изнесуваат 310,1 мил. денари или 42,3% од обврските. Краткорочните обврски изнесуваат 321 мил. ден. или 43,8% од вкупните обврски. Најголеми се обврските спрема добавувачите кои изнесуваат 234 мил. ден или 31,9% од вкупните обврски.

ПРЕГЛЕД НА ОБВРСКИ СПРЕМА ДОВЕРИТЕЛИ

Таб.46

Р. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	31.12.2015	Стр.%	31.12.2016	Стр.%	Индекс
1	Долгорочни обврски	576.793.000	70,9	411.949.000	56,2	71,4
	- Обврски по основ заеми и кредити	436.648.000	53,7	310.105.000	42,3	71,0
	- Останати финансиски обврски	140.145.000	17,2	101.844.000	13,9	72,7
2	Краткорочни обврски	236.888.000	29,1	320.991.000	43,8	135,5
	- Обврски спрема добавувачи	164.908.000	20,3	234.070.000	31,9	141,9
	- Обврски за аванси, кауции, депозити	552.000	0,1	683.000	0,1	123,7
	- Обврски за даноци и придонеси на плата и на надоместоци на плата	15.889.000	2,0	16.950.000	2,3	106,7

- Обврски кон вработени	33.349.000	4,1	35.439.000	4,8	106,3
- Тековни даночни обврски	7.931.000	1,0	759.000	0,1	9,6
- Обврски по заеми и кредити	13.380.000	1,6	32.200.000	4,4	240,7
- Останати краткорочни обврски	879.000	0,1	890.000	0,1	101,3
В к у п н о :	813.681.000	100,0	732.940.000	100,0	90,1

А. Долгорочни обврски :

1. Долгорочни обврски врз основ на заеми и кредити
310.104.497,00
(спогодба и договори за одложена плаќање)

1.1 Влада на РМ	220.759.259,00
1.2 Јапонска помош	75.636.764,00
1.3 Македонски Телеком	13.708.474,00

2. Останати долгорочни обврски
101.844.247,00
(решение на УЈП за одложено плаќање)

2.1 Обврски за камати од ДДВ	101.844.247,00
------------------------------	----------------

В к у п н о :
411.948.744,00

Б. Краткорочни обврски :

1. Обврски спрема добавувачи **234.070.283,00**

1.1. Добавувачи на стоки и услуги **234.070.283,00**

- Македонски Телеком	95.148.944,00
- Макпетрол (нафта)	2.671.010,00
- Алов АД Гевгелија (нафта)	61.280.832,00
- Технокомерц (резервни делови)	6.076.213,00
- Винер – Виена (осигурување)	7.324.103,00
- Макпетрол промгас (гас)	689.025,00
- СА-СА (резервни делови)	2.635.643,00
- 3 СТ (масла)	2.992.218,00
- АД Осигурителна полиса (осигурување)	7.206.391,00
- Бато Дивајн (билети)	1.594.702,00
- Енерџи Контрол (резервни делови)	1.095.311,00
- Турбоинжинеринг (градежни работи)	524.936,00
- К.М.П. Комерц (резервни делови)	503.241,00
- Интер-Хем (хемикалии)	587.640,00
- Ивал Трејд (акумулатори)	580.706,00

43.159.368,00

683.241,00

16.949.925,00

35.439.037,00

758.907,00

744.241.00

14.666,00

32.200.390,00

32.200.390,00

889.676,00

757.676,00

132.000,00

320.991.459,00

Таб.47

	Белешка	31 декември 2016	31 декември 2015
Приходи од продажба на услуги	3	1,038,576,420	1,059,960,837
Приходи од донации и субвенции (државни поддршки)	4	465,983,800	755,452,042
Останати приходи	5	40,172,087	33,559,879
Вкупно оперативни приходи		1,544,732,307	1,848,972,758

Трошоци				
Трошоци за материјали ,енергија,резервни делови, отпис на ситен инвентар	6		(348,115,563)	(400,869,374)
Трошоци за услуги	7		(93,182,945)	(74,008,205)
Амортизација и депрецијација	12		(339,606,464)	(632,119,009)
Трошоци за вработените	8		(642,047,234)	(610,505,793)
Останати оперативни трошоци	9		(47,585,977)	(47,588,185)
Финансиски трошоци-нето	10		(1,026,264)	(1,971,680)
Вкупно оперативни трошоци			(1,471,564,447)	(1,767,062,246)
Добивка пред оданочување			73,167,860	81,910,512
Данок на добивка	11		(7,907,629)	(8,930,895)
Добивка по оданочување			65,260,231	72,979,617
Останата сеопфатна добивка			-	-
Вкупна сеопфатна добивка (загуба) за годината			65,260,231	72,979,617

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
За годината што завршува на 31 декември 2016
(Во Денари)
Таб.48

	Белешка	Година што завршува на 31 декември	
		2016	2015
СРЕДСТВА			
<i>Нетековни средства</i>			
Нематеријални средства-нето	12	21,178,921	28,909,657

Материјални средства (Недвижности, постројки и опрема)-нето	12		936,974,047	1,076,488,088
Вложувања во недвижности-нето	13		4,879,609	5,057,545
Долгорочни финансиски вложувања	14		191,767,713	191,555,378
			1,154,800,290	1,302,010,668
Тековни средства				
Парични средства и еквиваленти на парични средства	15		306,037,733	253,780,628
Побарувања од купувачи	16		28,526,358	30,337,505
Други побарувања	17		39,937,227	33,678,943
Залихи	18		65,252,869	64,187,473
			439,754,187	381,984,549
ВКУПНО СРЕДСТВА			1,594,554,477	1,683,995,217
СОПСТВЕНИЧКА ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ				
Сопственичка главнина				
Државен(јавен) капитал	25		53,295,972	53,295,972
Законска резерва	25			-
Акумулирана (загуба)/добивка	25		(310,697,214)	(375,957,445)
			(257,401,242)	(322,661,473)
Долгорочни обврски				
Обврска за одложен приход од донирани средства	23		927,820,132	986,412,323
Долгорочни финансиски обврски	24		599,060,564	763,847,776
			1,526,880,696	1,750,260,099
Краткорочни обврски				
Обврски кон добавувачи	20		234,753,462	163,132,719
Краткорочни финансиски обврски	21		32,200,452	15,707,514
Останати обврски	22		58,121,109	77,556,358
			325,075,023	256,396,591
ВКУПНО СОПСТВЕНИЧКА ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ			1,594,554,477	1,683,995,217

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА
Година што завршува на 31 декември 2016
(Во Денари)
Таб.49

	Државен (јавен) капитал	Законска резерва	Акумулирана (загуба)	ВКУПНО
Состојба, 1 јануари 2016	53,295,972	-	(375,957,445)	(322,661,473)
Нето добивка за 2016 год.	-	-	65,260,231	65,260,231
Останата сеопфатна добивка				
Состојба, 31 декември 2016	53,295,972	-	(310,697,214)	(257,401,242)
Состојба, 1 јануари 2015	53,295,972	-	(449,711,969)	(396,415,997)
Корекција на грешка (МСС 8)	-	-	774,907	774,907
Добивка за тековната 2015	-	-	72,979,617	72,979,617
Останата сеопфатна добивка/ (загуба)	-	-	-	-
Состојба, 31 декември 2015	53,295,972	-	(375,957,445)	(322,661,473)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
Година што завршува на 31 декември 2016
(Во Денари)

Таб.50

	Белешки	Година што завршува на 31 декември	
		2016	2015
<i>Парични текови од деловни активности</i>			
Добивка пред оданочување		73,167,860	81,910,512
<i>Усогласување за:</i>			
Амортизација и депрецијација		339,606,464	632,119,009
Одложен приход од државни поддршки		(334,735,091)	(620,183,003)
(Приход)/трошок од вишоци (нето од кусоци)		121,696	(433,958)
(Приход) од вредносно усогласување на залихи		-	(584,615)
(Приход) од вредносно усогласување на вложувања		(212,335)	-
Намалување / (зголемување) на побарувања од купувачи и други побарувања		(4,447,137)	(21,492,406)
Намалување / (зголемување) на залихите		(1,065,396)	(14,608,734)
Зголемување / (намалување) на обврски кон добавувачи и други тековни обврски		10,249,897	(65,693,107)
Платен данок на добивка		(7,863,370)	(449,228)
<i>Нето парични средства од деловни активности</i>		74,822,588	(9,415,530)
<i>Парични текови од инвестициони активности</i>			
Набавка на материјални и нематеријални средства		(230,276,000)	(79,755,315)
Продажба на основни средства		-	-
Камата		(1,553,668)	(3,189,460)
<i>Нето парични средства користени за инвестициони активности</i>		(231,829,668)	(82,944,775)
<i>Парични текови од финансиски активности</i>			
Прилив од зголемување на капитал		-	-
Прилив /(одлив) од краткорочни и долгорочни финансиски обврски		(148,294,274)	42,233,081
Прилив од субвенции		357,558,459	240,000,000
<i>Нето парични средства користени за финансиски активности</i>		209,264,185	282,233,081

<i>Нето зголемување / (намалување) на парични средства и еквиваленти на парични средства</i>	16		52,257,105	189,872,776
<i>Парични средства и еквиваленти на парични средства на почеток на годината</i>	16		253,780,628	63,907,852
<i>Парични средства и еквиваленти на парични средства на крајот на годината</i>	16		306,037,733	253,780,628

11. Показатели

11.1. Финансиски показатели

Таб.51

Р. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	2015	2016
	Показатели на економичноста		
1	Вкупен приход во однос на вкупни расходи	104,63	104,97
2	Добивка по вработен	51.394	44.760
	Показатели на деловна ефикасност		
4	Денови на врзување на залихи - однос меѓу производот на вредноста на залихите и бројот на деновите во годината спрема приходите од редовното работење	12,66	15,44
5	Денови на врзување на побарувањата - однос меѓу производот на вредноста на побарувањата и бројот на деновите во годината спрема приходите од редовното работење	5,08	5,82
	Показатели на финансиска ликвидност		
6	Моментна ликвидност-парични средства и хартии од вредност во однос на краткорочни обврски	107,13	95,34
7	Тековна ликвидност-тековни средства намалени за залихи во однос на краткорочни обврски	120,86	105,15
8	Општа ликвидност-тековни средства во однос на краткорочни обврски	147,95	125,48

11.2 Останати показатели

11.2.1 Услуги кои ги обезбедува ЈСП

2015

2016

- Остварени часови во сообраќај	946.859	972.495
- Поминати километри	18.512.000	18.936.000
- Број на патувања (патници)	51.551.000	45.925.000

11.2.2 Трошоци

	2015	2016
- Материјални трошоци	468.032.000	438.889.000
- Нематеријални трошоци	58.618.000	59.451.000
- Амортизација	632.119.000	339.606.000
- Бруто плати	598.360.000	632.044.000
- Финансиски трошоци	11.016.000	1.596.000
- Набавна вредност на продадени стоки, материјали	121.000	
5.000		
Вкупни трошоци	1.768.266.000	1.471.564.000

11.2.3 Трошоци по патнички километар

Трошок по км за 2015 =	$\frac{1.768.266.000}{18.512.000}$	= 95,52 ден.
Трошок по км за 2016 =	$\frac{1.471.564.000}{18.936.000}$	= 77,71 ден.

11.2.4 Приходи од сообраќај по км

Приход од сообраќај по км за 2015 =	$\frac{998.486.000}{18.512.000}$	= 53,94 ден.
Приход од сообраќај по км за 2016 =	$\frac{903.545.000}{18.936.000}$	= 47,72 ден.

11.2.5 Трошоци по км во однос на приход по км

Трошоци по км во однос на приход по км за 2015 =	$\frac{95,52}{53,94}$	= 1,77 ден.
Трошоци по км во однос на приход по км за 2016 =	$\frac{77,71}{47,72}$	= 1.63 ден.

Остварениот коефициент помеѓу трошокот и приходот по км за 2016 година покажува дека на 1,63 денари остварен трошок по км се остварува 1 денар приход (од превоз) по км.

11.2.6 Просечно поминати км по возило во работа, вработен и возач

Просечно поминати км по возило во работа		2015	2016
240	* Годишно	86.909	87.667
	* Месечно	7.242	7.306
	* Дневно	238	
Просечно поминати км по вработен		2015	2016
37	* Годишно	13.327	13.411
	* Месечно	1.110	1.118
	* Дневно	37	
Просечно поминати км по возач		2014	2015
80	* Годишно	29.524	29.222
	* Месечно	2.460	2.435
	* Дневно	81	

12. ИНВЕСТИЦИИ

Во 2016 год. ЈСП СКОПЈЕ бележи инвестиции во основни средства во вкупна вредност од 32,1 милион денари. Од вкупните инвестиции најголем дел од 30,4 милиони денари отпаѓа на набавка на разна опрема: канцелариски мебел, опрема за АВЛ системот, пумпи за гориво, уред за налевање, протокомер, клима уреди, компјутери и компјутерска опрема, двоканален уред за снимање, панелки за греење, касети за банкноти за ТВМ машини, туби за рециклатор за ТВМ машини и апарат за перење.

Остатокот од вкупните инвестиции се однесуваат на инвестиции во превозни средства (автомобил и товарно возило) со вкупна вредност од 580.000 денари и инвестиции во градежни работи (реновирање на простории и објекти) со вкупна вредност од 1,1 милион денари.

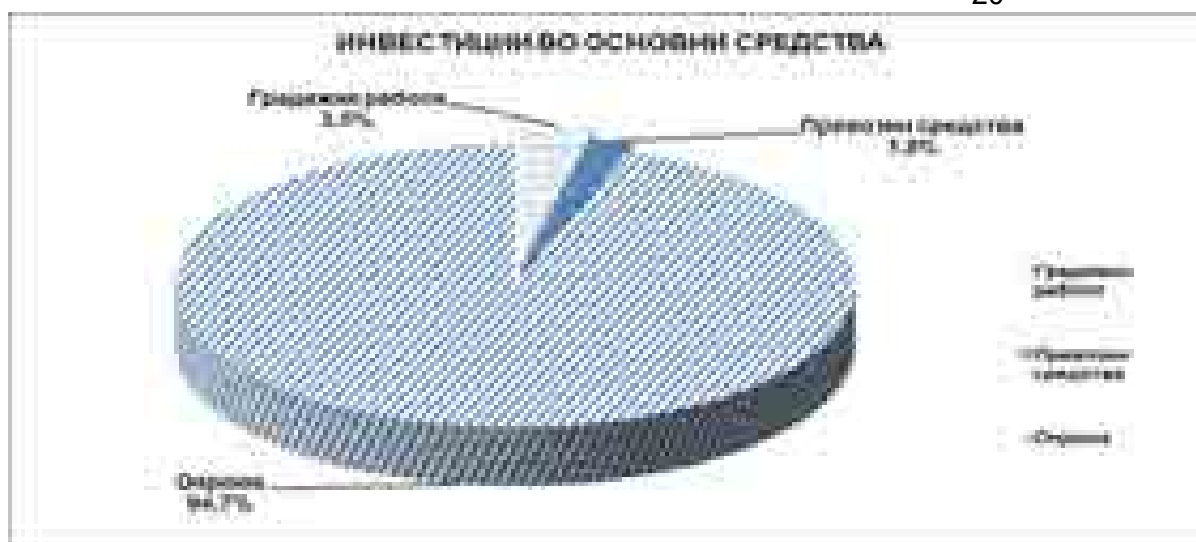
ПРЕГЛЕД НА ИНВЕСТИЦИИ ВО ОСНОВНИ СРЕДСТВА ЗА 2016 ГОДИНА

Таб.52

Ред. бр.	ИНВЕСТИЦИИ	Износ	Стр. %
I	Превозни средства	580.000	1,8
1	Автомобил - 1	300.000	0,9
2	Товарно возило - 1	280.000	0,9
II	Инвестиции во опрема	30.397.000	94,7
1	Опрема АВЛ	24.628.000	76,7
2	Канцелариски мебел (столици, плакари, бироа)	617.000	1,9
3	Пумпи за гориво - 6	2.877.000	9,0
4	Уред за налевање - 1	45.000	0,1

5	Протокомер - 1	28.000	0,1
6	Клима уред - 10	220.000	0,7
7	Компјутери и компјутерска опрема	1.437.000	4,5
8	Двоканален уред за снимање - 1	17.000	0,1
9	Панел за греење - 2 .	10.000	0,0
10	Касета за банкноти за ТВМ машина - 3	162.000	0,5
11	Туба за рециклатор за ТВМ машина - 4	210.000	0,7
12	Апарат за перење (лавор) - 1	146.000	0,5
III	Инвестиции во градежни работи	1.122.000	3,5
1	Реновирање на адми.простори. - дирекција	291.000	0,9
2	Реновирање на други објекти (билетари, пунктови)	831.000	2,6
ВКУПНО		32.099.000	100,0

Граф.
20

13. ПЛАНИРАНИ АКТИВНОСТИ ЗА 2017 ГОДИНА

Планирани активности на ЈСП СКОПЈЕ за 2017 година:

- Целосно искористување на ресурсите на Претпријатието;
- Зголемување на обемот и квалитетот на превозните услуги;
- Зголемување на приходот од превоз на патници и намалување / рационализација на непродуктивните трошоци;
- Остварување на поголема економичност и продуктивност во работењето;
- Максимално квалитетно извршување на превозните услуги и пристапна ценовна политика со цел задржување на довербата на постоечките корисници и привлекување на нови;
- Продолжување и приведување кон крај на активностите за Милениумски Крст и Панорамското тркало;
- Подобрување на работењето на претпријатието со користење на современите технологии како и воведување на ИСО стандарди за квалитет и еколошки стандарди итн.

Планираните активности во 2017 година се насочени кон остварување на мисијата на претпријатието те, обезбедување на континуирано и непречено функционирање на дејноста, подобрување на квалитетот и ефикасноста во извршувањето на јавниот превоз, подигање на еколошките стандарди итн.

Остварувањето на мисијата ќе биде остварлива цел ако надлежните институции продолжат со започнатите активности насочени кон отстранување на тешкотиите и проблемите кои подолг период биле присутни во работењето на Претпријатието:

- Подобрување и консолидирање на финансиската состојба на претпријатието:
 - Обезбедување на трајни дополнителни извори на средства за инвестирање во развојот на претпријатието;
 - Користење на поволности при набавка на погонско гориво за дејноста јавен градски и приградски превоз на патници;
 - Субвенционирање на работењето на Претпријатието;
 - Обезбедување на средства за докапитализација на претпријатието со што ќе се елиминира негативното салдо на главнината и резервите на претпријатието.
- Решавање на сообраќајните проблеми во Градот:
 - Обезбедување на трајно решение за користење на посебна сообраќајна лента со приоритет на возилата на ЈППП;
 - Забрана на користење на постojките за јавен градски превоз за возила кои не поседуваат лиценца за обавување на јавен градски превоз (меѓуградски автобуси, комби превозници итн.);
 - Максимално интензивирање на јавниот превоз во градот како ефикасно решение за сообраќајниот метеж и зачувување на животната средина.
- Зголемување на интересот на корисниците за помасовно користење на јавниот превоз.

Изработил: Одделение за план, анализа и статистика
 Раководител: Миле Младановски
 Контролирал: Сектор за поддршка на директорот
 Одобрил: Пом. раководител на сектор: Олгица Гавриловска

ЈСП СКОПЈЕ

Директор

Гор Јанушев